

Výroční zpráva **o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy** **v hlavním městě Praze**

školní rok 2010/11

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Výroční zpráva

O STAVU A ROZVOJI VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE

školní rok 2010/11

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

OBSAH	3
ÚVOD.....	5
I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	6
I.1 VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	6
I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti	6
I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ	7
I.1.3 Přehled o absolventech SŠ	8
I.1.4 Nezaměstnanost absolventů	9
I.2 NAPLŇOVÁNÍ PRIORITNÍCH CÍLŮ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	10
I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy	10
I.2.2 Realizace projektů v rámci Operačního programu Praha – Adaptabilita	11
I.2.3 Prevence sociálně patologických jevů	13
I.2.4 Prevence kriminality	14
I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	15
I.2.6 Multikulturní výchova, vzdělávání a osvěta.....	15
I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy	16
I.3 VYŘÍZOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ	16
I.4 PREZENTACE PRAŽSKÉHO ŠKOLSTVÍ NA VEŘEJNOSTI	16
II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	18
II.1 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	19
II.2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	25
II.3 STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	33
II.4 KONZERVATOŘE	59
II.5 VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	64
II.6 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	69
II.7 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	75
II.8 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	77
II.8.1 Základní umělecké vzdělávání.....	77
II.8.2 Zájmové vzdělávání	80
II.9 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ.....	84
II.9.1 Školská poradenská zařízení	84
II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení	87
II.9.3 Zařízení školního stravování	88
II.9.4 Školská účelová zařízení.....	89
II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	89
II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy.....	90
II.10 PRACOVNÍCI VE ŠKOLSTVÍ, DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ	91
II.10.1 Počty pracovníků	91
II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků	92
II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků	92
II.10.4 Odměňování.....	93
II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	96
II.11 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ REALIZOVANÉ STŘEDNÍMI A VYŠŠÍMI ODBORNÝMI ŠKOLAMI	99
III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	102

III.1 CELKOVÉ VÝDAJE NA ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ KRAJEM HL. M. PRAHA PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ	103
III.2 NEINVESTIČNÍ VÝDAJE ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH MČ HL. M. PRAHY PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V ČLENĚNÍ NA VÝDAJE HRAZENÉ PROSTŘEDNICTVÍM KRAJSKÝCH NORMATIVŮ	107
III.3 CELKOVÁ VÝŠE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ POSKYTOVANÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ČINNOST SOUKROMÉHO ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	107
III.4 PŘÍMÉ VÝDAJE NA VZDĚLÁVÁNÍ NA DÍTĚ, ŽÁKA A STUDENTA U JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH KRAJEM HL. M. PRAHA.....	107
SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	109
SEZNAM GRAFŮ.....	109
SEZNAM TABULEK.....	109
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	111
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	114
VYSVĚTLIVKY	115

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hl. m. Praze za školní rok 2010/11 je předkládána v souladu s § 10 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), a § 4 – 6 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění vyhl. 225/2009 Sb. Jejím zpracovatelem je odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP.

Výroční zpráva hodnotí především stav a rozvoj jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy a podává informace o financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy. Při jejím zpracování byly kromě informací, se kterými přímo pracuje odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP, využity údaje i dalších útvarů a odborů MHMP, data z rejstříku škol a školských zařízení, ze statistických ročenek Českého statistického úřadu, Ústavu pro informace ve vzdělávání, podklady a informace Národního ústavu pro vzdělávání (dříve Národního ústavu odborného vzdělávání Výzkumného ústavu pedagogického a Institutu pedagogicko-psychologického poradenství), České školní inspekce a další zdroje. V této souvislosti je nezbytné upozornění, že sběr dat neprovádějí výše uvedené subjekty totožnou metodikou a ke stejnému termínu, takže některé údaje proto nemusí vzájemně korespondovat. Některá data, zejména počty dětí, žáků a studentů a počty škol a školských zařízení (dále jen školy), mohou být ovlivněna skutečností, že některé školy jsou sice zapsané a vykazované v rejstříku škol a školských zařízení, ale fyzicky nemají žádné děti, žáky a studenty. V takovém případě neodevzdávají výkonové statistické výkazy a nepromítnou se ve statistických ročenkách. Stejná situace by mohla nastat, pokud by některá škola neodevzdala výkaz v řádném termínu ke zpracování. Další nepřesnosti mohou nastat tím, že škola odevzdá samostatný výkaz za detašované pracoviště, takže se promítne v počtu škol dvakrát. To se týká zejména údajů získávaných ze statistických ročenek Ústavu pro informace ve vzdělávání.

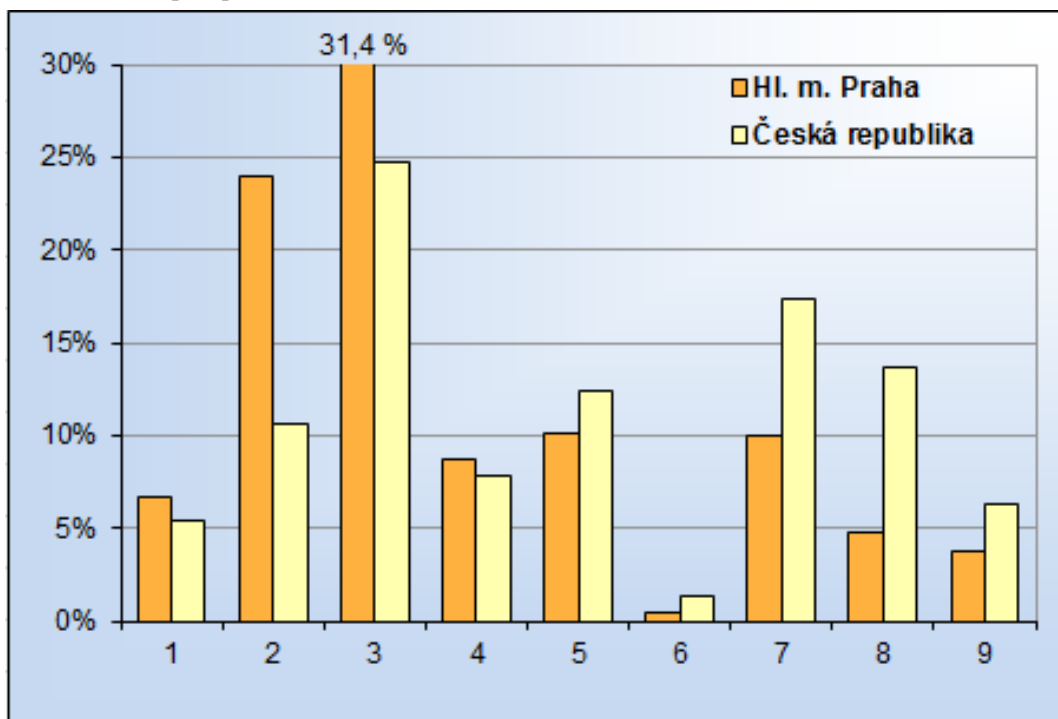
I. Podmínky vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy

I.1 Vybrané charakteristiky vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti

Podíl obyvatelstva ve věku nad 15 let se středním vzděláním s maturitní zkouškou činí v hl. m. Praze 42,3 % (v ČR 38,1 %) , s vysokoškolským vzděláním 35,6 % (v ČR 18,4 %). Mezi podstatné příčiny výrazného zastoupení obyvatel s vyššími stupni vzdělání patří rozsáhlá nabídka pracovních příležitostí a struktura zaměstnanosti v hl. m. Praze. Největší počet zaměstnaných pracuje jako techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci, ale také jako vědečtí a odborní duševní pracovníci. Specifickou roli hlavního města potvrzuje zejména rozdíl mezi Prahou a ČR v prvních třech skupinách („duševní“ pracovníci).

Graf č. 1 Zastoupení profesních tříd v Praze podle KZAM v % (rok 2010)

Zdroj: NÚV

Vysvětlivky ke grafu:

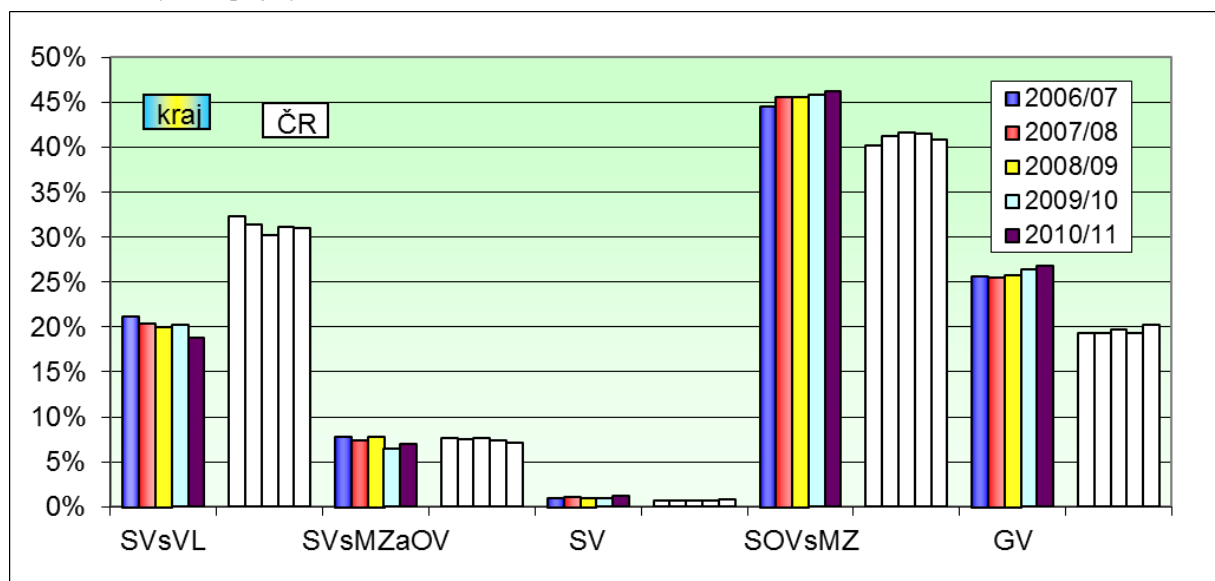
- 1 Zákodárci, vedoucí a řídící pracovníci
- 2 Vědečtí a odborní duševní pracovníci
- 3 Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech
- 4 Nižší administrativní pracovníci (úředníci)
- 5 Provozní pracovníci ve službách a obchodě
- 6 Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech
- 7 Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři
- 8 Obsluha strojů a zařízení
- 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ

V porovnání s ČR je pro hl. m. Prahu charakteristický výrazně nižší podíl nově přijímaných do středního vzdělávání s výučním listem (18,8 %) a naopak nadprůměrný podíl nově přijímaných do gymnaziálního vzdělávání (26,8 %) a středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (46,2 %). Procentní zastoupení nově přijatých do středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou zahrnujícího odborný výcvik oproti školnímu roku 2009/10 stouplo o 0,5 % (tj. na 7,0 %) a dostalo se tak téměř na úroveň celorepublikového průměru. Podíl žáků v oborech poskytujících střední vzdělání, které není ukončeno výučním listem ani maturitou, je minimální (1,2 %) a v posledních letech jej tvoří hlavně žáci praktických škol.

Graf č. 2 Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium¹

Zdroj: NÚV

Vývoj celkového počtu nově přijímaných žáků do středního vzdělávání měl ve školních rocích 2003/04 až 2010/11 spíše klesající tendenci, s výjimkou přechodného zvýšení v roce 2006/07.

Tab. č. 1 Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium

Hl. m. Praha	SVsVL	SVsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	Celkem
2003/04	4 441	1 029	184	7631	4 406	17 691
2004/05	4 231	1 082	160	7539	4 120	17 132
2005/06	3 923	1 138	203	7222	4 345	16 831
2006/07	3 664	1 351	162	7730	4 439	17 346
2007/08	3 346	1 224	180	7485	4 176	16 411
2008/09	3 226	1 259	153	7371	4 162	16 171
2009/10	3 201	1 028	155	7 219	4 167	15 770
2010/11	2 686	997	177	6 593	3 820	14 273

Zdroj: NÚV

¹ Kategorie vzdělání: SVsVL - Střední vzdělání s výučním listem – obory H, E; SVsMZaOV - Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem - L/O; SV - Střední vzdělání (bez maturity a výučního listu) - J, C, D; SOVsMZ - Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M; GV - Gymnaziální vzdělání - K

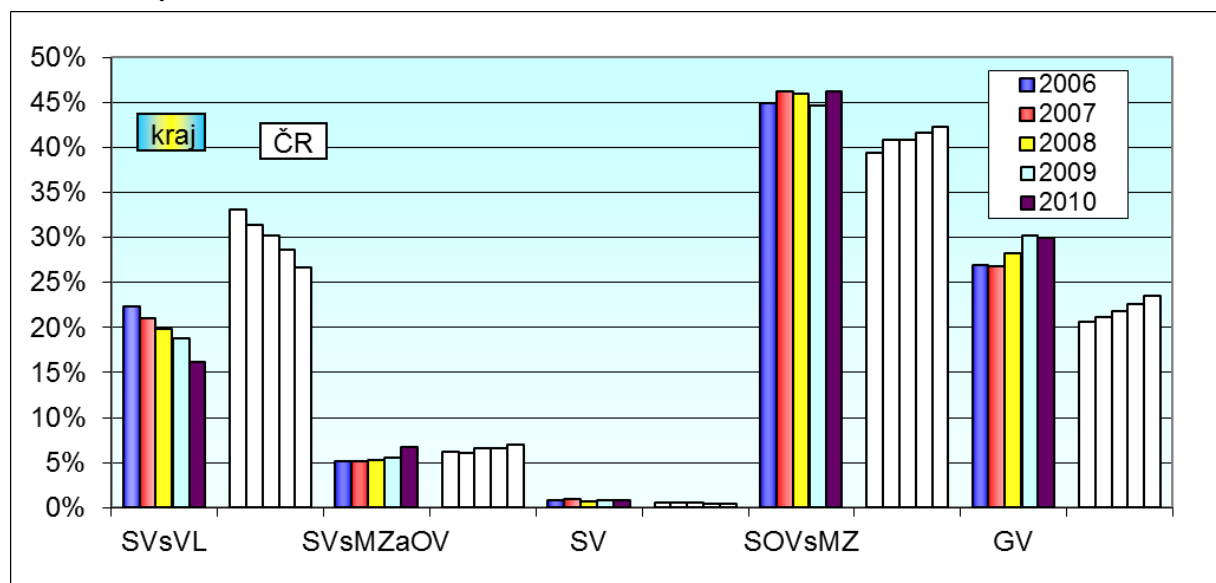
I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Pro zlepšení situace ve středním vzdělávání s výučním listem byl ve šk. roce 2008/09 zahájen projekt Řemeslo žije!. Hlavním záměrem tohoto projektu je motivace žáků základních škol a jejich rodičů ke studiu oborů vzdělání s výučním listem a podpora řemesel jako vhodné příležitosti pro uplatnění absolventů středních škol. Kromě toho poskytuje projekt podrobné informace o výhodách spojených s tímto druhem studia a usiluje o zvýšení prestiže řemesla ve společnosti. Projekt je plánován do roku 2013 a hl. m. Praha na něm úzce spolupracuje s Hospodářskou komorou hl. m. Prahy a mnoha podnikatelskými subjekty.

I.1.3 Přehled o absolventech SŠ

V porovnání s ČR je v Praze výrazně nižší podíl absolventů středního vzdělávání s výučním listem (16,2 % oproti 26,7 %), mírně se snížil podíl absolventů gymnaziálního vzdělávání (29,9 %, což je o 0,4 % méně než ve šk. r. 2009/10) a o 1,6 % se zvýšil podíl středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (46,2 %), což je o 4 % nad republikovým průměrem. Podíl absolventů středního vzdělávání s maturitní zkouškou zahrnujícího odborný výcvik je nepatrně nižší než na úrovni celé ČR (6,8 %).

Graf č. 3 Podíly absolventů SŠ – denní studium

Zdroj: NÚV

Vývoj počtu absolventů jednotlivých kategorií vzdělávání je úzce svázán s vývojem počtu nově přijímaných. Nejvýraznější tendencí byl dosud pokles počtu absolventů středního vzdělávání s výučním listem. U gymnaziálního vzdělávání docházelo v letech 2003 až 2005 k pozvolnému nárůstu, v letech 2006 až 2007 počty absolventů gymnaziálního vzdělávání mírně poklesly, ovšem v roce 2008 je opět zaznamenán nárůst o 1,5 % oproti předešlému roku a v roce 2009 dokonce o 3,75 % oproti roku 2008. V roce 2010 je ovšem opět zaznamenán pokles, který souvisí s poklesem celkového počtu žáků. U středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou je zaznamenán pozvolný trvalý nárůst až do roku 2007. V roce 2008 došlo k poklesu těchto absolventů o 4,1 % oproti předchozímu roku a v roce 2009 dokonce o 4,9 % oproti roku 2008. K poklesu došlo i v roce 2010. Tento pokles je ovšem třeba vidět v souvislosti s celkovým poklesem počtu absolventů středních škol. Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem vykazuje od roku 2006 stabilní počty. Výrazný nárůst je zaznamenán v roce 2010, téměř o 16,3 %. Tento nárůst je možné přičíst na vrub kampaně k projektu Řemeslo žije!.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Počty absolventů v absolutních číslech podává následující tabulka.

Tab. č. 2 Počty absolventů v kraji - denní studium

Hl. m. Praha	SVsVL	SVsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	Celkem
2003	3957	545	126	5636	3732	13996
2004	3674	686	110	5983	3899	14352
2005	3538	657	131	6290	4001	14617
2006	3204	737	113	6445	3872	14371
2007	3030	730	137	6638	3854	14389
2008	2738	735	97	6368	3914	13852
2009	2 528	737	116	5 990	4 061	13 432
2010	2 053	857	110	5 846	3 779	12 645

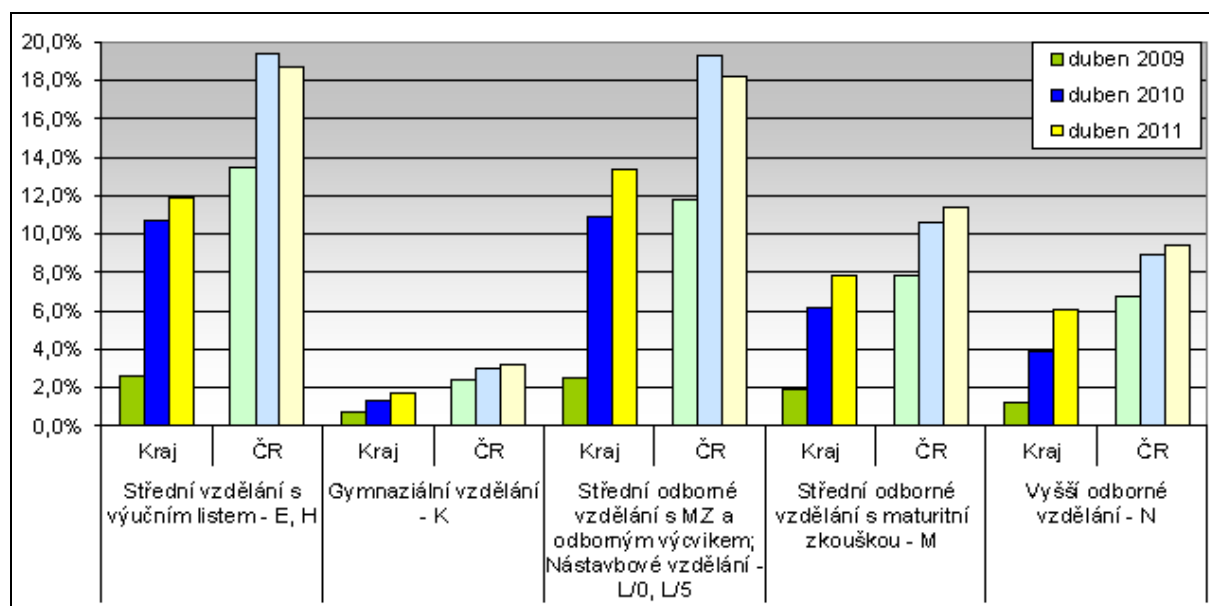
Zdroj: NÚV

I.1.4 Nezaměstnanost absolventů

Míra nezaměstnanosti absolventů je dána poměrem počtu nezaměstnaných absolventů dané kategorie vzdělání či skupiny oborů k celkovému počtu absolventů (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i příp. pokračujících dále ve vzdělávání) dané kategorie vzdělání či skupiny oborů.

V dubnu 2011 dosahovala míra nezaměstnanosti absolventů středních škol a vyšších odborných škol v hl. m. Praze 7,3 % (1 043 nezaměstnaných absolventů), což je čtyřnásobná hodnota oproti r. 2009 (1,8 %). Celorepublikový průměr přitom dosáhl 12,2 %, oproti 8,7 % v roce 2009. V porovnání s průměrnými mírami nezaměstnanosti absolventů za Českou republiku jsou v hl. m. Praze výrazně nižší míry nezaměstnanosti absolventů ve všech kategoriích vzdělání.

Graf č. 4 Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2011) – denní studium

Zdroj: NÚV

I.2 Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy

Na podporu rozvoje vzdělávací soustavy, volnočasových aktivit, sportu a tělovýchovy je v hl. m. Praze každoročně využívána grantová politika.

Celoměstské programy podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy

Rada HMP vyhlašuje každoročně Celoměstské programy podpory vzdělávání, které zaměřuje na závažné tematické okruhy. Na rok 2011 byly v rámci grantového řízení vyhlášeny čtyři grantové programy:

- Program na podporu rozvoje vzdělanosti, spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými institucemi a nestátními neziskovými organizacemi především v oblasti vzdělávání managementu pedagogických pracovníků škol a školských zařízení hl. m. Prahy,
- Program na podporu vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů,
- Program na podporu rozvoje škol zřizovaných hl. m. Prahou,
- Program na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Program na podporu rozvoje škol zřízených hlavním městem Prahou se členil na 4 subprogramy: Inovace ve vzdělávání, Projekt LINGVA, Skupinové studijní pobyty v zahraničí a Zahraniční prezentace základních uměleckých škol.

Ke dni ukončení podání žádostí bylo podáno v prvním kole 195 projektů, ze kterých Komise Rady HMP pro udělování grantů k celoměstským programům podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy vybrala a doporučila Radě HMP ke schválení 125 žádostí v celkové finanční výši 12 914,4 tis. Kč. Ve druhém kole jen pro programy: Skupinové studijní pobyty v zahraničí a Zahraniční prezentace základních uměleckých škol bylo podáno 13 projektů, ze kterých Komise Rady HMP pro udělování grantů k celoměstským programům podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy vybrala a doporučila ke schválení 12 žádostí v celkové výši 885,6 tis. Kč.

Cílem grantové politiky hl. m. Prahy v oblasti vzdělávání není pouze řešení aktuálních problémů, ale významnou měrou i cílené řešení dlouhodobých a přetrvávajících úkolů, především v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými pracovišti a v dalších prioritních oblastech (např. jazykové vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných).

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže

Hl. m. Praha podporuje volnočasové aktivity od roku 1994 každoročně vypisovanými Celoměstskými programy podpory využití volného času dětí a mládeže na území HMP. Pro rok 2011 bylo v oblasti volného času dětí a mládeže stejně jako v roce 2009 a 2010 vyhlášeno šest grantových programů určených pro neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží ve volném čase. Cílem je systematické vytváření základních podmínek pro činnost dětí a mládeže ve volném čase a rozvoj zájmového vzdělávání na území Prahy. Granty plní podstatnou roli jak při zajištění finančně náročného chodu

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

jednotlivých dětských a mládežnických oddílů, kroužků a klubů, tak jejich prostřednictvím může být realizováno široké spektrum akcí určených členům organizací, pravidelným účastníkům nabídky volnočasových aktivit, neorganizovaným dětem, mládeži i široké veřejnosti. Z prostředků hl. m. Prahy bylo v rámci Celoměstských programů v roce 2011 bylo podpořeno 714 projektů od 122 žadatelů v celkové výši 24 978 tis. Kč.

Vyhlášené programy na rok 2011:

- I. Prostorové zajištění činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase
- II. Výjezdní akce ve volném čase mimo území hl. m. Prahy zaměřené na výchovu dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu
- III. Akce ve volném čase pro neorganizované děti a mládež na území hl. m. Prahy
- IV. Volnočasové kluby pro neorganizovanou mládež
- V. Akce ve volném čase celopražského významu pro širokou veřejnost
- VI. Podpora účasti na prezentačních a soutěžních akcích v zahraničí

Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy

Usnesením Rady HMP byly vyhlášeny Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy na rok 2011, jejichž prostřednictvím Praha podporuje vhodné podmínky pro sportování v Praze (provozy a rekonstrukce sportovních areálů) stejně jako samotnou sportovní činnost Pražanů, především dětí a mládeže (sportovní akce, soutěže a soustředění). Programy jsou určeny třem okruhům žadatelů: městským částem, školám a školským zařízením; tělovýchovným jednotám a sportovním klubům a handicapovaným sportovcům. V roce 2011 bylo v programech podpory pro městské části a školy podáno 140 žádostí, podpořeno 106 projektů, převážně na rekonstrukce sportovišť při školách a na veřejných plochách, dále na provoz školních plaveckých bazénů a na sportovní akce ve výši přes 40 mil. Kč. Zpřístupnění sportovišť veřejnosti je jednou z podmínek přidělení grantu.

Pro rok 2011 bylo vyhlášeno pro subjekty působící v oblasti sportu a tělovýchovy šest skupin grantových programů, bylo podáno 930 žádostí, kladně vyhodnoceno 849 žádostí, přiděleno bylo přes 82 mil. Kč, především na odstranění havárií, zkvalitnění povrchů sportovišť, rekonstrukce sportovních areálů, dále na podporu plaveckých bazénů, zimních stadiónů, sportovních akcí a soustředění.

Na podporu sportovní činnosti handicapovaných sportovců bylo podáno 125 žádostí, 102 přiděleno v celkové výši 6,8 mil. Kč.

I.2.2 Realizace projektů v rámci Operačního programu Praha – Adaptabilita

Ve školním roce 2010/11 pokračovaly tyto projekty financované z Operačního programu Praha – Adaptabilita.

- **Jaro II**

Projekt je zaměřen na jazykové a metodické vzdělávání pedagogických pracovníků na území hl. m. Prahy. V srpnu 2010 byla uzavřena smlouva o dílo se vzdělavatelem v rámci jazykových kurzů, kterým je České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií. Jazykové a metodické vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá od října 2010. Předpokládá proškolení cca 500 učitelů v různých formách vzdělávání od klasických jazykových kurzů rozšiřujících kompetence učitelů ZŠ, SŠ a VOŠ, po metodické vzdělávání i pobytové kurzy.

Projekt prošel schvalovacím řízením a byl zahájen v prosinci 2009

Celkové náklady na projekt činí 22 044,9 tis. Kč.

- **Řemeslo žije! II**

Projekt navazuje na projekt financovaný z prostředků HMP „Řemeslo žije!“: Hlavním cílem projektu je rozvoj středního odborného vzdělávání, a to prostřednictvím spolupráce středních škol s podniky z praxe. Součástí projektu jsou regionální a mezinárodní soutěže žáků SŠ, další průběžné vzdělávání učitelů odborného výcviku a praktického vyučování, zapojení odborníků z praxe do vzdělávání žáků středních škol, cvičné polygony, informační program pro pedagogické pracovníky základních škol, odborné konference a propojení středních škol a profesní praxe.

Projekt byl zahájen v listopadu 2010.

Celkové náklady na projekt činí 23 127,49 tis. Kč.

Byl ukončen projekt :

- **Vzdělávání pedagogických pracovníků pracujících s ohroženými dětmi**

Záměrem projektu byla příprava a souběžné vzdělávání pedagogických a sociálních pracovníků pracujících s ohroženými dětmi napříč profesemi v sektoru školství a sociální péče tak, aby účastníci získali ucelený multidisciplinární soubor znalostí a dovedností a vyšší kompetence pro práci s ohroženými dětmi a jejich rodinami. Vznikly dva téměř identické projekty pro dvě cílové skupiny vycházející z Koncepce péče o ohrožené děti na území hl. m. Prahy, kterou v souladu s vládní Koncepcí sociálně právní ochrany dětí schválilo Zastupitelstvo HMP. Projekt odboru sociálního - Vzdělávání pracovníků orgánů sociálně-právní ochrany dětí a pracovníků nestátních neziskových organizací v oblasti práce s ohroženými dětmi a výše uvedený projekt odboru SMT.

Projekt odboru SMT byl určen pro pedagogické pracovníky pracující s ohroženými dětmi. V rámci obou projektů měl být realizován společný vzdělávací program jak pro pedagogické pracovníky, tak pro pracovníky z oblasti sociální péče. Vzdělávání v rámci akreditovaných vzdělávacích programů mělo být zahájeno počátkem roku 2011. Vzhledem k tomu, že se nepodařilo najít vhodného dodavatele ani pro jeden projekt, musely být oba projekty ukončeny. Sociálnímu odboru se pro jeho projekt - Vzdělávání pracovníků orgánů sociálně-právní ochrany dětí a pracovníků nestátních neziskových organizací v oblasti práce s ohroženými dětmi – navíc nedařilo získat dostatek zájemců o toto vzdělávání, takže by nebyl naplněn počet podpořených osob a projekt by se stejně nerealizoval. Z toho důvodu upustil odbor SMT od dalšího hledání dodavatele.

Byla zahájena realizace tohoto projektu:

- **Integrace**

Jedná se o individuální komplexní projekt „Studium pedagogických pracovníků k rozšíření odborné kvalifikace pro integrativní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ZŠ a SŠ běžného typu“, zkrácený název „Integrace“. Hlavním výstupem projektu je ucelený vzdělávací program, který je zaměřen na rozšíření odborných vědomostí a speciálně pedagogických kompetencí a výměnu zkušeností mezi pedagogy a asistenty běžných škol a pedagogy ze škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením ve spolupráci s odborníky ze speciálně pedagogických center.

Projekt byl zahájen v únoru 2011.

Celkové náklady na projekt činí 7 906,98 tis. Kč.

Bylo dokončeno schvalovací řízení a realizace těchto projektů proběhne v příštím školním roce:

- **Další vzdělávání pedagogických pracovníků VOŠ**

V dubnu až červnu 2010 bylo připraveno a realizováno dotazníkové šetření na VOŠ týkající se DVPP se zaměřením na získání „akademických dovedností“, které by usnadnily případnou transformaci VOŠ na VŠ. Na základě analýzy z průzkumu byl zpracován projektový záměr a následně i projektová žádost na projekt „DVPP VOŠ v oblasti specifických kompetencí“. Projekt obsahuje sedm specifických vzdělávacích aktivit pro pedagogické pracovníky VOŠ. Projekt prošel schvalovacím řízením a byl zahájen v září 2011. Celkové náklady na projekt činí 6 294,04 tis. Kč.

- **Další vzdělávání pedagogických pracovníků**

Projekt je určen všem kategoriím pedagogických pracovníků. Vznikl na základě analýzy potřeb pedagogů a ředitelů škol a školských zařízení. Obsahuje několik klíčových aktivit, např. doplnění odborné kvalifikace pro učitele odborných předmětů a praktického vyučování středních škol, dále pro učitele všeobecně vzdělávacích předmětů základních i středních škol a mnoho témat, která jsou společná všem kategoriím pedagogických pracovníků jako např. oblast bezpečnosti práce. Projekt se zaměřuje také na průběžné vzdělávání v takových tématech, která si nemohou školy zaplatit ze svých prostředků určených na další vzdělávání (např. grafické systémy v geodézii, využívání programů IT v matematice a fyzice, AutoCAD pro projektování ve stavebnictví, legislativa v oblasti použití chemických látek ve školách). Projekt prošel schvalovacím řízením a byl zahájen v lednu 2012. Celkové náklady na projekt činí 23 6514,062 tis. Kč.

Další možností využití pomoci z ESF pro školy a školská zařízení je přihlášení se do výzev grantového schématu, které pravidelně vyhlašuje odbor FEU Magistrátu hl. m. Prahy.

I.2.3 Prevence sociálně patologických jevů

Prevence sociálně patologických jevů v oblasti školství je jednou z priorit protidrogové politiky hl. m. Prahy.

V roce 2011 byly na základě rozhodnutí RHMP a ZHMP uvolněny finanční prostředky ve výši 4 610 tis. Kč pro školy a školská zařízení a 2 050 tis. Kč pro organizace na specifickou primární prevenci (protidrogová prevence a prevence rizikového chování dětí a mládeže). Kromě toho bylo z prostředků MŠMT uvolněno na 11 projektů škol a školských zařízení 722 tis. Kč.

Specifická primární prevence je financována i z rozpočtů MČ i z plošné dotace hl. m. Prahy, která v roce 2011 činila 50 tis. Kč na každý správní obvod Praha 1 – 22.

Základními mechanismy rozvoje komplexního systému prevence a léčby závislostí na návykových látkách jsou:

- Strategie protidrogové politiky HMP na období 2008 až 2012.
- Akční plány na období trvání strategie. Probíhá hodnocení a příprava nové strategie a na ní navazujícího akčního plánu.
- Znalost aktuální situace v jednotlivých oblastech péče, která vychází ze sběru a vyhodnocení dat (každý rok zpracovává protidrogová koordinátora hl. m. Prahy z oddělení prevence ZSP MHMP podrobnou Výroční zprávu o realizaci protidrogové politiky hl. m. Prahy).

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Opatření ke stabilizaci a rozvoje sítě služeb na základě zjištěných reálných potřeb.
- Systém koordinace a řízení specifické primární prevence v hl. m. Praze (oddělení prevence ZSP MHMP).
- Podpora projektů specifické primární prevence formou výběrového řízení - „Zdravé město“.
- Certifikace jako nástroj k ověření kvality programů a jejich zohlednění při poskytování finančních prostředků.
- Zavedení systému víceletého financování.
- Poskytování informací o specifické prevenci v hl. m. Praze nejen odborné veřejnosti, tj. poskytovatelům péče, ale také široké veřejnosti – občanům hl. m. Prahy (formou internetové stránky).
- Kontrola kvality poskytovaných služeb a využití finančních prostředků.

Pro specifickou primární prevenci v hl. m. Praze je velmi důležitá činnost Pražského centra primární prevence, nabídka programů školám, vzdělávací programy pro školní metodiky prevence a pro protidrogové koordinátory MČ Praha 1 – 22. Důležité jsou změny v metodice pro předkladatele (školy a školská zařízení) „Zdravé město Praha 2012“, které umožňují zkvalitnění projektů, jejich posuzování a následné zkvalitnění získaných dat.

Stále chybějí standardy prevence rizikového chování, což komplikuje certifikaci projektů. Ještě jsou realizovány různé aktivity na školách, které neodpovídají principům efektivní primární prevence. Za primární prevenci jsou vydávány i aktivity, které jí přímo odporují (testování žáků přímo ve školním zařízení, detekce návykových látek i za pomoci psů, stěrů, odstrašovací akce apod.). Změna systému financování přímo z MŠMT měla vliv na pokles počtu projektů a časové prodloužení přidělení dotace.

I.2.4 Prevence kriminality

Smyslem prevence kriminality je podpora aktivit cíleně zaměřených na předcházení negativním dopadům souvisejícím s kriminalitou páchanou na území hl. m. Prahy. Podpora prevence je zaměřená na děti, pedagogické pracovníky a rodiče s cílem předcházet hrozbě stát se obětí trestného činu. V oblasti sekundární prevence se aktivity zaměřují na rizikové skupiny dětí a mládeže a na informování, jak se chovat v krizových situacích.

V roce 2011 byla v rozpočtu hl. m. Prahy schválena částka ve výši 14 mil. Kč na granty prevence kriminality. V I. pololetí roku 2011 bylo podpořeno v I. kole grantů celkem 49 projektů v celkové výši 8 550,6 tis. Kč. Ve II. pololetí roku 2011 bylo poskytnuta ve II. a III. kole grantů na projekty částka v celkové výši 2 775 tis. Ve IV. kole grantů bylo rozděleno 965 tis. Kč a v V. kole grantů bylo 9 projektů v celkové částce 1 009,8 tis. Kč. Na financování projektu hl. m. Prahy „Praha bezpečně online“ bylo schváleno využití finančních prostředků v celkové částce 429,6 tis. Kč.

Projekty byly zaměřené na volnočasové aktivity dětí a dospívající mládeže v oblasti primární i sekundární prevence, na podporu aktivit nízkoprahových klubů a resocializačních pobytů pro děti a mládež. Další projekty byly zaměřeny zejména na seniory, tělesně a zdravotně postižené spoluobčany, dále na zvyšování právního vědomí dětí a mládeže a na informování veřejnosti o možnosti zvýšení jejich bezpečnosti a pocitu bezpečí.

V rámci Programu prevence kriminality hl. m. Prahy pro rok 2011 byla pro hl. m. Prahu vyčleněna částka ve výši 2 904 tis. Kč. K realizaci a financování ze státní účelové dotace bylo podpořeno celkem 5 projektů - 1 neinvestiční projekt a 4 investiční projekty. V I. kole požádalo hl. m. Praha o přidělení státní účelové dotace ve výši 2 904 tis. Kč. Z této částky byla na neinvestiční projekt poskytnuta částka 330 tis. Kč a na investiční projekty částka 2 574 tis. Kč. Spoluúčast hl. m. Prahy na neinvestiční projekt činila 270 tis. Kč. Projekty byly zaměřené na rozšíření poplachového monitorovacího systému

pro školy, ochranu majetku občanů, vyhledávání a zajišťování odcizených motorových vozidel, aktivní a smysluplné prožívání volného času a nenásilného uplatňování sociální prevence, rozšíření kamerového systému (vytvoření bezpečné zóny dětské a rodinné relaxace).

I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Podstatnou řadu aktivit v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty se zaměřením na oblast životního prostředí (odpadové hospodářství, péče o zeleň, čistota města, ochrana životního prostředí, atd.) vyvíjí ve spolupráci s dalšími organizacemi odbor ochrany prostředí MHMP. Aktivita jsou zaměřené na rozličné cílové skupiny, především pak žáky škol (MŠ, ZŠ, SŠ), pedagogy, odbornou i laickou veřejnost a rovněž veřejnou správu. Z mnohých aktivit zadávaných formou zakázek či přímo realizovaných to jsou například: ekologické výukové programy pro školy, semináře a školení pro učitele MŠ, ZŠ a SŠ, hry a informační materiály s tematikou odpadového hospodářství a čistoty města pro žáky 1. ročníků ZŠ, informačně vzdělávací kampaň ke Dni Země, akce pro veřejnost ke Dni životního prostředí a Dne dětí, dlouhodobé projekty EVVO pro školy, exkurze pro školy, pořádání výstav s tematikou ŽP, vydávání informačních brožur a letáků aj.

I.2.6 Multikulturní výchova, vzdělávání a osvěta

V oblasti multikulturní a interkulturní výchovy a vzdělávání ve školním roce 2010/11 pokračovalo hl. m. Praha v podpoře aktivit zaměřených na děti a mládež, které probíhají v Domě národnostních menšin o.p.s. (Vocelova 602/3, Praha 2). V uvedené instituci mají kanceláře občanská sdružení národnostních menšin působící na území hl. m. Prahy a mohou zde rozvíjet svou kulturní a osvětovou činnost. Je zde prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi národnostními menšinami, ale také na prezentaci jejich kultury a tradic. Jedním z prioritních cílů Domu národnostních menšin o.p.s. je také činnost zaměřená právě na práci s dětmi a mládeží pražských škol a dalších volnočasových školských i kulturních zařízení. Programová skladba Domu národnostních menšin o.p.s. nepomíjí také oblast integrace cizinců. Vzdělávací instituce, volnočasová zařízení pro děti a mládež, stejně jako jednotlivci z řad pedagogických pracovníků, rodičů, dětí a mládeže mohou využít nejen programové nabídky Domu národnostních menšin o.p.s., ale současně získat informace k problematice národnostních menšin a integrace cizinců. Dále mohou navázat spolupráci s jednotlivými národnostními menšinami zastoupenými v Domě národnostních menšin o.p.s. Pravidelně se v Domě národnostních menšin o.p.s. konají výstavy, odborné konference, přednášky a semináře, filmové projekce, divadelní představení a další kulturní programy, které představují kulturu a historii jednotlivých národnostních menšin. Zajišťovány jsou speciální programy určené pro děti a mládež, které je možné sestavit přímo v závislosti na potřeby probíhající výuky apod.

Téměř všechny národnostní menšiny mají pro děti a mládež připraveny kulturní programy k příležitostem Vánoc, Velikonoc, státních svátků a významných událostí jednotlivých národnostních menšin.

Pro žáky středních škol jsou zajímavé přednášky (historie národnostních menšin na území České republiky - slovenská národnostní menšina, historie Romů - romská národnostní menšina), výstavy, filmové projekce apod.

Jednotlivé projekty národnostních menšin jsou ve velké míře finančně podporovány hl. m. Prahou prostřednictvím grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ a v případě integrace cizinců prostřednictvím „Celoměstských programů podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy“.

Pro pražské děti a mládež je rozmanité kulturní prostředí naprosto běžnou součástí života a z tohoto důvodu je potřebné v oblasti výchovy a vzdělávání klást důraz na vzájemnou toleranci, respekt, uznávání principů demokracie a lidských práv, stejně jako otevřenost vůči odlišným etnickým menšinám a jejich kultuře. V Domě národnostních menšin o.p.s. nabízí hl. m. Praha dostatečné množství informací k tematice národnostních menšin a integrace cizinců, které by měly napomoci pedagogickým pracovníkům, dětem a mládeži i rodičům seznámit se s životem národnostních menšin a cizinců nejen v Praze, ale i celé České republice.

Hl. m. Praha každým rokem pořádá konferenci a semináře tematicky zaměřené na oblast národnostních menšin a integrace cizinců, které se zabývají ve velké míře problematikou multikulturní výchovy a jejího místa ve školní výuce i oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže.

I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

Další aktivity naplňující prioritní cíle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy jsou uvedeny ve II. kapitole výroční zprávy, v částech týkajících se jednotlivých úrovní a segmentů vzdělávací soustavy hl. m. Prahy.

I.3 Vyřizování stížností

Ve šk. roce 2010/11 bylo doručeno a zaevidováno celkem 69 podání, z toho 2 petice (1 nedůvodná a 1 odložena bez vyhodnocení) a 67 stížností směřujících proti školám a školským zařízením zřizovaným hl. m. Prahou i jinými zřizovateli, z toho bylo 16 stížností anonymních a 28 stížností nedůvodných či neprokazatelných. Některé ze stížností byly prošetřeny Českou školní inspekcí. Většina stížností směřovala převážně proti postupu ředitelů příslušných škol (zřizovaných HMP) v oblasti personální a mzdové a ohledně porušení právních předpisů ze strany školy. Při šetření a vyřizování shora uvedených stížností bylo postupováno v rámci kompetencí odboru SMT v souladu s vnitřním předpisem MHMP - „Pravidly pro přijímání a vyřizování petic a stížností podaných orgánům hlavního města Prahy“ (Příloha č. 1 k usnesení Rady HMP č. 2076 ze dne 20. 12. 2005) a v jednom případě v souladu s ustanovením § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

I.4 Prezentace pražského školství na veřejnosti

Hl. m. Praha prostřednictvím odboru školství, mládeže a tělovýchovy MHMP uspořádalo pod záštitou náměstkyně primátora hl. m. Prahy Ing. Marie Kousalíkové ve dnech 25. - 27. listopadu 2010 v Kongresovém centru Praha 15. ročník výstavy Schola Pragensis, přehlídku pražských středních škol. Výstavu navštívilo více než 45 tis. osob. Návštěvníkům se v expozicích, pódiových vystoupeních a videoprojekcích představilo celkem 151 škol. Dalšími vystavovateli byly pedagogicko-psychologické poradny a Úřad práce hl. m. Prahy. Velmi příznivý ohlas u návštěvníků měla pódiová vystoupení, proběhly přehlídky videoprojekce z činnosti škol.

Expozice výstavy byla též rozšířena o prezentaci projektu ŘEMESLO ŽIJE!. Návštěvníci měli možnost zhlédnout kvalitní videa o vybraných řemeslech a při poradenské činnosti obdrželi nové informace o možnosti studovat další učební obory na pražských středních školách.

V sobotu 26. března 2011 se v prostorách KD Mlejn v Praze 5 ve Stodůlkách konal pod záštitou náměstka primátora hl. m. Prahy pana ing. Antonína Weinerta, CSc. 13. ročník festivalu mateřských

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

škol Pražská mateřinka 2011. Přehlídky se zúčastnilo celkem 286 dětí a 58 pedagogů z 23 pražských mateřských škol. Vzhledem k tomu, že se Pražská Mateřinka konala v sobotu, byla mnohem vyšší návštěvnost rodičovské veřejnosti. Festival je zařazen do seznamu akcí akreditovaných MŠMT a zároveň je vyhlášen metodickou akcí pro učitelky MŠ. Byl naplněn cíl projektu, kterým je rozvoj osobnosti dítěte zejména předškolního věku, s důrazem na tvořivost, aktivitu, citlivost vůči druhým lidem i vůči životnímu prostředí. Rovněž byl vytvořen prostor pro výměnu zkušeností a odborných poznatků mezi pracovníky v oblasti předškolní výchovy. V očích veřejnosti obstály děti z MŠ na výbornou, o čemž svědčila vysoká návštěvnost (téměř 600 diváků) i zájem medií.

II. Hodnocení stavu vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy

Ve školním roce 2010/11 působilo na území hl. m. Prahy téměř 900 právních subjektů, jejichž součástí je více než 1 700 škol a školských zařízení zřizovatelů: HMP, MČ HMP, soukromí zřizovatelé, registrované církve a náboženské společnosti, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti (s výjimkou vysokých škol). Přehled o většině škol a některých druzích školských zařízení na území hl. m. Prahy podle zřizovatelů podává následující tabulka. Největším zřizovatelem mateřských a základních škol jsou MČ HMP. U středních škol a vyšších odborných škol je to HMP a soukromí zřizovatelé.

Tab. č. 3 Školy a školská zařízení podle zřizovatelů (výčet není úplný)

	MČ	HMP	církev	soukromé	ostatní	celkem
MŠ	291	11	9	18	2	331
ZŠ	196	28	9	12	6	251
SŠ	1	107	8	79	5	200
Konzervatoře	-	4	-	3	1	8
VOŠ	-	16	6	16	1	39
ZUŠ	2	26	2	5	1	36
Střed. vol. času	2	15*	-	-	1	18
DM, internáty	-	22	6	2	3	33
DD, DD se školou	-	2	-	1	2	5
DŮ, VŮ	-	-	-	-	6	6

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

* z toho DDM 13

Na území hl. m. Prahy se ve školním roce 2010/11 vzdělávalo 35 264 dětí v mateřských školách, 74 151 žáků v základních školách, 70 583 ve středních školách, 1 511 v konzervatořích a 6 673 studentů ve vyšších odborných školách.

Tab. č. 4 Počet škol, tříd a žáků podle druhu školy celkem

Druh škol / školského zařízení	Počet		
	škol	tříd / skupin	děti / žáků / studentů
Mateřské školy	331	1 436	35 264
Základní školy	251	3 723	74 151
Střední školy:	200	3 038	70 583
z toho:	x	x	x
obory gymnázií	68	920	24 109
Konzervatoře	8	.	1 511
VOŠ	39	258	6 673

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Vývoj počtu dětí, žáků a studentů za poslední tři roky podle druhu vzdělání ve školách zřizovaných HMP, MČ, církví a v soukromých školách ukazuje tab. č. 5. Počty dětí v předškolním vzdělávání jednoznačně rostou, v základním vzdělávání začínají počty žáků na školách zřizovaných MČ opět stoupat. Počet žáků ve středních školách oproti předchozím školním rokům výrazně poklesl s výjimkou církevních škol. Pokles žáků vykazují i konzervatoře zřizované HMP, nárůst žáků za poslední školní roky vykazují konzervatoře zřizované soukromými zřizovateli – ve skutečnosti však nejde o tak výrazný nárůst žáků oproti roku 2009/10. Výsledky statistických šetření jsou zkráceny tím, že Mezinárodní konzervatoř Praha - International conservatory Prague, s.r.o. neodevzdala k 30. 9. 2009 přes veškeré urgency statistický výkaz o konzervatoři, proto se ve šk. roce 2010/11 objevuje

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

u konzervatoří soukromých zřizovatelů velký nárůst žáků. Tato skutečnost rovněž ovlivnila ve statistických výkazech počet vykazovaných konzervatoří na území hl. m. Prahy. Ve vyšším odborném vzdělání došlo k velkému poklesu počtu studentů u škol zřizovaných soukromými zřizovateli.

Tab. č. 5 Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání

Vzdělávání	Počet dětí / žáků / studentů											
	HMP			Soukr. zřizovatel			Církev			MČ		
	2008/09	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	2010/11
PV	350	343	396	518	637	840	303	363	374	30 115	32 033	33 629
ZV	2 226	2 267	2 168	939	1 051	1 127	955	982	1 030	70 205	68 932	69 685
SV z toho:	51 979	51 212	49 645	20 474	20 028	18 598	1 526	1 531	1 566	280	285	275
SVn	1 129	1 162	1 065	149	141	-	66	87	53	-	-	-
VL	5 281	5 067	4 851	2 837	2 668	2 529	-	-	-	-	-	-
MZv	19 209	19 098	18 804	4 840	4 809	4 375	913	922	930	-	-	-
MZo	26 360	25 885	24 725	12 648	12 410	11 694	547	522	545	280	285	275
Konz.	1 088	1 094	1 041	257	186	401	-	-	-	-	-	-
VO	3 042	3 174	3 460	2 672	2 413	2 141	854	771	906	-	-	-

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2010/2011

Vysvětlivky k tabulce:

PV – předškolní vzdělávání
 ZV – základní vzdělávání
 SV – střední vzdělávání
 SVn – střední vzdělání bez VL i MZ (tzv. nižší střední vzdělání)
 VL – střední vzdělání s výučním listem
 MZv – střední vzdělání s maturitní zkouškou všeobecnou
 Mzo – střední vzdělání s maturitní zkouškou odbornou
 Konz. – konzervatoře
 VO – vyšší odborné vzdělání

II.1 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání v mateřských školách se organizuje pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let.

Charakteristika mateřských škol v hl. m. Praze, změny v rejstříku škol

Mateřské školy jsou převážně umístěny ve standardních budovách se školní jídelnou, kuchyní a zahradou, která poskytuje podmínky pro relaxaci a sportovní vyžití dětí. Jejich rozmístění je úměrné k bytové zástavbě a demografickému složení obyvatelstva. Některé mateřské školy jsou sídlištního typu, další se nacházejí ve staré zástavbě, jsou spíše rodinného typu.

Z 57 MČ na území hl. m. Prahy je zřizovateli mateřských škol 50 MČ. K 30. 9. 2010 zřizovaly celkem 291 mateřských škol. U řady z nich došlo k navyšování jejich kapacit. Celkový počet dětí v MŠ

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

zřizovaných MČ ve školním roce 2010/11 byl 33 629, což je o 1 626 dětí více než ve školním roce 2009/10.

Mateřské školy v hl. m. Praze jsou zcela naplněny. Situaci o potřebnosti počtu míst na MŠ městské části sledují, vesměs mají zpracované demografické studie a v souladu s nimi se snaží situaci korigovat. Problémy jsou zejména v okrajových MČ, kde jsou kapacity MŠ nedostatečné a nemohou být uspokojeni ani občané s trvalým bydlištěm. Důvodem je rozsáhlá bytová výstavba v těchto částech hlavního města, ale i za jeho hranicemi. Z těchto důvodů některé MČ realizovaly navýšení kapacit formou stavebních úprav MŠ i ZŠ, nebo otevřením nových tříd MŠ. Trend rozšiřování kapacit pokračuje i ve školním roce 2011/12.

Tab. č. 6 Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2010)

Zřizovatel	Předškolní vzdělávání									
	MŠ					MŠ (bez škol pro děti se SVP)				
	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí	Počet dětí na školu	Počet dětí na třídu	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí	Počet dětí na školu	Počet dětí na třídu
Obec	291	1 327	33 629	115,56	25,34	290	1 322	33 566	115,74	25,39
Kraj	11	35	396	34,00	11,31	1	2	46	46,00	23,00
Soukromý	18	48	840	46,67	17,50	15	39	723	48,20	18,54
Církev	9	22	374	41,56	17,00	7	17	339	48,43	19,94
MŠMT	2	4	25	12,50	6,25	-	-	-	-	-
Celkem	331	1 436	35 264	106,54	24,58	313	1 380	34 674	110,78	25,13

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

MČ neustále navyšují kapacity MŠ, oproti šk. r. 2009/10 otevřely 51 nových tříd. Soukromý sektor otevřel 6 nových MŠ a 11 tříd navíc, církev 1 novou třídu.

Celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných městskými částmi ve šk. r. 2007/08 dosahoval 28 637 dětí, ve školním roce 2008/09 stoupl tento počet na 30 115 dětí, ve šk. r. 2009/10 navštěvovalo MŠ 32 033 dětí a ve šk. r. 2010/11 se zvýšil počet dětí na 33 629. Mateřské školy zaznamenaly v uplynulém období zvýšený zájem rodičů o umístění dětí včetně dětí mladších 3 let a dětí, jejichž rodič pobírá dále rodičovský příspěvek a dítě může docházet do MŠ na čtyři hodiny denně. Rodiče se také ve stále větší míře zajímali o zaměření a programové nabídky mateřských škol a v neposlední řadě i o počet dětí a počet učitelek v jedné třídě. Preferovali spíše menší třídní kolektivy v mateřských školách rodinného typu. Stále více byla využívána možnost přítomnosti rodiče v mateřské škole při adaptaci dítěte a také častěji rodiče využívali k seznámení se s MŠ „Dnů otevřených dveří“. Celkově byly mateřské školy rodičovskou veřejností přijímány a hodnoceny velmi kladně. Dále je třeba zmínit i stále lepší vybavenost mateřských škol včetně vybavenosti informačními technologiemi.

Ve školním roce 2009/10 bylo uvedeno do provozu 20 Center pro předškolní děti (CPD) při všech zřizovaných DDM, ve šk. r. 2010/11 byla uvedena do provozu další 2 CPD (více v kap. II.8.2 Zájmové vzdělávání).

Výchovně vzdělávací programy mateřských škol

Mateřské školy pracovaly ve většině případů podle vlastních školních vzdělávacích programů, které jsou v souladu s požadavky RVP pro předškolní vzdělávání i obecnými cíli předškolního vzdělávání. Obsahují konkrétní cíle vzdělávání, formu, obsah a časový plán, popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek, bezpečnost a ochranu zdraví dětí včetně bezpečnosti práce. ŠVP soukromých MŠ kladou důraz na individuální přístup a citlivé formování osobnosti dítěte, jsou zaměřeny na rozvoj tělesné zdatnosti s využitím sportovních, ozdravných a relaxačních aktivit (např.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

plavání, saunování, ozdravné pobyty u moře a v lázních), výuku AJ a ekologickou výchovu. Církevní MŠ jsou zaměřeny převážně na zdravý životní styl, poznávání přírody, ekologii a rozvoj komunikačních a řečových dovedností. Nedílnou součástí je křesťanská výchova.

Zápisy do mateřských škol

Mateřské školy zaznamenaly v uplynulém období zvýšený zájem rodičů o umístění dětí. Zejména v lokalitách v okrajových částech Prahy, kde se staví nové byty a rodinné domy, poptávka přesahovala nabídku a umístění dítěte v mateřské škole podle výběru rodičů bylo složitější.

Ředitelé mateřských škol přijímají děti podle stanovených kritérií, které upřednostňují přijetí dítěte s místem trvalého pobytu v dané městské části. Přednostně byly přijímány v souladu se školským zákonem všechny děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, a to i během školního roku. Značný zájem o umístění dětí v MŠ vznikl od 1. 1. 2006 rovněž v důsledku novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, kdy rodič pobírá dále rodičovský příspěvek a dítě může docházet do MŠ na čtyři hodiny denně. Vzrostl i zájem rodičů dětí dvouletých, které lze zařadit do třídy mateřské školy za určitých podmínek výjimečně, dále pak dětí na nepravidelnou docházku včetně dětí z jiných lokalit mimo hlavní město. Počet žádostí o přijetí do MŠ, kterým nebylo vyhověno, byl 5 777 (u MŠ zřizovaných městskými částmi nebylo vyhověno 5 513 žádostem). Mezi nepřijatými dětmi jsou především děti, které k 31. 8. 2010 nedosáhly věku tří let, děti matek na mateřské dovolené s druhým dítětem, děti s trvalým bydlištěm mimo správní obvod (potažmo městskou část), popř. mimo území hl. m. Prahy. Rodiče dětí mohou podávat přihlášky na více mateřských škol, z toho plyne, že počet nepřijatých dětí je podstatně zkreslen. Ve srovnání s minulým školním rokem se z uvedených důvodů také zvýšil počet odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.

Velký zájem rodičů o umístění dětí do MŠ řeší městské části dalším navyšováním kapacit mateřských škol v nastávajících letech. Dále v souladu se školským zákonem získala většina mateřských škol od zřizovatele výjimku z počtu dětí. Maximální možný počet dětí ve třídě MŠ je 28 dětí.

Dobrá úroveň péče o děti s odkladem školní docházky vycházela ze speciálně připravených vlastních programů v jednotlivých mateřských školách. Důvodem odkladů byl především přibývajícím počet dětí s logopedickými vadami. Vzhledem k naplněnosti MŠ, byly rovněž využívány přípravné třídy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. V hlavním městě byly ve školním roce 2010/11 otevřeny na 28 základních školách 33 třídy a navštěvovalo je 377 dětí.

Mateřské školy s internátním provozem

Mateřské školy s internátním provozem (ve školním roce 2010/11 - 5 MŠ, 8 tříd, 146 dětí) byly využívány především matkami samoživitelkami a rodiči s nepravidelnou pracovní dobou. Po dohodě rodičů s vedením mateřské školy měly děti možnost přicházet a odcházet v průběhu celého dne. Dětem, které zůstávaly v mateřské škole několik dnů nepřetržitě, bylo přizpůsobeno časové uspořádání činností a režim dne byl stanoven jen rámcově.

Integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. S jejich začleněním nemají MŠ obvykle problémy. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga. Na 49 MŠ se realizovala individuální integrace 234 dětí. Oproti šk. roku 2009/10 se počet MŠ o 2 zvýšil a počet individuálně integrovaných dětí vzrostl o 59.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Věkové složení dětí

Mateřské školy jsou určeny zejména pro věkovou kategorii dětí 3 - 6 let. Výjimečně jsou přijímány děti mladší tří let. V mateřských školách zůstávají také děti starší 6 let, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

Tab. č. 7 Věkové složení dětí

věk	do 3 let	3leté	4leté	5leté	6leté	nad 6 let
Předškolní vzdělávání celkem						
Děti	2 464	9 891	10 302	10 294	2 244	69
podíl v %	6,99	28,05	29,21	29,19	6,36	0,20
Mateřské školy (bez škol pro žáky se SVP)						
Děti	2 438	9 765	10 173	10 115	2 136	47
podíl v %	7,03	28,16	29,34	29,17	6,16	0,14

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Z přehledu je patrné, že je stále nejvíce dětí 4letých a 5letých, ale přibývá počet dětí mladších 3 let.

Děti podle státní příslušnosti

Mezi děti v mateřských školách byly začleněny i děti příslušníků jiných států (např. Slovensko, Vietnam, Ukrajina, Čína, Chorvatsko, Bulharsko, Rusko, Itálie, Maďarsko, SRN, Řecko, Bělorusko). K 30. 9. 2010 jejich počet činil celkem 1 641 z celkového počtu 35 264 dětí (z toho v MŠ zřizovaných MČ 1 559 z celkového počtu 33 629 dětí, 326 dětí bylo příslušníky Evropské unie). Práce s těmito dětmi kladla větší nároky na učitelky, které volily individuální, citlivý a osobní přístup ke každému dítěti. Zároveň však byly přínosem pro ostatní děti, které tak měly možnost seznámit se s jinými kulturami včetně jazyka a zvyklostí. Ve většině případů probíhalo začlenění těchto dětí bez problémů, obohacovalo obě strany a bylo vnímáno pozitivně. Přehled o dětech příslušníků jiných států podává následující tabulka.

Tab. č. 8 Děti podle státní příslušnosti

	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
Předškolní vzdělávání					
Děti	33 623	225	143	806	467
podíl v %	95,35	0,64	0,41	2,28	1,32

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery mateřských škol, mezinárodní spolupráce

Spolupráce s rodiči dětí umístěných v mateřských školách byla různorodá a bohatá. Rodiče ve stále větší míře projevovali zájem o dění a kvalitu práce v mateřské škole. Mateřské školy pořádaly pro rodičovskou veřejnost dny otevřených dveří, tradiční slavnosti, soutěže pro děti a rodiče, dětské dny, karnevaly, loučení s předškoláky, rodičovské schůzky, přednášky pro rodiče a v případě zájmu zapůjčily i odbornou literaturu. Velmi významná byla pomoc rodičů při drobných opravách, při úpravách interiérů a zahrad škol. Podstatnou pomocí jsou i sponzorské dary rodičů. Dále je třeba zmínit účast a pomoc rodičů při cestách do divadel, na výstavy, na výlety, na školách v přírodě a dalším.

Mateřské školy stále více organizovaly i různé mimoškolní aktivity a na veřejnosti se prezentovaly vydáváním informačních brožur a školních časopisů, články v místním tisku, pořádáním „Dnů otevřených dveří“ pro širokou veřejnost, dále pak účastí škol na výtvarných soutěžích, na přehlídce

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

„Pražská Mateřinka“, besídkami a školními akademiemi. Stále více mateřských škol má vytvořeny vlastní webové stránky na internetu. Další pak připravily vystoupení pro seniory, účastnily se vítání občánků a dalších akcí.

Mateřské školy spolupracovaly se základními školami. Uskutečnily se vzájemné návštěvy, byly využívány tělocvičny ZŠ, sauny, dopravní hřiště, počítačové třídy, konaly se společné kulturní akce. Spolupráce probíhala i s dalšími institucemi, zejména ZUŠ, PedF UK, DDM, Městskou knihovnou, Městskou policií, Policií ČR, HZS hl. m. Prahy, VÚP a fakultami vysokých škol. Některé mateřské školy navázaly i spolupráci se zahraničím. Zejména se jednalo o spolupráci v rámci programu Comenius, přijetí zahraničních delegací na mateřských školách, výměnné pobyty ředitelky MŠ, výměnu zkušeností mezi pedagogickými sbory. Velmi důležitá a nezastupitelná je spolupráce se zřizovateli.

Některé MŠ navázaly spolupráci např. s organizacemi Asociacion Europea de Centros de Educacion Diferenciada, Institución Familiar de Educación, Stowarzyszenie Wspeirania Edukacji i Rodziny, Společnost Montessorri ČR a Montessorri Europe, účastní se projektu Adopce na dálku.

Zkušenosti s jazykovou výchovou v rámci vzdělávacího programu školy

Většina mateřských škol má již ve svém školním vzdělávacím programu zakomponovanou jazykovou výuku. Jedná se zejména o anglický jazyk. Výuka probíhá obvykle formou her, písniček a povídaní průměrně 2x týdně, kvalifikovaní lektori jsou zajišťováni nejčastěji prostřednictvím agentur s finančním příspěvkem rodičů. V menší míře participují i učitelky MŠ, jež se samy jazykově vzdělávají. Na některých MŠ je vhodně využívána i přítomnost dětí – cizinců k rozvoji konverzačních schopností ostatních.

Velkou pozornost věnovaly MŠ v uplynulém roce i nadále mateřskému jazyku se snahou zlepšit nízkou jazykovou úroveň dětí přicházejících do školek. Důraz učitelky byl kladen především na základy správné výslovnosti dětí a na rozšíření slovní zásoby. Děti byly vedeny k samostatnému a smysluplnému vyjadřování, ke správné formulaci myšlenek, k reprodukování jednoduchého textu. Při nápravě špatné výslovnosti spolupracovaly MŠ s odbornými klinickými logopedy a s rodiči.

Využití poradenských služeb

Ředitelé mateřských škol podle potřeby úzce spolupracovali s PPP, SPC, s klinickými logopedy, pediatry a dalšími odbornými lékaři. V mateřských školách fungovala i poradenská služba pro rodiče především formou přednášek, odpoledních setkání s psychologem apod. Poradenské služby byly využívány také při individuální integraci dětí i ve třídách pro děti se zdravotním postižením. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga. Městská část Praha 4 je zřizovatelem jedné speciální mateřské školy.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je chápána jako výchova k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnický, kulturně a sociálně variabilní. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit děti porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Děti se učí nenásilnou formou vnímat rozdílnosti kultur, např. poznáváním hudby, vlajek, pohádek apod. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, slušnosti, komunikace a spolupráce mezi dětmi. Děti musí mít možnost aktivně si utvářet své postoje a dovednosti.

Prevence sociálně patologických jevů

Zvláštní pozornost v této problematice je věnována zejména dětem v předškolních třídách. Problematika je probírána formou pohádek, videonahrávek, loutkového divadla apod. Děti byly nenásilnou formou a přiměřeně jejich věku seznamovány s problematikou drogové závislosti, alkoholismu, kouření a byla jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu. Výhodiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 20 006/2007-51. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence sociálně patologických jevů u žáků, a proto je součástí ŠVP všech MŠ.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je součástí školních vzdělávacích programů. Vychází z Kurikula podpory zdraví v mateřských školách a chápeme ji komplexně jako proces poznávání živé a neživé přírody, životního prostředí, utváření a rozvíjení hodnotících postojů včetně etického a estetického hodnocení, ale také rozvíjení šetrného a odpovědného chování. Environmentální výchova je na mateřských školách vedena přiměřeně k věku dětí – poznávání přírodních lokalit v okolí školy, vytváření vztahů k místu a prostředí, ve kterém děti žijí, osvojování si poznatků o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách, získávání dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí, snaží se pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i naopak poškozovat a ničit, rozvíjení schopnosti vážit si života ve všech jeho formách, rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou a vytváření si pozitivního vztahu k planetě Zemi.

Základem je hra, pracovní činnosti, experimenty, přímá pozorování a využívání encyklopedií. Dítě takto získává prvotní vědomosti a znalosti. Velká část aktivit probíhá přímo v přírodním prostředí, děti přicházejí do bezprostředního kontaktu s okolní přírodou a zjišťují její vlastnosti všemi svými smysly. Velmi důležitý je vzor dospělých – učitelek, ostatních zaměstnanců, rodičů apod.

Mateřské školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde děti pozorují změny v přírodě.

Děti jsou vedeny ke zdravému způsobu života, pobývají ve školách v přírodě, zapojují se do ekologické výchovy např. v Domě dětí a mládeže hl. m. Prahy, mateřské školy spolupracují s ekologickými centry a sdruženími, navštěvují zoo, farmy, botanické zahrady, lesoparky, třídí odpad, pečují o rostliny, o živočichy, starají se o zahradu apod.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Podstatou udržitelného rozvoje je naplnění tří základních cílů – sociálního rozvoje, který respektuje potřeby všech, účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů a udržení vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti. Na rozdíl od ekologické výchovy, která je zaměřena zejména na poznávání životního prostředí, jeho ochranu a vztah člověka k ní, výchova k udržitelnému rozvoji je prioritně zaměřena na vzájemnou interakci a souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními a právními aspekty rozvoje a široce se opírá o společenské disciplíny.

V předškolním vzdělávání kladou učitelky vzhledem k nízkému věku dětí důraz na schopnost vnímat okolní prostředí, vlastní úlohu v něm, zodpovědnost vůči němu a zajištění potřebných kompetencí ve vztahu k udržitelnému rozvoji (např. v oblasti péče o zdraví, péče o přírodní prostředí, nakládání se zdroji aj.). Učitelky vedly děti k poznávání hodnot spojených se zdravím, životem a životním prostředím, stejně jako k budování vzájemných vztahů a osvojení si základů hodnot, na nichž je naše společnost založena.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Součástí výchovy k udržitelnému rozvoji je ekologická výchova směřující k poznání a ochraně přírody, ale i k utváření a rozvíjení osobnosti dítěte po všech stránkách, aby si vytvořilo zdravý vztah k přírodě, k sobě a ke společnosti. Pedagogové respektují individuální možnosti každého dítěte. V rámci integrovaných celků prostřednictvím hry formují postoje a hodnotový systém dítěte. Děti se učí šetřit surovinami, chovat se šetrně k hračkám, pomůckám, oblečení, k vybavení školy. Učí se brát si takovou porci jídla, kterou skutečně sní. Učí se neplýtvat, uklízet po sobě.

II.2 Základní vzdělávání

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturám a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Charakteristika základních škol v hl. m. Praze

Ve školním roce 2010/11 zabezpečovalo základní vzdělávání na území hl. m. Prahy celkem 251 základních škol různých zřizovatelů, včetně škol pro žáky se SVP. Převážnou většinu základních škol na území hl. m. Prahy zřizují jednotlivé městské části – 196 základních škol (z celkového počtu 57 městských částí na území hl. m. Prahy je zřizovatelem základních škol 49 městských částí). Nabídku rozšiřují soukromí zřizovatelé – 12 ZŠ a církve – 9 ZŠ. Hl. m. Praha zřizuje 28 ZŠ. Ve školním roce 2010/11 navštěvovalo pražské základní školy celkem 74 151 žáků. Oproti školnímu roku 2009/10 došlo ke zvýšení o 751 žáků. Na území hl. m. Prahy je také 6 základních škol při zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, které jsou zřizovány MŠMT.

Tab. č. 9 Základní vzdělávání – počet škol, tříd, žáků

Základní vzdělávání										
Zřizovatel	Základní školy					Základní školy bez škol pro žáky se SVP				
	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Počet žáků na školu	Počet žáků na třídu	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Počet žáků na školu	Počet žáků na třídu
Obec	196	3 257	69 685	355,54	21,40	196	3 257	69 685	355,54	21,40
Kraj	28	285	2 168	77,43	7,61	-	-	-	-	-
Soukromý	12	82	1 127	93,92	13,74	10	70	1 004	100,40	14,34
Církev	9	71	1 030	114,44	14,51	5	42	819	163,80	19,50
MŠMT	6	28	141	23,50	5,04	-	-	-	-	-
Celkem	251	3 723	74 151	295,42	19,92	211	3 369	71 508	338,90	21,23

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

V hl. m. Praze se nachází tradiční školy v klasické zástavbě, sídlištní školy a menší školy v okrajových částech Prahy. Jednotliví zřizovatelé i samy školy se snaží modernizovat budovy i vybavení. Samozřejmostí jsou odborné pracovny, školní jídelny, vybavení počítači, tělocvičny i moderní víceúčelová hřiště včetně skate areálů s horolezeckou stěnou. Některé školy jsou vybaveny knihovnami, studovnami, skleníky, keramickými dílnami, kinosály a cvičnými byty. Součástí některých ZŠ je zimní stadion, plavecký bazén nebo dopravní hřiště. Kde to dovolují prostorové podmínky, zřizují MČ ve svých ZŠ dílny pro pracovní vyučování.

Převážně jsou zřizovány základní školy, které mají všech devět ročníků. Základní školy neúplné nebo malotřídní základní školy jsou zřizovány spíše výjimečně. Síť základních škol je v hlavním městě

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

rovnoměrně rozložená, jejich kapacita převyšuje naplněnost a i v budoucnu by měla být dostatečná. Rozdíly se mohou projevat mezi jednotlivými MČ.

Vzdělávací programy škol a školní vzdělávací programy

Od 1. 9. 2007 byla stanovena povinnost postupovat v základních školách podle platného „Rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání“ vydaného MŠMT v r. 2005. Rámcový vzdělávací program stanovuje pouze základní pravidla a nahradil dosud užívané stanovené školní osnovy. Školní roky 2006/07 a 2007/08 byly ve většině ZŠ roky tvorby a úprav vlastního školního vzdělávacího programu a přípravy na jeho realizaci. Jednotlivé školní vzdělávací programy musí mít stejné cíle jako rámcový vzdělávací program, konkrétní náplň školního programu je v kompetenci dané školy, což výrazně posiluje pedagogickou autonomii, ale přináší učitelům současně i větší zodpovědnost.

Řada ZŠ realizuje rozšířenou výuku některých předmětů. Některé školy a třídy vychází z waldorfské pedagogiky a pedagogiky montessori, jsou využívány i rozsáhlejší projekty, např. projekt Začít spolu, Zdravá škola a Tvořivá škola.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

HMP vyjadřuje podporu filozofii integrace a umožňuje přidělováním finančních prostředků školám na území hlavního města Prahy zřizovat funkci asistenta pedagoga.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v hlavním vzdělávacím proudu je zabezpečeno na základě diagnostického zjištění individuálních vzdělávacích potřeb žáků ve školských poradenských zařízeních. Ve spolupráci s rodiči je připraven pro žáky individuální vzdělávací plán. Pedagogům na ZŠ běžného typu pomáhají asistenti pedagoga a školy se snaží vytvářet podmínky k jejich výuce a zajišťují kompenzační a rehabilitační pomůcky. Přehled o počtech integrovaných žáků podává následující tabulka.

Tab. č. 10 Žáci podle formy integrace

celkem		z toho				
		speciální třídy			individuální integrace	
školy	žáci	školy	třídy	žáci	školy	žáci
225	7 246	58	411	3 314	187	3 932

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Vyučované jazyky seřazené dle četnosti: anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, ruský jazyk, španělský jazyk, italský jazyk. Anglický jazyk byl ve školním roce 2010/11 vyučován ve všech základních školách. Školy se snaží mít ve školním vzdělávacím programu zakotvenou povinnou nebo nepovinnou výuku anglického jazyka. Další cizí jazyk musí být nabídnut v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání nejpozději v 8. ročníku, je však vyučován převážně od 6. ročníku. V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání absolvuje každý žák během povinné školní docházky minimálně 840 hodin výuky cizího jazyka jako povinného předmětu. Žák základní školy, který si vybere jako povinně volitelný předmět další cizí jazyk, absolvuje minimálně 240 hodin výuky tohoto jazyka. V rámci výuky cizích jazyků školy spolupracují se školami v zahraničí.

Některé MČ se snaží zvyšovat kvalitu jazykového vzdělávání a motivovat vyučující cizích jazyků v grantových programech, kde jsou vyhlašována témata na podporu studijních pobytů v zahraničí, zahraniční spolupráce nebo na větší zastoupení kvalifikovaných rodilých mluvčích ve výuce cizího jazyka a vyučování některých předmětů v cizím jazyce.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Přestože si pedagogové prohlubovali vzdělání v jazykových a metodických kurzech, účastnili se práce v jazykových projektech, stále se projevuje nedostatek učitelů vyučujících cizí jazyk včetně problému s jejich kvalifikovaností.

Tab. č. 11 Žáci učící se cizí jazyk – povinný předmět

celkem	Z toho						
	AJ	NJ	FJ	RJ	ŠJ	IJ	jiný evrop. jiný
65 374	63 626	9 293	2 153	1 073	1 053	134	- 60

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Žáci podle státní příslušnosti

Z celkového počtu 74 151 žáků bylo na území hl. m. Prahy 4 614 žáků - cizinců. V porovnání se školním rokem 2009/10 se jejich počet zvýšil o 140. V ZŠ zřízených MČ se vzdělávalo 69 685 žáků, z toho žáků - cizinců bylo 4 456.

Tab. č. 12 Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů

	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
Žáci	69 537	504	249	2 499	1 362
podíl v %	93,78	0,68	0,34	3,37	1,84

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2002/03 se vzdělávalo na základních školách 2 765 žáků – cizinců, ve školním roce 2010/11 navštěvovalo ZŠ už 4 614 žáků - cizinců. Jedná se zejména o žáky ze zemí bývalého východního bloku, žáků - příslušníků z Evropské unie bylo 753. Vzhledem k celkovému počtu žáků na základních školách představoval podíl cizinců 6,22 %. V předchozím školním roce 2009/10 tvořil podíl cizinců 6,1 %.

Integrace cizích státních příslušníků probíhá ve většině případů bez problémů především díky trpělivé, soustavné a obětavé práci všech vyučujících a vychovatelek školních družin. Počáteční složitou situaci v komunikaci způsobenou jazykovými bariérami řeší pedagogové hodinami individuálního doučování. Děti – cizinci se poměrně snadno a rychle učí česky. Také třídní kolektivy přijímají tyto žáky bez problémů. Pozitivním přínosem je obohacení našich žáků v rámci poznávání nových multikulturních prvků, děti se učí pozitivnímu postoji k minoritám a k lidem různých národností, náboženství a kultur. Problémem jsou konzultace s rodiči a zástupci těchto žáků, kteří většinou na rozdíl od dětí neovládají konverzaci v českém jazyce. Mezi negativa patří i to, že tito žáci často mění místo pobytu.

Z ustanovení § 20 odst. 5 školského zákona vyplývala krajským úřadům povinnost zajistit žákům, kteří jsou dětmi osoby se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie a na území České republiky dlouhodobě pobývají a kteří plní povinnou školní docházku podle školského zákona, bezplatnou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou jejich potřebám. Hl. m. Praha (odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP) splnilo tuto povinnost ve spolupráci s MČ Praha 4 zajištěním bezplatné jazykové přípravy na První jazykové ZŠ v Praze 4, Horáčkova 1100. Třída pro jazykovou přípravu na ZŠ Horáčkova se naplňuje do maximálního počtu 10 žáků, má celopražskou působnost a přímé finanční náklady jsou hrazeny z prostředků krajského úřadu. Od 1. 1. 2012 je tato povinnost vztažena na všechny cizí státní příslušníky.

Největším problémem je neznalost českého jazyka žáků - cizinců. Řada škol řešila tuto situaci formou získávání finančních prostředků z různých programů, které vyhlášovaly instituce, jako je např. MŠMT nebo jednotlivé městské části. Tyto projekty se netýkaly pouze podpory výuky českého jazyka, která

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

je zásadní při integraci žáků, ale i projektů směřujících k podpoře multikulturní výchovy dětí a mládeže, jako je výchova k vzájemné toleranci, proti rasismu a xenofobii, posilování vědomí obecně lidské sounáležitosti a úcty k ostatním národům, zprostředkování poznání jejich kultury, organizování společných kulturních, sportovních a dalších akcí pro děti a mládež s účastí žáků - cizinců a pod.

Významnou pomoc v této oblasti poskytují jednotlivé městské části podporou komunitních center při základních školách.

Zápis dětí do 1. ročníku základního vzdělávání

Pro školní rok 2010/11 bylo zapsáno do prvních ročníků celkem 13 766 dětí (poprvé u zápisu bylo 11 578 dětí, po odkladu přišlo 2 188 dětí), žádosti o odklad školní docházky bylo 1 989. Do 1. ročníků školního roku 2010/11 nastoupilo 10 098 žáků (nově přijatých bylo 10 063). Největší podíl tvořily děti zapsané na základních školách zřizovaných MČ. Odklady školní docházky se během jednotlivých let podstatně nemění. Data jsou použita ze Statistické ročenky školství 2010/11 – výkonové ukazatele.

Věkové složení žáků

Ve věkové struktuře žáků základní školy, která je určena pro věkovou kategorii 6 - 15 let, jsou i žáci mladší, neboť do první třídy ZŠ lze přijmout žáka mladšího 6 let na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře, pokud o to požádá zákonný zástupce dítěte. Žáci starší 15 let mohou pokračovat v základním vzdělávání v případě, že během školní docházky opakovali ročník nebo nastoupili do ZŠ po odkladu povinné školní docházky, nejdéle však do konce školního roku, v němž dosáhli 17. roku věku.

Tab. č. 13 Věkové složení žáků

věk	mladší 6 let	6letí	7letí	8letí	9letí	10letí	11letí	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí a starší
Základní školy (včetně škol pro žáky se SVP)												
Žáci	152	7 766	9 248	9 002	9 096	8 619	7 236	6 912	6 662	6 483	2 513	462
podíl %	0,20	10,47	12,47	12,14	12,27	11,62	9,76	9,32	8,98	8,74	3,39	0,62
Základní školy (bez škol pro žáky se SVP)												
Žáci	150	7 707	9 073	8 776	8 864	8 401	6 965	6 619	6 336	6 096	2 234	287
podíl %	0,21	10,78	12,69	12,27	12,40	11,75	9,74	9,26	8,86	8,52	3,12	0,40

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Odchody žáků ze základní školy

Důvodů, pro které žáci odcházejí ze základní školy během školní docházky, je více. Příčinou odchodu žáka v prvním ročníku může být dodatečný odklad povinné školní docházky, a to v případě, kdy se během prvního pololetí prokáže, že dítě není dostatečně zralé pro školní docházku. Ředitel školy pak se souhlasem zákonného zástupce dítěte rozhodne o dodatečném odkladu školní docházky. Po pátém a sedmém ročníku odcházejí ze základních škol žáci, kteří uspěli u přijímacích zkoušek na nižší stupeň víceletých gymnázií. Základní školu opouštějí před absolvováním devátého ročníku i žáci, kteří opakovali během školní docházky některý ročník a ukončili povinnou školní docházku v nižším ročníku základní školy. Tito žáci však nemají ukončené základní vzdělání. Doplnit si ho mohou v kurzech pro získání základního vzdělání.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 14 Odchody žáků ze ZŠ

Žáci, kteří odešli ze základní školy								
žáci, kteří ukončili školní docházku v							žáci, kteří přešli do SŠ	
celkem v 1.-9.(10.) ročníku	v 1.- 5. ročníku	v 6. ročníku	v 7. ročníku	v 8. ročníku	v 9. ročníku	v 10. ročníku	z 5. ročníku	ze 7. ročníku
7 430	-	1	20	132	7 212	65	1 532	497

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Kurzy pro získání základního vzdělání

Pro osoby, které nezískaly základní vzdělání a mají zájem si toto vzdělání doplnit, je určen kurz pro získání základního vzdělání. V souladu s § 12 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 55 odst. 3 školského zákona, je zřízen kurz pro získání základního vzdělání na Základní škole, Praha 2, Botičská 8. Tato škola má kvalitní personální zázemí, zároveň má volné kapacity a nachází se v centru hlavního města. Požadované kurzy zajišťuje ZŠ Botičská i externě. Dále tento kurz zajišťuje také Základní škola, Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10/300 a Modrý klíč – základní škola speciální a mateřská škola speciální, o.p.s., Smolkova 567/2, Praha 4.

Zkušenosti s péčí o nadané žáky

Pro nadané žáky jsou v základních školách ve výuce vytvářeny podmínky pro jejich rozvoj formou individuálního přístupu vyučujících. Mimořádně nadaní žáci mají rovněž své speciální vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Jsou vzděláváni na základě principu integrace s využitím speciálních metod, postupů, forem a způsobů vzdělávání, didaktických materiálů, je jim poskytována odborná pomoc ve školských poradenských zařízeních. Rozsah a obsah vzdělávacích opatření stanovuje individuální vzdělávací plán, který je vytvářen ve spolupráci s rodinou žáka. Řada těchto žáků se vzdělává ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů. Žáci mohou rozvíjet své nadání i v organizovaných kroužcích a výběrem z volitelných předmětů. Mohou také navštěvovat vybrané hodiny výuky ve vyšším ročníku. Ukázkou péče o nadané žáky je četná účast dětí v různých soutěžích a dosažené výsledky. Pedagogové se snaží vybírat, motivovat a připravovat žáky na soutěže, projekty a aktivity v různých oborech činností. Motivující je i skutečnost, že každé dítě může být úspěšné v některém oboru. Příkladem škol, kde se věnují nadaným žákům, je ZŠ nám. Curieových 2, Praha 1, zřizovaná MČ Praha 1 a Soukromá základní škola Cesta k úspěchu v Praze, s.r.o., Bělohorská 103, Praha 6.

Přípravné třídy

V hlavním městě byly ve školním roce 2010/11 otevřeny na 28 základních školách přípravné třídy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Tyto třídy se naplňují do počtu 15 dětí, jejich personální obsazení je na velmi dobré úrovni. Přípravné třídy jsou doplňovány i dětmi s odkladem povinné školní docházky. Docházka do přípravných tříd přispívá k bezproblémovému začlenění dětí do prvního ročníku ZŠ. Třicet tři přípravné třídy navštěvovalo 377 dětí.

Přípravné třídy jsou zřízeny např. při ZŠ, Praha 3, Havlíčkovo nám. 10/300, ZŠ a MŠ Praha 5 – Smíchov, Grafická 13/1060 a dále při ZŠ v lokalitě Prahy 7, Prahy 10, Prahy 12 a Prahy 13. Tyto školy postupně vytváří komplexní výchovně vzdělávací program pro žáky z odlišného sociokulturního prostředí. Významnou roli na těchto ZŠ hraje asistent pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním, který pomáhá zvyšovat důvěru dětí i rodičů ke škole a také posiluje sebedůvěru odlišných etnik. Pomáhá pedagogovi ve vlastní výchovně vzdělávací činnosti, při individuálním

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

přístupu, při mimotřídní činnosti. Vzhledem k tomu, že tyto formy vzdělávání představují i vyšší finanční náročnost, využívají školy možnosti získat příspěvky na tuto problematiku i formou grantů od jednotlivých zřizovatelů, MŠMT, MHMP i dalších institucí.

Asistent pedagoga

Základní školy, které integrují do běžných tříd žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž znevýhodnění si vyžaduje individuální přístup, využívají možnost zapojit do vyučování asistenta pedagoga. Jeho úkolem je zajistit pomoc žákovi při plnění úkolů ve vyučování. Zřízení funkce asistenta pedagoga ve škole se řídí ustanovením § 16 školského zákona. Zapojení asistenta pedagoga přináší efektivní spolupráci s učiteli, individuální přístup k žákům, účinnou pomoc asistenta při vzdělávání i výchovném procesu.

Poradenské služby škol

Soustava výchovného poradenství v základních školách poskytuje specializované pedagogicko-psychologické služby dětem a jejich rodičům, školám a výchovným zařízením zajišťujícím péči o děti a zajišťuje odbornou poradenskou službu při volbě povolání. Na základních školách pracují výchovní poradci, kteří se věnují v součinnosti s PPP problematice poradenství při volbě povolání, spolupracují s odděleními péče o děti a rodinu odborů sociálních věcí jednotlivých MČ, s Policií ČR, s Úřadem práce hl.m. Prahy, s občanskými sdruženími a dalšími institucemi.

V rámci své činnosti přispívá soustava výchovného poradenství na základě současných poznatků společenských věd k celkovému rozvíjení osobnosti dětí, k jejich integraci a diferenciaci v procesu výchovy a vzdělání, pomáhá při uskutečňování komplexní péče o zdravý psychický a sociální vývoj dětí a mládeže. Přitom věnuje zvláštní pozornost vlivům a podmínkám nepříznivě ovlivňujícím výchovný a vzdělávací proces.

Významná činnost je v oblasti sociálně patologických jevů ve škole, včasného vyhledávání a diagnostikování dětí s poruchami vývoje a poskytování odborné pomoci. Na úseku základních škol hlavního města Prahy je úroveň této činnosti vzhledem k vysokému počtu zařízení zákonitě rozdílná. Situace je ovlivněna kvalifikovaností výchovných poradců, jejich osobními vlastnostmi a samozřejmě vedením školy.

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazování do učebního procesu. S integrovanými žáky pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga, ve výuce postupují podle individuálních vzdělávacích plánů. Školy se snaží zajistit kvalitní materiální vybavení. Ředitelé zřizují na základních školách speciální třídy zaměřené především na vývojové poruchy učení.

Mezinárodní spolupráce

Úroveň zahraničních styků základních škol se neustále zlepšuje. Řada základních škol spolupracuje s obdobnými typy škol v zahraničí. Aktivní spolupráce se zahraničními školami se pro některé základní školy stala tradicí. Uskutečňují se výměnné pobyty pedagogů i žáků, zejména se školami v Anglii, Německu, Holandsku, Itálii, Španělsku, Portugalsku, ale i v USA či Turecku. Svědčí o tom nejen počet žáků, kteří vyjíždějí do zahraničí, ale stále častěji jsou žáci i pedagogové zapojováni do mezinárodních pracovních projektů (např. program Comenius, program Arion aj.) a jsou i školy, které umožňují propojení se zahraničními partnerskými školami pomocí e-médií. Kontakty se zahraničními školami jsou přínosem pro každou zúčastněnou školu, neboť přispívají k výchově k evropanství. Žáci poznávají kulturu, společnost a životní styl v dalších evropských státech, rozvíjejí si aktivní znalost jazyků a jejich poznatky a zkušenosti jsou účinnou zbraní proti xenofobii a rasismu. Některé základní školy spolupracují i se zahraničními zastupitelstvími. ZŠ se také úspěšně zapojily do mezinárodních

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

projektů EU. Zejména se jedná o grantové projekty financované z prostředků ESF, státního rozpočtu a rozpočtu hl. m. Prahy.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery

Všechny základní školy hledají cesty ke spolupráci s rodinami, neboť vzájemná důvěra může přinést dobré výsledky ve vzdělávací i výchovné oblasti. Aktivita rodičů jsou pro školy žádoucí a mnohdy nenahraditelné. Rodiče se podílejí na vedení kroužků, na činnosti výchovných komisí, organizaci kulturních a sportovních akcí. Školy také využívají možnost sponzorování ze strany rodičů.

V souladu se školským zákonem jsou na všech základních školách ustaveny školské rady jako orgány školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. V průběhu roku plnily školské rady své úkoly v souladu s § 168 školského zákona – schvalovaly výroční zprávy o činnosti škol, školní řády, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, projednávaly návrhy rozpočtu, inspekční zprávy ČŠI, vyjadřovaly se k návrhům školních vzdělávacích programů a dávaly různé podněty. Některé školy v uplynulém školním roce zachovávaly v určité formě podobu sdružení rodičů a přátel školy.

MČ jako zřizovatelé převážné části ZŠ podporují rozvoj materiálních podmínek vzdělávání, rozvoj komunitních funkcí škol (např. ZŠ a MŠ, Praha 5 – Smíchov, Grafická 13, ZŠ a MŠ Angel v Praze 12, Praha 4 – Modřany, Angelovova 3183), zájmové aktivity dětí a mládeže apod. MČ řešily stejně jako v minulých letech postupně rekonstrukce a opravy budov i vybavení škol. Školy hodnotí spolupráci se zřizovateli pozitivně.

Kromě toho spolupracovaly ZŠ s občanskými sdruženími (Adopce na dálku, Nadace Terezy Maxové, Člověk v tísni apod.), studijními centry (BASIC), Úřadem práce hl.m. Prahy atd.

Církevní školy spolupracovaly mimo jiné také s Českomoravskou provincií Římské unie řádu svaté Voršily, Komunitou Římské unie řádu sv. Voršily v Praze, Řeholním řádem, Arcibiskupstvím pražským atd.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je chápána jako výchova k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnicky, kulturně a sociálně variabilní. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit se porozumět lidem s odlišnostmi, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím, zkušeností apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, efektivní komunikace, smysluplné diskuse, konstruktivní spolupráce kritického myšlení a interaktivního přístupu. Žák musí mít možnost aktivně si utvářet postoje, trénovat dovednosti a schopnosti, pracovat s informacemi.

Ve školách prolíná multikulturní výchova všechny vzdělávací oblasti. V občanské výchově jsou žáci seznamováni s odlišnými kulturami při probírání menšinových etnik, aby byli schopni jejich odlišným zvykům porozumět a chápat je. V českém jazyce je probíráno učivo o národnostních menšinách, při četbě v literatuře žáci srovnávají úryvky psané v různých nářečích. Žáci se navzájem informují o svých zážitcích z cest do cizích zemí a o rozdílných kulturách navštívených zemí. Přínosem v této oblasti je spolupráce škol občanskými sdruženími Adopce na dálku a Člověk v tísni a také projekt Adopce na dálku – děti v Ugandě a Indii.

Prevence sociálně patologických jevů

Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 20 006/2007-51. Základním cílem je výchova ke

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

zdravému způsobu života jako prevence sociálně patologických jevů u žáků, a proto je součástí ŠVP všech ZŠ.

K prevenci sociálně patologických jevů pomáhají minimální preventivní programy, které jsou pravidelně vyhodnocovány a podléhají kontrole České školní inspekce. Tyto programy jsou zaměřené především na oblast prevence drogové závislosti, alkoholismu, kouření, kriminality, šikany, týrání a problémy spojenými s dospíváním. Pedagogové ZŠ sledují a řeší negativní jevy ve vztazích mezi dětmi již v počátcích, průběžně monitorují případné projevy šikany, syndromu týraného či zanedbávaného dítěte. Školy pořádají besedy s policií, využívají metodické materiály, vytváření modelových situací, žáci navštěvují tematicky zaměřená divadelní představení. Žákům jsou nabízeny různé činnosti k využití volného času formou zájmových kroužků a dalších akcí organizovaných školami.

ZŠ pravidelně zajišťují vzdělávání pedagogů, semináře pro metodiky prevence sociálně patologických jevů, semináře a cvičení pro učitele zaměřené na práci s třídními kolektivy. Proběhly besedy s Policií ČR a Městskou policií hl. m. Prahy.

Součástí prevence jsou také mimoškolní a zájmové aktivity. Různorodost volnočasových aktivit školy umožňuje žákům trávit smysluplně volný čas. Pro skupiny dětí s problematickým chováním a ohrožených nežádoucími sociálními jevy pořádají některé školy víkendové výjezdy zaměřené na posílení odpovědnosti, podporu sebedůvěry a rozvíjení spolupráce. V případech zhoršení vnitřního klimatu třídy jsou prováděny intervence metodiků prevence po konzultaci s třídními učiteli a vedením školy. Každá škola má svého metodika prevence a také ostatní pedagogové se účastní seminářů zabývajících se prevencí sociálně patologických jevů pro nastolení příznivější atmosféry důvěry a spolupráce ve třídě.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je povinnou součástí školních vzdělávacích programů, jako povinný předmět, projekt nebo mezipředmětově či jako jakákoliv kombinace těchto tří variant. Environmentální výchova je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí.

Žáci získávají zajímavou formou soustavu znalostí a dovedností týkajících se vztahů člověka a životního prostředí (ochrana a tvorba životního prostředí, třídění odpadů, sběr papíru, baterií atd.). Dále školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde žáci pozorují změny v přírodě.

Ve školách jsou umístěny sběrné nádoby na tříděný odpad. Některým ZŠ byl udělen mezinárodní titul EKOŠKOLA.

Při realizaci environmentální výchovy spolupracují školy především s občanskými sdruženími a dalšími subjekty, jako je např. TEREZA, Toulcův dvůr, KEV, ekologická centra, které školám nabízejí různé programy, užitečné materiály a vzdělávací semináře pro učitele. Další spolupráce probíhá s odbory životního prostředí jednotlivých MČ a MHMP.

Žáci se účastní různých projektů, např. Kdo žije a co roste ve městě (spolupráce s MČ Praha 1), Zaoštroeno na kov, Naše rybníky, navštěvují botanické zahrady, besedy, podnikají exkurze do přírodovědných stanic.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Ve školních vzdělávacích programech základních škol environmentální výchova úzce souvisí i s výchovou k udržitelnému rozvoji, jejímž cílem je vybavit žáky kompetencemi z oblasti ekologie a vytvářet postoje včetně hodnotového systému žáků. V základním vzdělávání je cílem vybavit žáky

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

takovými kompetencemi (znalostmi, dovednostmi a postoji), které jim umožní realizovat zásady udržitelného rozvoje v praktickém životě a posilovat komunitní funkce škol, kdy se školy stávají prostředím pro rozvíjení spolupráce a zájmu o udržitelný rozvoj a také pro sdílení zkušeností s dalšími školami a s mimoškolním prostředím. Církevní školy se účastnily projektu Obnova energie – spolupracují se školou v Římě.

Výchova k udržitelnému rozvoji tak ve všech ZŠ prolíná celým výchovně vzdělávacím programem přiměřeně věku žáků. Školy začleňují výchovu k trvale udržitelnému rozvoji v rámci průřezových témat, referátů, projektů tak, aby se žáci snažili co nejvíce uvažovat a přemýšlet nad těmito tématy.

II.3 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Vytváří předpoklady pro samostatné získávání informací a celoživotní učení, připravuje žáky pro navazující terciární vzdělávání nebo pro výkon povolání. Střední školy poskytují žákům střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou všeobecné či odborné. Přehled o podílu žáků na jednotlivých stupních středního vzdělávání podávají následující tabulky.

Tab. č. 15 Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání

Vzdělávání ve středních školách	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	200	70 583	64 477	6 106
% z celkového počtu		100	100	100
z toho:				
Střední vzdělání	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	15	354	354	-
		0,50	0,55	-
Střední vzdělání s výučním listem	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	46	8 835	8 336	499
% z celkového počtu		12,52	12,93	8,17
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (všeobecné)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	68	24 109	23 647	462
% z celkového počtu		34,16	36,67	7,57
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (odborné)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	114	32 158	30 245	1 912 ^x
% z celkového počtu		45,56	46,91	31,31

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Nástavbové studium	školy	Žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	46	5 127	1 894	3 233
% z celkového počtu		7,26	2,94	52,95

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

^x z toho 65 žáků ve 2 školách ve zkr. stud. stř. vzdělání s maturitní zkouškou

Podíl žáků ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou se zvyšuje, ve šk. r. 2006/07 činil 77,15 %, ve šk. r. 2007/08 - 78,04 %, ve šk. r. 2008/09 - 79,01 %, ve šk. r. 2009/10 – 79,47 % a ve šk. r. 2010/11 už 80,42 % vzdělávací nabídky pražských středních škol. Podíl žáků ve všeobecném vzdělávání činil 34,96 %, což je o 1,24 % více než v předchozím školním roce.

Tab. č. 16 Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání

Vzdělávání ve středních školách (bez speciálních škol)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	182	69 444	63 338	6 106
% z celkového počtu		100	100	100
z toho:				
Střední vzdělání	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	2	91	91	-
% z celkového počtu		0,13	0,15	-
Střední vzdělání s výučním listem	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	41	8 231	7 732	499
% z celkového počtu		11,86	12,21	8,17
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (všeobecné)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	66	24 058	23 596	462
% z celkového počtu		34,64	37,25	7,57
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (odborné)	školy	Žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	108	31 967	30 055	1 912*
% z celkového počtu		46,03	47,45	31,31
Nástavbové studium	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	44	5 097	1 864	3 233
% z celkového počtu		7,34	2,94	52,95

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

* z toho 65 žáků ve 2 školách ve zkr. stud. stř. vzdělání s maturitní zkouškou

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Počet škol a žáků

Ve školním roce 2010/11 poskytovalo střední vzdělání na území hl. m. Prahy celkem 200 středních škol různých zřizovatelů. Tímto počtem se v porovnání s ostatními kraji řadí hl. m. Praha na 1. místo v České republice. Nejvíce zastoupeny jsou školy poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou - odborné. Následují školy se středním vzděláním s maturitní zkouškou - všeobecným.

Hl. m. Praha ve školním roce 2010/11 zřizovalo 107 právnických osob s výkonem činnosti středních škol, z toho 13 samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením. Třináct z nich vykonávalo dále i činnost vyšší odborné školy. Dalším nejpočetněji zastoupeným zřizovatelem je soukromý sektor. Střední školy zřizuje také církev, ústřední orgány státní správy (MŠMT, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti) a MČ.

Tab. č. 17 Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání

	školy	žáci celkem	v tom forma vzdělání	
			denní	ostatní
SŠ celkem	200*	70 583	64 477	6 106
z toho:				
Střední vzdělávání s výučním listem:				
	46	8 835	8 336	499
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou – odborné:				
	114	32 158	30 246	1 912
SŠ s oborem vzdělávání s maturitní zkouškou – všeobecné				
	68	24 109	23 647	462
se vzděláváním: 4 letým	45	8 410	7 948	462
6 letým	14	3 842	3 842	x
8 letým	40	11 857	11 857	x

Zdroj: ÚIV Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

*Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých druzích, formách a oborech vzdělávání.

Ze 68 středních škol, které poskytují všeobecné vzdělání s maturitní zkouškou, je 45 škol, které nabízejí 4leté vzdělávání, 14 škol nabízí 6leté a 40 škol 8leté vzdělávání (některé školy nabízejí všechny tři délky studia).

Počty nově přijatých žáků a absolventů

Přehled o nově přijatých žácích do 1. ročníku a absolventech v členění na denní a ostatní formy studia podává následující přehled. Nejsou do něho začleněni absolventi a přijímání do zkráceného a nástavbového studia.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 18 Přihlášeni, nově přijatí a absolventi (bez nástavbového a zkráceného studia)

Obory	nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2009/10	
	denní studium	ostatní formy studia	denní studium	ostatní formy studia
SŠ celkem	15 622	2 331	13 367	1 273
z toho:				
střední vzdělání s výučním listem				
	2719	168	2 053	73
střední vzdělání s maturitní zkouškou - odborné				
	7 590	605	6 703	245
střední vzdělání s maturitní zkouškou - všeobecné				
	4 112	73	3 779	112
se vzděláním: 4	1 814	73	1 911	112
6	616	x	567	x
8	1 682	x	1 301	x

Zdroj: ÚIV Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

V denním studiu je jako už tradičně mnohem větší zájem o obory ukončené maturitní zkouškou. Hlásí se do nich téměř 4 x více žáků než do učebních oborů. Úbytek žáků v 1. ročnících souvisí s poklesem populace v dané věkové kategorii. Do 1. ročníku ostatních forem vzdělávání bylo přijato o 111 uchazečů více než ve školním roce 2009/10. Nejvíce bylo nově přijatých jako i v předchozích letech do 1. ročníku odborného vzdělávání s maturitní zkouškou.

Oborová struktura středních škol

Střední školy na území hl. m. Prahy nabízely vzdělání ve skupinách oborů v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání. V pražských středních školách byly zastoupeny téměř všechny skupiny oborů, v nichž lze dosáhnout střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou, s výjimkou skupin oborů: 21- Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví, 43 – Veterinářství a veterinářská prevence, 61- Filozofie, teologie, 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika, 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport a 91 – Teorie vojenského umění.

Tab. č. 19 Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2009/10 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
16	Ekologie a ochrana prostředí	1	1	52	52	27	27	-	-
18	Informatické obory	12	8	751	475	528	393	-	-
23	Strojírenství a strojírenská výroba	14	12	2 126	1 839	547	469	575	-
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	22	17	4 224	3 664	859	808	1 090	867
28	Technická chemie a chemie silikátů	5	4	399	399	102	102	134	134
29	Potravinářství a potravinářská chemie	8	6	443	402	142	122	118	106
31	Textilní výroba a oděvnictví	8	5	206	175	51	39	62	62
32	Koždělná, obuvnická výroba, zpracování plastů	2	1	19	19	7	7	5	5
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	9	7	574	574	201	201	139	134
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	5	4	539	250	167	94	90	22
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	6	5	1 842	1 824	546	546	378	369
37	Doprava a spoje	5	4	1 070	851	248	204	239	190
39	Speciální a interdisciplinární obory	6	5	627	411	206	138	122	92

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2009/10 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
41	Zemědělství a lesnictví	8	5	825	705	265	243	206	170
53	Zdravotnictví	5	4	1 200	1 098	309	282	296	269
63	Ekonomika a administrativa	37	19	6 189	4 244	1 529	1 081	1 471	1 070
64	Podnikání v oborech, odvětvích	25	13	1 762	1 009	427	330	661	347
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	27	9	5 955	2 859	1 745	959	1 242	506
66	Obchod	9	5	1 484	1 051	419	277	449	348
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	7	2	1 910	1 111	517	273	410	249
69	Osobní a provozní služby	13	6	1 532	835	531	332	355	176
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	10	4	952	325	238	113	203	74
78	Obecně odborná příprava	32	26	2 892	2 761	812	763	643	569
79	Obecná příprava	68	39	23 596	18 470	4 098	3 330	3 757	2 995
82	Umění a užité umění	18	10	2 118	1 373	653	420	449	267
	celkem	x	x	63 287	46 749	15 174	11 553	13 094	9 536

Zdroj: SMT MHMP

Oborová struktura středních škol se rozšířila o skupinu 18 – Informatické obory. Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů středních škol v denním vzdělávání byla tradičně skupina 79 – Obecná příprava (gymnázium), ve které ve šk. r. 2010/11 studovalo 23 596 žáků, což je o 735 žáků méně než v předchozím školním roce. Následovala skupina 63 – Ekonomika a administrativa se 6 189 žáky, skupina 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus – 5 955 žáky a skupina 26 - Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika s počtem 4 224 žáků. Nejméně byla zastoupena skupina 32 – Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 19 žáků a skupina 16 - Ekologie a ochrana prostředí s 52 žáky. Všechny ostatní skupiny oborů překročily hranici 300 žáků s výjimkou skupiny 31 – Textilní výroba a oděvnictví - 206 žáků.

Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou je nejvíce zastoupena Obecná příprava s 18 470 žáky, následuje Ekonomika a administrativa se 4 244 žáky. Po těchto oborech následuje Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika s počtem 3 664 žáky. I tady byla nejméně zastoupená skupina 32 - Kozedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 19 žáků a skupina 16 – Ekologie a ochrana prostředí s 52 žáky. Pod hranici 300 žáků zůstaly skupiny oborů 31 - Textilní výroba a oděvnictví se 175 žáky a 34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie – 250 žáků.

Nejvíce přijatých bylo už tradičně ve skupině oborů 79 – Obecná příprava, skupině 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus, skupině 63 – Ekonomika a administrativa a 26 - Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika. V těchto skupinách oborů je také nejvíce absolventů.

Tab. č. 20 Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2009/10 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
16	Informatické obory	2	-	39	-	39	-	0	-
23	Strojírenství a strojírenská výroba	4	1	54	54	34	34	11	11
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	4	2	189	120	81	64	63	18
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	74	74	30	30	6	6
31	Textilní výroba a oděvnictví	1	1	83	83	35	35	3	3
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1	1	37	37	19	19	4	4
34	Polygrafie, zpracov. papíru, filmu a fotografie	1	-	15	-	0	-	0	-
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	2	2	144	144	63	33	29	29
37	Doprava a spoje	2	1	147	59	56	32	25	71
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	6	6	0	0	8	8

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2009/10 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
41	Zemědělství a lesnictví	3	2	114	114	48	48	16	15
53	Zdravotnictví	2	2	139	139	38	38	26	26
63	Ekonomika a administrativa	13	2	997	342	234	99	287	57
64	Podnikání v oborech, odvětvích	17	3	1 525	256	750	140	297	34
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	7	-	756	-	302	-	163	-
66	Obchod	1	1	43	43	0	0	40	40
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	3	-	590	-	201	-	115	-
69	Osobní a provozní služby	1	1	153	153	99	99	27	27
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	4	1	287	126	107	30	19	19
79	Obecná příprava	5	1	462	283	73	61	112	60
82	Umění a užité umění	1	-	0	-	0	-	21	-
	celkem	x	x	5863	2033	2209	792	1272	364

Zdroj: SMT MHMP

V ostatních formách vzdělávání bylo zastoupeno podstatně méně skupin oborů než v denním vzdělávání. Nejpočetněji byla zastoupena skupina 64 – Podnikání v oborech, odvětvích s 1 525 žáky, následovala skupina 63 - Ekonomika a administrativa s 997 žáky a 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus s 756 žáky. Nejméně zastoupenými byly skupiny 39 - Speciální a interdisciplinární obory s 6 žáky, 34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie s 15 žáky a 33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů s 37 žáky.

Mezi školami zřizovanými hl. m. Prahou byla na 1. místě skupina oborů 63 - Ekonomika a administrativa s 342 žáky, na 2. místě skupina oborů 79 - Obecná příprava s 283 žáky a dále skupina 64 – Podnikání v oborech, odvětvích s 256 žáky. Nejméně zastoupeny byly obory ze skupiny 39 – Speciální a interdisciplinární obory s 6 žáky a ze skupiny 33 s 37 žáky.

Nejvíce nově přijatých žáků bylo v oborech 64 – Podnikání v oborech, odvětvích a 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus, ve školách zřizovaných hl. m. Prahou v oborech 64 - Podnikání v oborech, odvětvích a v oborech 63 - Ekonomika administrativa a 69 - Osobní a provozní služby.

Změny oborové struktury

V průběhu školního roku 2010/11 došlo ke změnám v oborové struktuře škol především z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky, profilace školy, ukončení platnosti učebních dokumentů nebo dlouhodobé absence poptávky po studiu určitého oboru.

Tab. č. 21 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
69-51-H/01	Kadeřník	SOU kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8/225	Překlopení oboru dle RVP
26-41-L/01	Mechanik - elektrotechnik	SOŠ civilního letectví, Praha - Ruzyně, K Letišti 278	Rozšíření vzdělávací nabídky
36-6- H/003	Kamnář	SOŠ stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	Rozšíření vzdělávací nabídky
36-55-E/01	Klempířské práce ve stavebnictví	SOŠ stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	Rozšíření vzdělávací nabídky
26-41-M/01	Elektrotechnika	SPŠ elektrotechnická, Praha 2, Ječná 30	Rozšíření vzdělávací nabídky
18-20-M/01	Informační technologie	SPŠ elektrotechnická, Praha 2, Ječná 30	Rozšíření vzdělávací nabídky

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
29-51-E/02	Potravinářské práce	OU Vyšehrad, Praha 2, Vratislavova 6	Rozšíření vzdělávací nabídky
18-20-M/01	Informační technologie	VOŠ a SŠ slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48	Vhodné doplnění nabídky školy a využití kapacity centra Clevelit
64-41-L/51	Podnikání (nástavba)	Soukromá střední odborná škola a soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o.,	Rozšíření vzdělávací nabídky
65-42-M/02	Cestovní ruch	Střední škola hotelnictví a gastronomie SČMSD Praha, s.r.o., Slavětínská 82, Praha 9 -	Rozšíření vzdělávací nabídky
64-41-L/51	Podnikání (nást.), denní a dálková forma	Střední škola hotelového provozu, s.r.o., Pod Balkánem 599, Praha 9	Rozšíření vzdělávací nabídky
63-41-M/01	Ekonomika podnikání	G.A.P.education, střední škola s.r.o., V Podhoří 285/2, Praha 7 - Trója	Rozšíření vzdělávací nabídky
82-41-M/05	Grafický design	G. A. P. education střední škola s.r.o., V Podhoří 285/2, Praha 7 - Trója	Rozšíření vzdělávací nabídky
64-41-L/51	Podnikání (nást.), denní a dálková forma	Střední škola hotelnictví a gastronomie Hotelu International, s.r.o., Koulova 15, Praha 6	Rozšíření vzdělávací nabídky
65-41-L/51	Gastronomie (nást.), denní forma vzdělávání	Střední škola hotelnictví a gastronomie Hotelu International, s.r.o., Koulova 15, Praha 6	Překlopení oboru dle RVP
65-41-L/01	Gastronomie (denní forma vzdělávání)	Střední škola hotelnictví a gastronomie Hotelu International, s.r.o., Koulova 15, Praha 6	Překlopení oboru dle RVP
64-41-L/51	Podnikání (denní i dálková forma)	Anglo-německá obchodní akademie a.s., Bělohorská 182/171, Praha 6	Překlopení oboru dle RVP
65-41-L/51	Gastronomie (denní i dálková forma)	Soukromé střední odborné učiliště Dr. Peška, s.r.o., Šmolíkova 864/5, Praha 6	Překlopení oboru dle RVP
79-41-K/41	Gymnázium	Anglicko-české gymnázium AMAZON, s.r.o., Rytířská 406/10, Praha 1	Překlopení oboru dle RVP

Zdroj: SMT MHMP

Tab. č. 22 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
32-54-E/001	Obuvnické práce	OU Vyšehrad, Praha 2, Vratislavova 6	Dlouhodobý nezájem
33-59-E/001	Čalounické práce	OU Vyšehrad, Praha 2, Vratislavova 6	Dlouhodobý nezájem
78-62-C/002	Praktická škola dvouletá	OU Vyšehrad, Praha 2, Vratislavova 6	Dlouhodobý nezájem
69-51-H/001	Kadeřník	SOU kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8/225	Ukončení platnosti oboru vzdělání
53-41-H/002	Ošetřovatel, večerní forma vzdělávání	Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 91	Ukončení platnosti oboru vzdělání
53-41-J/004	Zubní instrumentářka	Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 91	Ukončení platnosti oboru vzdělání
23-66-H/001	Mechanik opravář	Soukromá střední odborná škola a soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Česobrodská 32a/362, Praha 9	Obor vymazán pro 3letou nečinnost
33-59-H/001	Čalouník	Soukromá střední odborná škola a soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Česobrodská 32a/362, Praha 9	Obor vymazán pro 3letou nečinnost
36-62-H/001	Sklenář	Soukromá střední odborná škola a soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Česobrodská 32a/362, Praha 9	Obor vymazán pro 3letou nečinnost

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
63-41-M/004	Obchodní akademie (večerní forma vzdělávání)	Soukromá střední odborná škola a soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Českobrodská 32a/362, Praha 9	Obor vymazán pro 3letou nečinnost
64-41-L/524	Podnikání	Soukromá střední odborná škola a soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Českobrodská 32a/362, Praha 9	Obor vymazán pro 3letou nečinnost
65-53-H/001	Číšník, servírka	Soukromá střední odborná škola a soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Českobrodská 32a/362, Praha 9	Obor vymazán pro 3letou nečinnost
66-51-H/001	Prodavač -smíšené zboží	Soukromá střední odborná škola a soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Českobrodská 32a/362, Praha 9	Obor vymazán pro 3letou nečinnost
66-51-H/017	Prodavač -průmyslové zboží	Soukromá střední odborná škola a soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Českobrodská 32a/362, Praha 9	Obor vymazán pro 3letou nečinnost
18-20-M/01	Informační technologie (denní/dálková forma vzdělávání)	Střední odborná škola informatiky a podnikání, Praha 10, Veronské nám. 20/391	Výmaz školy k 1.9.2011
63-41-M/004	Obchodní akademie (denní/dálková/ distanční forma vzdělávání)	Střední odborná škola informatiky a podnikání, Praha 10, Veronské nám. 20/391	Výmaz školy k 1.9.2011
63-41-M/02	Obchodní akademie (denní/dálková/ distanční forma vzdělávání)	Střední odborná škola informatiky a podnikání, Praha 10, Veronské nám. 20/391	Výmaz školy k 1.9.2011
63-41-M/040	Informatika v ekonomice (denní/dálk./distanční forma vzdělávání))	Střední odborná škola informatiky a podnikání, Praha 10, Veronské nám. 20/391	Výmaz školy k 1.9.2011
63-42-L/502	Technickohospodářské a správní činnosti (dálková forma vzdělávání)	Střední odborná škola informatiky a podnikání, Praha 10, Veronské nám. 20/391	Výmaz školy k 1.9.2011
64-41-L/524	Podnikání (nást.) (denní forma vzdělávání)	Střední odborná škola informatiky a podnikání, Praha 10, Veronské nám. 20/391	Výmaz školy k 1.9.2011
65-41-L/005	Číšník – servírka (denní forma vzdělávání)	Soukromé střední odborné učiliště Dr. Peška, s.r.o., Šmolíkova 864/5, Praha 6	Ukončení dobíhajícího oboru
65-53-H/001	Číšník, servírka	Střední škola gastronomie a hotel. služeb, s.r.o., Mrkvičkova 2, Praha 6	Ukončení dobíhajícího oboru
26-41-L/506	Provozní elektrotechnika	Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Plzeňská 102/217, Praha 5 - Motol	Dlouhodobý nezájem

Zdroj: SMT MHMP

Školní vzdělávací programy

Gymnázia zahájila výuku podle ŠVP v 1. ročnících (a odpovídajících ekvivalentech na víceletých gymnáziích) od 1. 9. 2009. Ve školním roce 2010/11 proběhla tedy výuka podle ŠVP už i ve druhých ročnících (a odpovídajících ekvivalentech na víceletých gymnáziích). ŠVP je neustále ověřován požadavky učitelů a potřebami žáků, což je v souladu s jeho původním cílem a záměrem umožnit školám přizpůsobit obsah učiva svým specifickým podmínkám a požadavkům.

V odlišné situaci se nacházejí ŠVP ve školách odborných (pro obory vzdělání s výučním listem a obory vzdělání s maturitní zkouškou), jelikož RVP byly tvořeny pro každý obor zvlášť a byly vydávány a začleňovány postupně. První a druhá vlna schvalování RVP pro odborné vzdělávání již proběhla a školy začaly v 1. ročnících učit podle příslušných ŠVP od 1. 9. 2010. Podle dalších 82 RVP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

bude zahájena výuka od 1. 9. 2011 a podle zbylých 49 RVP schválených ve čtvrté vlně by se žáci měli začít vzdělávat nejpozději od 1. 9. 2012.

Ověřování a upravování ŠVP probíhá obecně v rámci vlastních hodnocení (tzv. autoevaluace) na školách i v součinnosti s ČŠI a také dle praktických zkušeností. Úspěšně byla integrována průřezová témata, školy zároveň průběžně vyhodnocují výsledky vzdělávání a ve spolupráci s předmětovými komisemi optimalizují ŠVP ve všech oborech vzdělání. Vedle tradičních forem výuky jsou zařazovány i jiné formy - kooperativní, skupinové a projektové vyučování - a implementace zvýšeného množství disponibilních hodin umožňuje nárůst počtu volitelných předmětů (a zároveň tak jejich flexibilitu).

ŠVP jsou postupně korigovány dle poznatků z praktického využívání ve výuce, výsledků kontrol ČŠI a dle připadných změn ve školské legislativě.

Pozitivem je dokonalé seznámení všech pedagogů s učivem všech předmětů a větší možnost uplatnění mezipředmětových vztahů, sledování úspěšnosti žáků při přijímacím řízení na VŠ a informace o uplatnění absolventů na trhu práce. Tato zjištění vedou k hledání příčin úspěchů i neúspěchů a promítání výsledků analýz do vzdělávací strategie škol. Požadavky na přizpůsobení programů aktuálnímu vývoji jsou průběžně zpracovávány. Hlavní prioritou SŠ je vybavit žáky všeobecným rozhledem a odbornými kompetencemi pro kvalifikovanou praxi, ale i pro studium na VŠ. Průběh vzdělávání a úroveň klíčových kompetencí dosahovaných takto prostřednictvím vzdělávacího obsahu je na velmi dobré úrovni. SŠ se snaží v rámci svých ŠVP nabídnout maximální možnost individuální profilace žáka (především přidání hodin v prvních ročnících a důraz na volitelné předměty ve vyšších ročnících). Především SOS po zkušenostech se státní maturitou budou muset v následujících letech upravit své ŠVP tak, aby příprava jejich žáků odpovídala alespoň minimálním požadavkům maturitních zkoušek. Často se při úpravách ŠVP vychází se z mnohaletých zkušeností i zkušeností škol v rámci Evropského společenství, ze spolupráce s odbornými firmami, tak aby odpovídaly podmínkám, specifikům a potřebám žáků i trhu práce.

Ověřování výsledků vzdělávání

V rámci vzdělávacího procesu je přikládána velká důležitost jeho zpětnému ověřování. Školy používají interní metody hodnocení, přičemž spolupracují se společnostmi nabízejícími standardizované metody pro ověřování výsledků vzdělávání. Zapojování škol do mezinárodních programů slouží rovněž k ověřování výsledků vzdělávání, a to v mezinárodním kontextu.

Interní metody ověřování vzdělávání

Didaktické a srovnávací testy, ročníkové práce, školní soutěže a olympiády, sebehodnocení žáků, průběžné hodnocení žáků, vlastní autoevaluační dotazníky, které vyplňují žáci, rodiče i pedagogičtí pracovníci (nejsou zaměřeny pouze na ověřování výsledků vzdělávání, ale i na klima školy, náročnost učiva, spokojenost pedagogů s pracovním zázemím atd.). Na některých SŠ jsou zpracovány tříleté harmonogramy evaluace. Výsledky vzdělávání jsou porovnávány a hodnoceny v průběhu pravidelných čtvrtletních pedagogických rad. Řada SŠ si vytváří vlastní srovnávací testy žáků. V rámci vlastního hodnocení věnují školy velkou pozornost výsledkům vzdělávání žáků, kde vedení škol vidí rezervy, od tohoto zjištění se odvíjí práce předmětových komisí, které se zaměřují na zefektivnění výukových metod. Kontrolní systém je založen na individuální odpovědnosti jednotlivých pracovníků. Účinným nástrojem je četná hospitační činnost.

Externí metody ověřování vzdělávání

a) Společnost SCIO

- Vektor Modul 1 a Vektor Modul 4 (Provádí se vstupní testování na začátku 1. ročníku a výstupní testování na konci 4. ročníku. Objektivně ukazuje relativní posun každého žáka i jednotlivých tříd ve vybraných předmětech.);
- PRO 23 - Finanční gramotnost, Čtenářská gramotnost (testování žáků 2. a 3. ročníku SŠ);

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Mapa školy (analýza školního klimatu);
- Stonožka – testování 1. ročníků z AJ.
- b) Společnost Kalibro (testy pro žáky ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií)
 - Školy využívají především testy v hlavních vzdělávacích předmětech (český jazyk, matematika, cizí jazyk).
- c) CERMAT
 - MAG 10 (maturitní generálka 2010 - zapojila se většina pražských škol, s výsledky dále pracovaly předmětové komise). Velká pozornost se věnovala přípravě pedagogů na průběh a organizaci státních maturitních zkoušek.

Mezinárodní programy ověřování vzdělávání

- a) PISA 2012 (Programme for International Student Assessment)
 - Mezinárodní test matematické, čtenářské a přírodovědné gramotnosti a oblast řešení problémů (elektronické zpracování testu).
- b) Diagnostika stavu znalostí a dovedností žáků se zaměřením na jejich rozvoj, financována z Evropského sociálního fondu.

Na některých SŠ probíhal projekt EU Identifikace rizika a flexibilní prevence zanechání studia žáků. Několik SŠ provádělo mezinárodní zkoušky Office Management ESA (psaní na stroji, účetnictví, AJ) a využívaly také Národní srovnávací zkoušky a interní audit ISO 9001. Pro výtvarné obory se pořádají klauzury, které jsou anonymně hodnocené jak vyučujícími, tak i samotnými žáky, ověřují se dovednosti absolventů u zaměstnavatelů. Evaluace škol se provádí též účastí v komplexní evaluační analýze, testování jazykových kompetencí Cefla atd.

Školy průběžně využívají rozmanité formy a možnosti ověřování výsledků vzdělávání, výsledky testování zpětně využívají předmětové komise a vedení školy ke zkvalitnění vzdělávacího procesu.

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekci

Inspekční činnost České školní inspekce (dále jen „ČŠI“) je důležitou součástí kontroly celého vzdělávacího procesu, která napomáhá k jeho zkvalitňování, rozvoji a souladu s právními předpisy.

Ve školním roce 2010/11 byly provedeny kontroly na více než 20 školách zřizovaných hl. m. Prahou se zaměřením na:

- a) hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona,
- b) monitoring připravenosti školy na maturitní zkoušku v roce 2011,
- c) zajištění a průběh písemných i ústních maturitních zkoušek,
- d) monitoring adaptace žáků 1. ročníků středního vzdělávání,
- e) využívání prostředků státního rozpočtu poskytnutých dle § 160 odst. 1 písm. d) a § 163 školského zákona,
- f) hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP,
- g) řízení a celková činnost školy a naplňování vzdělávacích programů,
- h) šetření stížností,
- i) kontrola správnosti vykazovaných údajů ve statistických výkazech škol,
- j) hodnocení ekonomických podmínek školy,
- k) dodržování právních předpisů vztahujících se k ukončování vzdělávání ve střední škole maturitní zkouškou.

ČŠI neshledala žádné závažné porušení právních norem, drobné nedostatky formálního rázu byly ve spolupráci s vedením školy dodatečně odstraněny.

Na SŠ soukromých zřizovatelů se uskutečnilo 10 kontrol na středních školách (dále jen „SŠ“), které byly zaměřeny na zjišťování a hodnocení podmínek průběhu a výsledků vzdělávání, soulad ŠVP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

s RVP, hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy, dodržování právních předpisů, které se vztahují k ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, dodržování právních předpisů v oblasti školního stravování. Na základě výsledků šetření ČŠI odstoupilo hl. m. Praha ve šk. r. 2010/11 celkem od 4 smluv na zvýšení dotace se školami zřizovanými soukromými subjekty.

Při dalších kontrolách (o státní a veřejnosprávní kontrole) ČŠI sledovala dodržení vybraných ustanovení školského zákona a vyhlášky 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách. Výstupem byly 3 Protokoly – (ve 2 případech nebylo zjištěno žádné porušení ustanovené právní normy), v dalším byly zjištěny nedostatky, ale následně byla přijata opatření k jejich odstranění - nový školní řád, zřízení školské rady, pokyny k individuálnímu plánu a pozvánkám k přijímacím zkouškám. ČŠI kontrolovala také připravenost maturitní generálky, prováděla monitoring zajištění připravenosti škol na maturitní zkoušku v roce 2011 a monitoring adaptace žáků 1. ročníku středního vzdělávání.

Inspekce ČŠI proběhla také na jedné z osmi církevních škol. Ve 3 bodech inspekční zprávy byla SŠ příkladem dobré praxe.

Výsledky ostatní kontrol

Mimo ČŠI se na kontrolách ve školách podílely další subjekty, zejména instituce hlavního města Prahy jako zřizovatele (hygienická stanice, odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP, odbor finanční kontroly a přezkoumávání hospodaření MHMP), dále Všeobecná zdravotní pojišťovna, Pražská správa sociálního zabezpečení a jiné.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Sledovaný proces integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (mezi něž mohou patřit žáci se zdravotním postižením, sociálním či zdravotním znevýhodněním) odpovídá svými principy základním cílům vzdělávání samotného: školy zohledňují znevýhodněné postavení žáků a snaží se zajistit rovný přístup ke vzdělání, účtu a vzájemnou solidaritu. Záměrem a zároveň ideálním cílem je zohlednit veškeré aspekty zdravotního stavu či sociálního původu a zároveň umožnit žákům plně využít jejich potenciální schopnosti.

Pro začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vytvořeny příhodné podmínky, žáci mají k dispozici poradenskou pomoc školy, mohou využívat možnosti individuálních konzultací se svými pedagogy stejně jako školského poradenského zařízení. Jejich vzdělávání může také probíhat alternativní formou, resp. alternativními komunikačními prostředky. Vhodným příkladem je přístup SOŠ pro administrativu Evropské unie, Praha 9, Lipí 1911 k žákovi s těžkým zdravotním postižením, kterému bylo umožněno studovat formou individuálního studijního plánu. Konzultace probíhaly online prostřednictvím webové kamery internetového programu SKYPE.

I další školy mají své vlastní postupy, jak přizpůsobit výuku žákům s SVP. SOŠ stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1 se zapojila do grantového programu „Uplatnění interaktivních forem výuky do procesu integrace žáků učebních oborů s SPU“. Na Gymnáziu Jiřího Gutha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22 jsou do běžných tříd integrováni žáci trpící autismem a Aspergerovým syndromem, přičemž pedagogové jsou průběžně proškolení ve způsobech práce s těmito žáky.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá na SŠ formou jejich individuálního začleňování do prostředí školy a především do třídního kolektivu a zohledněním všech individuálních potřeb a zdravotního stavu za pomoci využití podpůrných opatření (speciální postupy, metody, formy a prostředky vzdělávání, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, didaktické materiály, které

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

zohledňují speciální vzdělávací potřeby). Školy poskytují širokou nabídku pomoci pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (školní psycholog, spolupráce s PPP, speciální pedagogické centrum, výchovný poradce, asistenti pedagoga, pro autisty spolupráce s centrem APLA), vytváří individuální vzdělávací plány, které jsou na základě doporučení specialistů upravovány podle individuálních potřeb žáků. Integrace zdravotně postižených do kolektivu běžných tříd je založena na zásadách rovného přístupu ke všem žákům, mají zajištěn individuální přístup pedagogů, při výuce jsou využívány pomůcky jako video, audio nahrávky (např. nevidomá žákyně má k dispozici pomoc asistentky pedagoga, nahrávání výkladu učiva, používá speciální notebook, pro tělesně handicapovaného žáka byl vybudován bezbariérový vstup do školy).

V církevních školách je integrováno 26 žáků se specifickými poruchami učení - vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů, za spolupráce s Křesťanskou pedagogicko - psychologickou poradnou, individuální přístup při ověřování znalostí, zohlednění a delší časový limit při psaní společné části maturitní zkoušky. Integrace do běžných tříd je založena na zásadách rovného přístupu ke všem žákům, je zajištěn individuální přístup pedagogů.

Vzdělávání nadaných žáků

Při vzdělávání nadaných žáků školy využívají především individuální vzdělávací plány, individuální konzultace s pedagogy, kladou důraz na nabídku specializovaných seminářů, kroužků či projektů a nabízejí možnost smysluplného trávení volného času nabídkou mimoškolních aktivit.

Příklady vzdělávání nadaných žáků:

SPŠ stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ochoz 3 - kroužek SAJU (Student A Jeden Učitel).

Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 - projekt Genetika do škol aneb biologie trochu jinak.

SOŠ pro administrativu Evropské unie, Praha 9, Lipí 1911 - individuální vzdělávací plán pro juniorskou reprezentantku ČR v házené.

Především gymnázia se snaží rozšiřovat svou nabídku vzdělávání pro nadané žáky formou studijních skupin napříč ročníky, širokou škálou profilově orientovaných volitelných předmětů a důrazem na projektové vyučování.

Žáci se aktivně účastní předmětových olympiád a oborově zaměřených soutěží. V rámci projektu „Řemeslo žije!“ mají žáci z oborů vzdělání s výučním listem možnost účastnit se tzv. TOP kempů (krátkodobá vzdělávací aktivita zaměřená na získání a prohloubení nadstandardních dovedností vybraných žáků formou aktivní účasti na projektech v partnerském podniku pod dohledem vysoce kvalifikovaného pracovníka). Další možností pro nadané učně je jejich zapojení do výukových polygonů přímo na pracovištích případných budoucích zaměstnavatelů.

SŠ elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 3067 - pedagogický garant polygonu zámečnictví Josef Fábry pro obory Nástrojař a Strojní mechanik.

SOŠ a SOU, Praha 9 – Čakovice, Ke Stadionu 623 - pedagogický garant polygonu Ristorante & Pizzeria Prosecco, Prosek Point - budova B, Prosecká 852/66, Praha 9 pro obor Kuchař - Číšník.

Školy podporují spolupráci svých žáků s vysokými školami a Akademií věd ČR. Středoškoláci tak mají možnost účastnit se vědecko-výzkumných projektů, které jsou pro ně motivací k dalšímu studiu a podporou zájmu o vybraný obor. Například v rámci soutěže Středoškolská odborná činnost (dále jen „SOČ“) mají žáci možnost pracovat na vybraných pracovištích AV ČR pod vedením profesionálů nebo na pracovištích výše zmíněných partnerských vysokých škol.

Malostranské gymnázium, Praha 1, Josefská 7 - projekt Otevřená věda - absolvování stáží na odborných vědeckých pracovištích, kde žáci pracují na zadaném tématu, jehož výsledky prezentují na konferenci žáků v Akademii věd ČR.

SPŠ sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3 - maturitní práce „Vstup Naproxenu do životního prostředí“ (spolupráce s Přírodovědeckou fakultou UK).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

K rozvoji nadaných žáků přispívá i využívání stipendijních pobytů na zahraničních středních a vysokých školách:

Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 - stipendijní pobyt na New York University of Abu Dhabi

Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlérova 2 - stipendijní pobyty v Oundle Scholl a Winchester College.

Své nadání mohou žáci ve středních školách kromě již uvedeného rozvíjet např. studiem odborné literatury z knihoven, účastí na soutěžích, olympiádách i zahraničních, na výuce zvoleného předmětu např. cizích jazyků ve vyšším ročníku, návštěvami odborného pracoviště, konzultacemi na VŠ, vypracováním ročníkové a maturitní práce, spoluúčastí na projektech SOČ, mají individuální péči při praxích. Výchovný poradce dle konkrétního zájmu žáků doporučí vhodné formy rozvíjení talentu a nadání, konzultuje s PPP a školními psychology. Žákům jsou zadávány úkoly a práce s texty a rozšířenou doporučenou literaturou. K rozšíření poznatků přispívají nepovinné semináře od 1. ročníku. Školy mají vytvořen motivační studijní řád a klasifikační řád, který pomáhá ke zvýšení pracovního úsilí při dosahování lepších studijních výsledků. Žákům se zadávají termínované úkoly a práce navíc, rozšiřuje se nabídka nepovinných seminářů přispívajících k rozšíření poznatků již od 1. ročníku. Nadané žáky zohledňuje diferenciací studijní plán, vstupní testy, podle kterých se rozdělují do skupin podle jazykové úrovně, mohou složit mezinárodní zkoušky z cizího jazyka. Talentovaní sportovci mají hlavně individuální konzultace, vrcholoví sportovci studují podle IVP. Dochází k podporování samostatné práce žáků s multimédií, na některých středních školách probíhá příprava na náročné testy na univerzity v Oxfordu a v Cambridge, pro prohloubení zájmů mají nepovinné a zájmové předměty. Aktivita žáků v soukromých školách je podporována také systémem prospěchových stipendií a motivačně stanoveným školním.

Pedagogové jsou proškoleni v oblasti kariérového poradenství, např. Institutem pedagogicko-psychologického poradenství, spolupracují s Akademií věd, jsou jmenováni koordinátoři pro talenty.

Mensa gymnázium s.r.o, se sídlem na Praze 6 vzdělává nadané žáky s IQ nad 130, má ŠVP přímo zaměřený na vzdělávání nadaných žáků (principy akcelerace, enrichmentu, vnitřní diferenciaci, individualizace).

Na středních průmyslových školách jsou žáci orientováni zejména ke studiu na technických vysokých školách jako je ČVUT, s nimiž spolupracují při zajišťování odborných exkurzí, apod.

Věkové složení žáků

Věková skupina odpovídající středoškolské úrovni vzdělávání je 15 – 18 let. To platí zejména pro denní formu vzdělávání. Střední školy v Praze, podobně jako v ostatních krajích, navštěvují i žáci mladší. Nejpočetněji jsou zastoupeni 17letí a 18letí. V ostatních formách vzdělávání je nejpočetněji zastoupena skupina 25letých a starších.

Tab. č. 23 Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21letí	22 – 24letí	25letí a starší
Denní forma vzdělávání: 64 475													
počet	815	1 718	1 935	2 167	6 154	12 202	13 791	13 624	8 379	2 192	685	539	274
274Ostatní formy vzdělávání: 6 106													
počet	x	x	x	x	1	11	22	134	256	330	364	879	4 109

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Žáci dojíždějící z jiných krajů

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Na pražských středních školách studuje značný počet žáků žijících v jiných krajích (nejvíce ve Středočeském kraji) – viz následující tabulka. Tito žáci tvoří 22,73 % všech žáků středních škol.

Tab. č. 24 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – denní vzdělávání – SŠ zřizované HMP, soukromé, církevní

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	celkem
počet žáků celkem	320	150	213	187	253	315	193	105	213	243	14 652	565	101	17 508
z toho nově přijatí	92	38	73	59	95	101	60	29	50	61	3 828	165	31	4 681

Zdroj: SMT MHMP

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Základním předpokladem pro úspěšné vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin je jejich přijetí ostatními žáky a začlenění do kolektivu, čemuž napomáhá jako významný prvek výše zmíněná multikulturní výchova. Zahraniční žáci se vzdělávají v jazyce českém, přičemž se předpokládá jeho základní znalost. Právě jazyková bariéra bývá asi nejčastějším problematickým prvkem, a proto některé školy napomáhají vlastní výukou češtiny pro cizince. Stále menším problémem je ovšem možnost komunikace v cizích jazycích, což je pro žáky samozřejmě oboustranně prospěšné. Počet cizinců dle statistického přehledu (viz tabulka č. 25 – Žáci podle státní příslušnosti) neustále stoupá spolu s počtem zemí, z nichž pocházejí. Nejčastěji zastoupené země jsou: Ruská federace, Ukrajina a Vietnam. Vlastní zkušenosti škol jsou spíše pozitivní, školy nezaznamenaly žádné významné problémy. Jedním konkrétním příkladem za všechny je žákyně z Chile na Gymnáziu Karla Sladkovského, Praha 3, Sladkovského náměstí 8.

Stát	Počet žáků
Ukrajina	618
Vietnam	411
Rusko	275
Slovensko	213
Kazachstán	45
Bělorusko	40
Moldavsko	38
Čína	36

Procentní zastoupení cizinců v řadách žáků soukromých škol se neustále zvyšuje (nyní cca 10 %). Na SŠ studuje 222 cizinců: např. Kolumbie 1, Chorvatsko 2, Bosna a Hercegovina 2, Rusko 48, Ukrajina 67, Moldavie 2, Slovensko 38, Bulharsko 3, Čína 1, Kanada 1, Rakousko 6, Vietnam 34, SRN 5, Kyrgystán 2, Kazachstán 7, Srbsko 5, Kuba 1, Čína 3, Arménie 1, Gruzie 3, Bělorusko 1, Izrael 1, Švýcarsko 3, Turecko 1, Irák 6, Alžírsko 1, Ázerbájdžán 1, Chorvatsko 1 žák. Školy jsou otevřené multikulturnímu prostředí, školní kolektivy zahrnují žáky různých národností. SŠ realizují kroužky Čeština pro cizince, aby se žáci - cizinci integrovali do školního života.

Na církevních SŠ se vzdělává 12 cizinců – např. Ukrajina 3, Moldávie 2, Kongo 1, Vietnam 2 atd. Prosazuje se individuální přístup, poskytují jim konzultace, vhodné studijní materiály.

Žáci podle státní příslušnosti

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Na středních školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2010/11 vzdělávalo 2 954 žáků – cizích státních příslušníků, tj. 4,2 % z celkového počtu žáků. Je to o 276 žáků více než v předchozím školním roce.

Tab. č. 25 Žáci podle státní příslušnosti

	Celkem	Ceská republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evrop. státy	Ostatní státy světa
Žáci	70 581	67 627	359	142	1 581	872
podíl v %	100	95,81	0,51	0,20	2,24	1,24

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Proces osvojování cizích jazyků a jeho výsledky jsou v dnešní společnosti oblasti, na něž je upírána mimořádná pozornost. Jazykové vzdělávání, které umožňuje pochopit principy struktury jazyků jiných, je podstatné i pro samotnou výchovu jazyka mateřského. Prohlubují se znalosti získané na školách základních a na většině škol se přidružuje i druhý světový jazyk - výjimečné není i studium jazyka třetího, zejména na gymnáziích. Ve výuce cizích jazyků dochází k posunům směrem k praktickému využití, k osvojení konverzačních maxim a ke znalosti místních reálií. Zvyšující se počet vyučujících - rodilých mluvčích (kteří sice v některých případech postrádají odbornou kvalifikaci, zato disponují nespornými v praxi využitelnými poznatky a dalšími výhodami), řadí výuku cizích jazyků z hlediska kvalifikovanosti pedagogických pracovníků mezi předměty s nižší aprobovaností. Školy zaměstnávají pro výuku cizích jazyků i studenty posledních ročníků vysokých škol, kteří sice absolvovali zahraniční stáže, nicméně ukončené vysokoškolské vzdělání ještě nemají.

Spojení teoretických znalostí v praktickém využití je ideálním završením studia cizích jazyků na středních škole, jež je podporováno mnoha způsoby: Metropolitním programem podpory středoškolské jazykové výuky - navýšení hodinové dotace pro výuku cizích jazyků (program hlavního města Prahy), mezinárodními výměnnými programy, vypisováním stipendií na zahraničních školách, přípravou k mezinárodním zkouškám z cizích jazyků (FCE, CAE, DELF) - například na *Gymnáziu, Praha 7, Nad Štolou 1* se konají mezinárodní zkoušky z francouzského jazyka DELF na základě smlouvy s Francouzským institutem. Tyto zkoušky mohou dále žáci skládat i na *Gymnázium Jana Nerudy, škole HMP, Praha 1, Hellichova 3*, v úrovni A1 až B2. Další možnou podporou je pořádání či navštěvování divadelních představení v cizích jazycích, vlastní cizojazyčné semináře, probíhající v jazykových (mnohdy speciálně vybavených) učebnách.

Oblast jazykového vzdělávání velmi úzce souvisí s výchovou multikulturní a zároveň také přispívá k bezproblémové integraci žáků-cizinců.

Žák ovládající cizí jazyky má rozšířený přístup k informacím, které často nemohou být přístupné v jazyce českém, a zároveň získává potřebný odstup od jazyka mateřského, na nějž je poté schopen nahlížet více systémově (což je obohacením oproti intuitivnímu přístupu k mateřskému jazyku).

Angličtina je většinou vyučována jako „hlavní“ či „první“ cizí jazyk, jehož znalost si žáci přinášejí již ze škol základních, někdy dokonce i mateřských - na tyto získané znalosti na středních školách tedy plynule navazují. Druhým jazykem bývá nejčastěji jazyk německý, v dalším případě i jazyk francouzský. Při volbě druhého cizího jazyka mají žáci na výběr z dalších světových jazyků (španělština, ruština, italština a další).

Na soukromých SŠ mají žáci možnost vybírat až 7 cizích jazyků (AJ, FJ, NJ, RJ, ŠJ, IJ, Japonština, Latina). Každý žák studuje především AJ, následně si vybírá další jazyk jako druhý cizí jazyk (nejčastěji NJ, dále ŠJ, často si nyní volí i RJ, FJ), kromě toho si může v rámci volitelných předmětů

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

vybrat ještě další jazyk. Ve volitelných seminářích probíhá systematická příprava na úspěšné složení zkoušky TOEFL nebo Cambridge FCE, doplňují je besedy s rodilými mluvčími (Americký institut).

Na církevních školách se učí žáci 5 cizím jazykům, nejčastěji AJ, školy motivují žáky k výuce cizích jazyků např. zahraničními výjezdy a výměnnými pobyty.

Přehled o vyučujících cizích jazyků podává následující přehled.

Tab. č. 26 Vyučující cizích jazyků

zřizovatel		kraj	soukr.	církev
počet učitelů cizích jazyků celkem		1 109	524	11
v tom	s odbornou kvalifikací (dle zákona o ped. prac.)	869	354	11
	bez odborné kvalifikace (dle zákona o ped. prac.)	150	72	0
	rodilí mluvčí	90	98	0

Zdroj: SMT MHMP

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

V souvislosti s rozšířenou výukou cizích jazyků, stále se zlepšujícím multikulturním povědomím (i díky průřezovému tématu „multikulturní výchova“) a zájmem o bližší poznání zahraničních měst, cizích jazyků, jiných školských systémů a všeobecných poznatků jednotlivé školy udržují mezinárodní kontakty, pořádají výměnné zahraniční pobyty a účastní se mezinárodních soutěží či jiných projektů.

Školy se ve školním roce 2010/11 účastnily především těchto projektů: Millenium Development Goals, Comenius - Migration projekt, Let's Save the Planet, projekt Překračování hranic v rámci mezinárodní organizace Centropa (Židovské svědectví o Evropě v minulém století), projekt EDISON.

Výměnné pobyty, jejichž význam spočívá především v ukotvení cizojazyčných znalostí v reálném prostředí a v možnostech poznání jiných školských systémů, se nejčastěji realizovaly v SRN (Hamburk, Kolín nad Rýnem), ve Francii (Paříž), Španělsku, Rakousku, Velké Británii, ale i v Mexiku a jiných vzdálenějších zemích. V programu Leonardo da Vinci - Mobility jsou realizovány pobyty škol se stejně zaměřenými v Norsku, Finsku, Holandsku, Itálii a dalších zemích.

Podobný záměr a cíl, ovšem v kratším časovém horizontu, mají zahraniční zájezdy či výlety, které jednotlivé školy pořádají. V neposlední řadě je nutno zmínit zapojení škol do humanitárních programů, v nichž účast žáků nabývá kromě rozměrů vzdělávacích také mnohem hlubších, etických: žáci dobrovolně a bez osobního prospěchu pořádají sbírky oblečení, účastní se projektů Adopce na dálku apod.

Za všechny školy lze uvést několik zajímavých příkladů:

SOU kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8/225 je zapojeno do programu Mezinárodního veletrhu kadeřnictví a zdravého životního stylu WORLD of Beauty & SPA (O2 Aréna 18. 2. - 19. 2. 2011).

SOŠ pro administrativu Evropské unie, Praha 9, Lipí 1911 navštívila delegace Ho Chi Minhovy Národní akademie veřejné správy (vysoká škola - Vietnam) a ocenila výsledky školy i její postavení ve vzdělávacím systému ČR a Evropské unie.

VOŠ textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9 spolupracuje s obdobnou školou ve Finsku (stáž pěti žáků na české škole). Účastnila se také mezinárodního projektu FOLKLORE IS ALIVE!, který je součástí festivalu „Jeden svět 2011“. Cílem projektu je v českých centrech představit práce mladých designérů z Česka, Maďarska, Polska, Slovenska, které jsou inspirovány folklórem.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22 v rámci projektu Comenius spolupracovala s obdobnou švédskou školou a účastnila se také mezinárodního workshopu studentů University of Michigan.

Gymnázium, Praha 5, Nad Kavalírkou 1 se účastnilo mezinárodního projektu MetaSchool, zaměřeného na vzdělávání učitelů a pracovníků odpovědných za užívání výpočetní techniky ve školách. Pět žáků reprezentovalo školu a zároveň Českou republiku na Výběrové konferenci v Athénách v rámci projektu Evropský parlament mládeže.

VOŠ oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha 7, Jablonského 3 se zapojila do projektu ADORE - škola realizovala pobyt pro účastníky projektu, žáky z partnerské školy v Budapešti.

Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500 se zapojilo do mezinárodního projektu MDG 15 (Rozvojové cíle tisíciletí) s cíli v oblasti odstraňování chudoby.

Gymnázium Na Pražačce, Praha 3, Nad Ohradou 23 - projekt „Dialog der Urenkelinnen und Urenkel - Durch Begegnung lernen“ s partnerskou školou v Hamburku (u příležitosti 20. výročí partnerství Prahy a Hamburku) - projekt získal Cenu Bertini (poprvé pro německou školu); projekt Comenius - Mobility - partnerské školy ze SRN, Rakouska, Itálie a Polska.

Gymnázium Christiana Dopplera, Praha 5 - Smíchov, Zborovská 45 spolupracuje s organizací ASF. Mezikulturní programy - stáž žáka z Turecka.

VOŠ pedagogická a sociální, SOŠ pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33 spolupracuje se Staatliche Fachoberschule und Berufshochschule Regensburg - realizují vzájemné pracovní návštěvy (příprava projektu Vliv muzikoterapie a pohybové terapie na osoby s různými formami psychického postižení - srovnávací studie). Dále se škola účastnila internetové galerie žáků z výtvarných škol po celém světě s názvem World Art Chicago Program 2011.

Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 - projekt Czechago - mapový průvodce po českých stopách v Chicagu a opačně. Dále program Young Ideas for Europe - participace na řešení problémových oblastí v EU.

Gymnázium, Praha 6, Arabská 14 - ESI - Deliberating in a Democracy 2011 - diskusní projekt (téma cyberbullying), Mezinárodní projekt Almere - projekt zaměřený na téma holocaustu, Mezinárodní projekt PATH - spolupráce Prahy a Varšavy (hledání společných rysů a rozdílů metropolí).

Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11 spolupracuje s Velvyslanectvím Francouzské republiky v ČR (projekt „Evropská třída“ - výuka dějepisu a dějin umění ve francouzštině, zkoušky DELF scolaire).

Gymnázium Oty Pavla, Praha 5, Loučanská 520 - projekt Dreams and teams - rozvoj studentských dovedností pro schopnost organizovat sportovní akce ve svých komunitách (spolupráce se sportovní školou v Manchesteru), spolupráce s Britskou radou, Francouzským a Goethe institutem v oblasti vzdělávání.

Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlérova 2 - stipendijní pobyty v Oundle School a Winchester College, účast na mezinárodním sympoziu Montgomery Bell International Symposium v Nashville (USA), participace studentů na celoročním projektu Global Alliance Project. Díky Nadaci Zdeňka Bakaly získali 2 žáci stipendia na celé vysokoškolské studium v zahraničí.

Hotelová škola, Praha 10, Vršovická 43 - partnerské školy EURHODIP - asociace evropských hotelových škol, pětíměsíční stáž 4 žáků v Číně ve městě Shu-Zou, prázdninové odborné praxe v mezinárodních hotelech na Krétě a Rhodosu, tříměsíční odborné praxe v Německu a Španělsku.

Gymnázium Jana Nerudy, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Hellichova 3 - škola podruhé organizačně zajišťovala ve spolupráci s agenturou Fifebird Fine Arts mezinárodní konferenci Modelu OSN PRAMUN 3; dále spolupráce s AFS Mezinárodní programy, projekt Smokefree England Examined, spolupráce s holandskou školou Meergronden a Het Bakken v Almere, s Gymnáziem F. Schillera v Pirně.

Gymnázium, Praha 9, Chodovická 2250 - „Projekt Občan“ - komunikace žáků se školou v USA, program „The Globe“.

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha – Čakovice, Praha 9 – Čakovice, Ke Stadionu 623 - v rámci projektu Leonardo da Vinci se žáci školy každoročně účastní zahraničních odborných stáží ve vybraných hotelech na Kypru, v Anglii a Itálii. Stáže přispívají k prohloubení odborných dovedností a jazykových znalostí.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

V rámci projektu EDISON, který je zaměřen na poznání života v 5 zemích Evropy, se díky besedám žáci soukromých škol seznámili s kulturami cizích národů a rozšiřovali si jazykové schopnosti (Makedonie, Brazílie, Číny, Ruska a Mexika). Anglo-německá obchodní akademie, s.r.o., se sídlem na Praze 6, se účastní tohoto projektu (pod záštitou AIESEC) - spolupráce školy s Berufliche Oberschule Bayeruth (výměnné pobyty). Při registraci některých SŠ v anglické centrále Edexcel se vzdělávacími programy National Diploma in Business, National Certificate in Business, Higher National in Business mohou žáci vykonat anglickou maturitní zkoušku.

Projekt Comenius Adaptabilita se zabývá inovací stávajícího studijního oboru, další projekt EU „Otevřená mysl“ pomáhá rozvoji klíčových kompetencí, osvojení si zásad trvale udržitelného rozvoje. V projektu Leonardo da Vinci v rámci programů celoživotního vzdělávání COMENIUS se zaměřují na téma „Příprava testování studentů“.

SŠ se zapojují též do projektu Grundtvig nebo v řadě projektů UNESCO (světové kulturní dědictví, ekologická výchova a výchova k lidským právům).

V projektu JASAN probíhají semináře učitelů cizích jazyků s využitím grafických programů COREL DRAW a COREL PHOTO PAINT.

Jiné SŠ se účastní v mezinárodním projektu Photography Now v Norsku. Kromě toho probíhá mezinárodní projekt Erasmus - University Charter.

Řada SŠ má spolupráci se stejným typem škol nejen v rámci výměnných pobytů a odborných stáží žáků např. s hotelovými školami v Harrotagatte, Montpellier, Haagu. Dobře funguje spolupráce se SRN, Itálií, Francií, Slovinskem, Dánskem, Rakouskem, Řeckem, Thajskem, Španělskem, Finskem, Itálií, Norskem, Francií, Ruskem, USA, Japonskem i Tureckem. Často probíhají výměnné studijní programy Embassy of the United States of America Anglo-american, University of Cambridge. Partnerské školy se účastní společných projektů a organizují výměnné pobyty žáků např. projekt s německou školou v Hamburku „Mobilita in der dualen Ausbildung des hamburgerischen Hotel-und Gaststätten-gewerbes“ nebo „Příroda, společnost, kultura a jeho cesta“, projekt prevence rizikového chování („Zastav, zažij, zapřemýšlej“). SŠ umožňují žákům jazykové stáže ve Španělsku, SRN, Velké Británii. Funguje i spolupráce s uměleckou řemeslnou dílnou ve Švýcarsku, projekt Studentské vědecké konference (PEEP) – ekologie, International Theatre Projekt - dramatická tvorba. SŠ dále spolupracují s rakouským Ministerstvem školství, umění a kultury, Goethe Institutem, Nadací Brücke-Most, Deutsche Schule Prag. S Vysokou školou pedagogickou v Klagenfurtu vytvořily projekt EU „Sběrné nádoby do veřejných institucí a zejména do školských zařízení“.

Střední odborná škola KVARTA spol. s r.o., se sídlem na Praze 3, je členem profesní organizace AHR, v rámci které probíhá mezinárodní spolupráce při praxi žáků. Střední pedagogická škola Futurum, s.r.o., se sídlem na Praze 10, spolupracuje se střední školou Kompakt Schule Zwickau (umožňuje vzájemné poznání žáků i pedagogů, navázání kontaktů a přípravu dalšího postupu v projektu Comenius).

Mezi církevními školami mají dlouhou tradici každoroční jazykové výměnné pobyty se školami v Ebermannstadtu, v Bad Münstereifelu a Velké Británii. Je navázána konverzace s týmem Austrálie a Kanady (společnost ACET), spolupráce se zahraničními subjekty, ve kterých žáci vykonávají odbornou praxi.

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Navazování úzké spolupráce s partnery z různých oblastí vychází z tradice českého školství a je významným prvkem v oblasti rozvoje vzdělávání.

Spolupráce s profesními organizacemi a zaměstnavateli napomáhá žákům využívat teoretické poznatky přímo v pracovním procesu, seznámit se s nejnovějšími technologiemi a postupy v oboru

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

a zdokonalovat se tak v přípravě na budoucí povolání pod dohledem odborníků. Zaměstnavatelé oproti tomu mohou částečně ovlivnit profil absolventů s ohledem na potřeby pracovního trhu a přímo na svém pracovišti formovat u žáků pracovní návyky, učit je ovládat nové technologie a aplikovat teoretické poznatky v praxi.

Spolupráce se sociálními partnery umožňuje školám využívat odborníky z různých oblastí společenského i profesního života přímo ve výuce, rozšiřovat nabídku volnočasových aktivit a rozvíjet své žáky po stránce osobnostní i sociální.

- a) **Umělecké školy** - Tradiční spolupráce s muzeem HMP, Národní galerií, Náprstkovým muzeem asijských, afrických a amerických kultur apod. Členství v uměleckých asociacích, udržování kontaktů s významnými fotografy, návrhářmi a společnostmi z oblasti módy, designu a umění dále podporuje a umožňuje žákům rozvíjet schopnosti a dovednosti z široké oblasti uměleckého zaměření.
- b) **Střední odborné školy** - Spolupráce středních odborných škol se sociálními partnery je tradičně velmi pestrá. Školy udržují dlouholeté kontakty s podnikatelskou sférou (výrobní podniky, firmy poskytující služby, podnikatelské svazy, cateringové společnosti, významné pražské hotely: Leonardo, Olympik, Marriott, IHotel Populus, Dorint, Don Giovanni, Grand Hotel Bohemia, Crowne Plaza Prater), odbornými cechy, školicími centry, neziskovým sektorem, úřady a s dalšími státními institucemi. Řada středních odborných učilišť spolupracuje se školními jídelnami a restauracemi při praxích a praktické maturitní zkoušce. Přínosná je i spolupráce s vysokými školami (FEL ČVUT, ZČU, VŠCHT apod.), které poskytují moderní vědecko-technické zázemí pro soutěže, přednášky, besedy a nabízejí školám k využití nejnovější technologie v rozmanitých oborech vzdělání.
- c) **Střední zdravotnické školy** - Zacílení spolupráce vyplývá z poskytovaných oborů vzdělání a specializací. Školy udržují spolupráci s nemocnicemi HMP, Sekcí odborných učitelek České asociace sester, s odbornými pracovišti jednotlivých nemocnic, poliklinik a očních optik.
- d) **Obchodní akademie** - Školy spolupracují především s bankovním sektorem (ČS, a.s., KB, a.s., ČSOB, ČNB), státní správou a samosprávou (Hospodářská komora ČR, obecní úřady městských částí, MHMP apod.) a dalšími organizacemi zabývajícími se obchodně-ekonomickou činností (Český institut interních auditorů, Kaufland, Dopravní podnik HMP, Billa ...)
- e) **Gymnázia** - Díky svému všeobecnému zaměření gymnázia udržují kontakty napříč obory lidské činnosti. Významnou součástí rozvoje vzdělávání jsou úzké a dlouholeté kontakty s pražským vysokým školstvím a Akademií věd. Pro žáky se připravují přednášky, besedy a programy, jsou jim k dispozici výzkumné laboratoře a pod odborným dohledem mohou zpracovávat žákovské projekty.

Neopominutelnou součástí spolupráce je zapojení škol do charitativních, ekologických a sociálních projektů. Navazování spolupráce s neziskovým sektorem, který pro žáky pořádá tematicky zaměřené akce, exkurze a besedy, napomáhá školám realizovat náplň průřezových témat v praxi. Žáci tak mají možnost zapojit se do celorepublikových a mezinárodních projektů, které přispívají k rozvoji sociálního citění, multikulturní toleranci a odpovědnému přístupu k životnímu prostředí.

SŠ navázaly dále spolupráci s těmito organizacemi: Městská policie hl. m. Prahy, Pedagogická fakulta UK, Přírodovědecká fakulta UK, Matematicko-fyzikální fakulta UK, FJFI ČVUT, Jihočeská univerzita, AV ČR, ČEZ a.s., Coca cola a.s., Dalkia a.s., Ježek software, s.r.o., Znovín Znojmo, Bohemia Sekt, Schidler s.r.o., Interaction, s.r.o., CZESHA, MEOPS, Asociace ředitelů církevních škol, Lesy hl. m. Prahy, Česká koalice proti tabáku, Policie ČR, Ředitelství Cizinecké policie, útvary Vězeňské služby, Česká barmanská asociace a Unie kosmetiček, některé MČ, KÚ Středočeského kraje, Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska, Salesiánské hnutí mládeže v Praze - Kobylisích. Dále spolupracují s Hobby centrem, s organizací Život dětem (srdíčkový den), NADĚJE, s Nadačním fondem Emil, s pečovatelskými domy pro seniory a pro handicapované klienty, s občanským sdružením Člověk člověku v oblasti prevence sociálně patologických jevů, s Fondem Sidus, o.p.s. – veřejné sbírky.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Některé SŠ jsou členy asociace hotelů a restaurací ČR, kuchařů a cukrářů ČR, mezinárodní organizace European Schools for Administration and Management, CZESHA, MEOPS, ECNAIS. Žáci se zapojují do charitativní činnosti (Bílá pastelka, Sluníčkový den).

Úspěšnost škol v mimoškolních aktivitách

Soutěže, přehlídky, festivaly či olympiády celostátního i mezinárodního rozsahu jsou vhodnou formou pro rozvoj a prohloubení dovedností a znalostí žáků. Velkou motivací je umístění na předních místech, především v mezinárodní soutěži, jelikož dochází ke zvýšení prestiže školy i žáka, pro něhož je účast či dokonce vítězství výborným doporučením a vizitkou pro případné studium na vysoké škole či pro praktické využití v odborných oborech.

Následující příklady ukazují, jak se pražské střední školy velmi úspěšně prezentují na soutěžích národní i mezinárodní úrovně.

Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1 - 1. místo v celostátním kole SOČ přírodovědných předmětů (chemie).

Gymnázium Karla Sladkovského, Praha 3, Sladkovského náměstí 8 - 3. místo v kategorii Materiálové inženýrství a bioinženýrství ve finále mezinárodní soutěže Intel ISEF v Los Angeles.

Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2 - 1. místo v mezinárodní matematické soutěži Genius Logicus; 1. místo v celostátní matematické soutěži MASO.

Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 - 1. místo v celostátní soutěži České stopy v iberoamerickém světě.

Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 - Michle, Ohradní 55 - dvě 1. místa v národním kole evropského parlamentu mládeže; 1. místo v soutěži České hlavičky.

Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 - mezinárodní olympiáda v informatice - 2. místo; Přírodovědný klokan - 1. místo v celostátním kole; Znaky měst a obcí - 1. místo celorepublikového kola.

Gymnázium Jana Nerudy, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Hellichova 22 - 2. cena v Mezinárodní klarinetové soutěži „8° Concorso Internazionale per Clarinetto Citta do Carlino“ (Itálie); 1. cena v Mezinárodní pěvecké soutěži Pražský pěvec; 1. cena v mezinárodní soutěži pěveckých ansámbků „Stonavská Barborka“; 1. cena v Mezinárodní rozhlasové soutěži Concertino Praha 2011; dvě 1. místa v Mezinárodní interpretační soutěži „Pro Bohemia Ostrava 2011“; 1. cena v Mezinárodní Heranovy violoncellové soutěži v Ústí nad Orlicí; 1. cena v Mezinárodní interpretační soutěži žesťových nástrojů Brno 2011.

SOŠ pro administrativu Evropské unie, Praha 9, Lipí 1911 - 1. místo v literární soutěži o cenu Filipa Venclíka.

SŠ - Waldorfské lyceum, Praha 4, Křejského 1501 - v testech čtenářské gramotnosti (SCIO) 1. místo v rámci SOŠ v ČR; účast na tří denním studentském summitu OSN - max. ohodnocení.

SPŠ sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3 - 1. místo v celostátní matematické soutěži středních škol, 1. cena odborné poroty a 1. místo ankety mladého diváka ve filmové soutěži Rychnovská osmička - za film „Nejsme tak malí“, 1. cena a cena za nejlepší zvuk ve VideoCulture FEST 2010 za film „Chalupníček a rádio“.

SPŠ elektrotechnická, Praha 2, Ječná 3 - Robosoutěž 2010 - 1. místo.

OA, Praha 8, Hovorčovická 1281 - 1. místo ČR ve futsale (dívky).

OA, Praha 10, Heroldovy sady 1 - 1. místo v celostátní soutěži „Ekonomický tým 2011“ v Hodoníně; 6 zlatých medailí na Mistrovství ČR ve zpracování textů v Havlíčkově Brodě - opis, korektura, real-time, kombinace, vícejazyčný diktát, korespondence a protokolování;

1. zlatá medaile na Mistrovství světa ve zpracování textu (kategorie praktici); 1. místo v celorepublikové soutěži v psaní na klávesnici pro žáky prvních ročníků v Jihlavě.

VOŠ uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo náměstí 1 - 1. a 2. místo v celostátní soutěži uměleckých středních a VOŠ FIGURA (kategorie malba postav); 2. a 3. místo v kategorii portrét, účast v mezinárodní soutěži MLADÝ OBAL 2010 (6 prací vybráno pro zveřejnění katalogu).

VOŠ pedagogická a sociální, SOŠ pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33 - Národní soutěžní přehlídka v přednesu, četbě a improvizaci žáků středních pedagogických škol „Pedagogická

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

poema“ - hlavní cena v kategorii přednes, předčítání; Celostátní hudební soutěž středních pedagogických škol - 1. místo.

SOU služeb, Praha 9, Novovysočanská 5 - CESOFOTO v Jihlavě - obor Fotograf - 1. místo v mezinárodní soutěži fotografických škol.

SOŠ a SOU, Praha 9 - Čakovice, Ke Stadionu 623 - soutěž AKC ČR CULINARY WORLD CUP Luxemburg 2010 - oficiální mistrovství světa v kuchařském umění - 2. místo.

SOU gastronomie a podnikání, Praha 9, Za Černým mostem 3 - mistrovství České republiky v oboru Aranžér - ARS Junior - 1. místo - špendlení na živý model.

SOU, Praha - Radotín, Pod Klapicí 11/15 - 1. místo národního kola soutěže odborných dovedností oboru Opravář zemědělských strojů.

SPŠ strojnická, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Betlémská 4 - soutěž „Vytvoř si svůj Stirlingův motor“ - 1. až 3. místo.

VOŠES a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10 - soutěž minipivovarů ve Zvíkovském Podhradí (jedno 1. místo a dvě 2. místa).

SPŠ zeměměřická, Praha 9, Pod Táborem 300 - „Mezinárodní geodetický pětiboj IG5 Lučenec 2011“ - 2. místo v první kategorii.

Gymnázium Christiana Dopplera, Praha 5, Zborovská 45 – 1. místo v mezinárodním finále fyzikální olympiády, 3. místo v celostátním kole Internetové matematické olympiády, 1. místo v olympiádě z ČJ, postup do finále v celostátní literární soutěži.

Rovněž střední školy soukromých zřizovatelů získávaly přední místa v nejrůznějších soutěžích, např.:

- Gastro junior – Nowaco Cup 2010 - kuchař, číšník 1. místo v oboru Číšník
- Kuchař roku 2010 - 2. místo
- 5. ročník PB Středoškolského poháru v golfu - 1. místo (družstva i jednotlivci)
- odborná soutěž Abasto cup - 1. místo
- celostátní přehlídka SOČ - 1. místo
- Fernet Stock cup - 1. místo
- Junior carving Cup Třebíč - 2. místo
- Wiederbelebung der Vergangenheit - 1. místo
- Jugend debattiert international - 2. místo
- Zeměpisná olympiáda - 1. místo
- Mistrovství ČR BODY ART 2010. - 2. a 3. místo
- Cup Brno 2011, učeň roku 2010 v oboru Číšník a Kuchař
- Autotronik junior - 1. místo
- 11. ročník mezinárodní soutěže počítačové grafiky v Bardějově 1. místo

Další důležité aktivity škol

Mezi další významné školní aktivity patří:

- Dny otevřených dveří, které jsou jednou z hlavních každoročních prezentačních akcí jednotlivých škol a zároveň možností seznámit zájemce a případné budoucí návštěvníky školy (ovšem i jejich rodiče) s náplní oborů vzdělání a s prostředím školy.
- Účast na výstavě Schola Pragensis, kde je na zmenšeném prostoru několika metrů čtverečních možné představit vše, co je pro školu typické, jaké je její zaměření, směřování a charakteristika. Školy také prezentují vlastní výrobky (pokud to obor umožňuje), připravují ochutnávky, případně i doprovodná krátká představení rozličného žánru (na pódiových představeních je možné zhlédnout módní a účesové přehlídky, divadelní ukázky, videoprezentace škol atd.). Účesové přehlídky pořádá např. *SOU kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8*, které provozuje v rámci výstavy i malé kadeřnické pracoviště.
- Významné události v životě škol jsou jedinečnou příležitostí prezentace samotné školy, jejich tradic a úspěchů. *VOŠ grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22* pořádala třítydenní výstavu prací žáků a studentů k 90. výročí založení školy na Staroměstské radnici v Praze. Devadesáté výročí slavila současně také *VOŠ a Střední umělecká škola V. Hollara, Praha 3, Hollarovo náměstí 2*, která na počest výročí uspořádala také vlastní výstavu.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Zájmové kroužky různého zaměření - divadelní, hudební, výtvarné, jazykové či odborné. Patří mezi ně například Kluby mladých diváků, keramika, školní sbory, šachový kroužek apod.
- Slavnostní imatrikulace žáků - například imatrikulace žáků 1. ročníků oborů vzdělání s výučním listem. Žáci těchto oborů skládají slavnostní přísahu své odbornosti a získávají pamětní imatrikulační list. První ročník akce se konal v Obecním domě za účasti významných hostů z Hospodářské komory HMP, náměstkyně primátora Ing. Marie Kousalíkové, členů cechů a asociací řemesel. Imatrikulováno bylo přes 2000 žáků.

Do významných aktivit škol lze rovněž zařadit maturitní plesy, zapojení příslušných škol do projektu „Řemeslo žije!“ a účast na Mezinárodním veletrhu fiktivních firem.

Z konkrétních příkladů lze uvést:

VOŠ textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9 - konání módních přehlídek v Divadle PONEC, výstavy studentských prací Český Krumlov - FIGURA 10 a Zámecká galerie města Kladna; Pražská muzejní noc.

VOŠ oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha 7, Jablonského 3 - výstavy - Designblok 2010, vernisáž výstavy 50+5 ve Středočeském muzeu v Roztokách u Prahy, výstava Oděv a jeho doplněk - Trienále Jablonec 2011, Trendové fórum - veletrh STYL Brno; módní přehlídky - Říše snů v klubu Abaton, Designblok - expozice FashionBlok v Ekotechnickém muzeu - RESTART, módní přehlídka v rámci Pražské muzejní noci.

Hotelová škola Radlická, Praha 5, Radlická 115 - pořádala již 11. ročník celostátní Literární soutěže o cenu Filipa Venclíka.

OA, Praha 8, Hovorčovická 1281 - má autorizaci pro dílčí kvalifikaci „Průvodce cestovního ruchu“, od školního roku 2010/11 je škola akreditovaným testovacím střediskem ECDL (European Computer Driving Licence - mezinárodní certifikační koncept počítačové gramotnosti).

OA, Praha 10, Heroldovy sady 1 - je každoročním pořadatelem mezinárodního veletrhu fiktivních firem.

Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 - Michle, Ohradní 55 - slavnostní setkání ke 120. výročí založení gymnázia Minerva, jehož je škola nástupnickou organizací.

Gymnázium, Praha 6, Arabská 14 - společensko-vzdělávací akce vedené rodilými mluvčími v anglickém jazyce (Káva Kino, Café - Cože, Pub Talks).

Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11 - Projekt Německy mluvící Praha (zmapování osudů významných pražských Němců).

SOŠ logistických služeb, Praha 9, Učňovská 1/100 - škola vykonává významnou charitativní činnost - účast na sbírkách Labesta, Srdíčkový den, Šance a jiných dalších. Před vánočními svátky se uskutečnila charitativní sbírka pro Ústav pro mentálně postižené děti Thomayerovy nemocnice, v projektu Arcidiecézní charity Praha - adopce na dálku jsou rodiči adoptivního syna v Indii, jedna třída adoptovala klokana Bennetova v ZOO.

Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36 - provádí nostrifikační zkoušky pro uznání platnosti zahraničního vysvědčení; festival „Jeden svět na školách“ - společnost Člověk v tísni, Adopce na dálku, dobročinná akce Srdíčkový den, „KOMPOST“ - komponovaný večer žáků a učitelů.

Karlínské gymnázium, Praha 8, Pernerova 25 - spolupráce s nadačním fondem Františka Lukeše, který je partnerem pro dlouhodobou dobrovolnickou činnost žáků školy při rekonstrukci barokní fary v Činěvsi. Spolupráce s organizací „Cesta“, zaměřenou na integraci jedinců, kteří úspěšně absolvovali resocializační program a chtějí se zapojit do společnosti.

Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179 - regionální vzdělávací centrum pro EVVO; realizace projektu Perspektis 21 - Obnovitelné zdroje - perspektiva pro 21. století; projekt „Zelený most mezi školou a praxí“ s cílem vytvořit 7 vzdělávacích modulů s náplní využívání obnovitelných zdrojů energií a úspory energií ve stavebnictví. Součástí tohoto cíle je zavedení vzdělávacích modulů do ŠVP ve vybraných středních školách a vytvoření sítě

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

partnerských škol, spolupracujících firem a odborníků z oblasti strojírenství, energetiky, stavebnictví, elektrotechniky, zemědělství a výzkumu; projekt „Naučíme Vás, jak být efektivnější“.

Soukromé SŠ se podílely na organizaci studentské části literární soutěže Cena Josefa Škvoreckého; přehlídce divadelních souborů „Pereme se s Thálií“ (6. ročník nesoutěžní přehlídky vybraných divadelních souborů pražských gymnázií), dokonce zahráli muzikálek „Zkušebna“ - inscenace v divadle Na Prádle. SŠ se účastní společných kulturních akcí (filmový klub, filmová a divadelní představení, výstavy, koncerty, návštěvy muzeí nebo pražské ZOO). Výtvarné SŠ školy pořádají výtvarné soboty. Další akce škol: barmanský kroužek, prezentace na Schola Pragensis, Vánoční a Jarní koncerty, trhy s prodejem výrobků ve prospěch charitativních organizací, např. Člověk v tísni, UNICEF - charitativní akce „Květinka“, „Srdíčkové dny“, „Den, kdy svítí světluška“, „Český den proti rakovině“, „Červená stužka“, „Bílá pastelka“, „Sluníčkový den“, ŠANCE. Hotelové školy spoluorganizují rauty, gala večere a obědy i na Pražském hradě.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je průřezovým tématem školních vzdělávacích programů pro předměty společensko-vědního základu, vycházející ze stále samozřejmějšího předpokladu setkávání se s minoritními skupinami obyvatel. Taková setkávání se stávají pro prostředí hlavního města Prahy typická a Praha je již chápána jako město multikulturní. Pro vlastní školní prostředí platí podmínky totožné: školy navštěvují žáci z rozdílných zemí, odlišného náboženství, jiné barvy pleti, jazyka a kultury. Cílem multikulturní výchovy je tak seznamovat české žáky s možnými diferenciacemi, vést je k pochopení a toleranci pro odlišnosti, rozšiřovat jejich kulturní povědomí a spolu s ním i občanské kompetence a znalosti.

Multikulturní výchovu chápeme jako podstatnou i proto, že je předmětem aktuálním - žáci se ve třídách setkávají s rozdílnostmi, pracují mnohdy v součinnosti s cizinci a multikulturní výchovou je tak možno přispět k předcházení případného netolerantního chování, jež obvykle vyplývá ze vzájemné neznalosti či nepochopení. Tímto způsobem se záhy teoretičnost multikulturní výchovy na většině škol ověřuje i prakticky, vzhledem k neustále se zvyšující návštěvnosti českých škol žáky-cizinci. Informace vedoucí k multikulturnímu pochopení jsou předávány nejčastěji v předmětech zeměpis, dějepis, český jazyk a literatura a cizí jazyk.

Každá škola má svůj způsob, jak multikulturní výchovu zpřístupnit a zatraktivnit - některé ji dokonce chápou jako naplnění jednoho ze základních cílů: například *SOŠ pro administrativu Evropské unie, Praha 9, Lipí 1911* má v rámci vzdělávacího programu „Provoz diplomatických služeb“ samostatný předmět s názvem „Multikulturní soužití“. Také podporuje projekt Adopce na dálku - škola adoptovala 11letou holčičku z Indie a uspořádala také sbírku šatstva a hraček pro Afghánistán.

Multikulturní výchova se projevuje v obecně bezproblémovém akceptování cizinců v třídním kolektivu. Recipročně se většina žáků - cizinců začleňuje bez problémů, soustavně se učí českému jazyku, sžívá se s českou kulturou a stylem života.

Při hodnocení školního roku lze konstatovat, že v našich sledovaných školách jsme v průběhu školního roku 2010/11 nezaznamenali žádný větší případ negativního postoje majority k minoritám, ani nepřátelské jednání mezi žáky pocházejícími z různých sociokulturních prostředí.

V rámci multikulturní výchovy se žáci účastní projektu Jeden svět na školách (pořádá o.s. Člověk v tísni); spolupracují s Domem národnostních menšin v Praze; pomáhají při akci Světluška či Děti ulice; podílí se na humanitárních projektech Den Afriky a Adopce na dálku.

Z konkrétních příkladů:

Gymnázium, Praha 10, Přípotoční 1337 se účastní projektu Člověk v tísni pod názvem Náš společný svět - globální rozvojové vzdělávání.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 má osobní zkušenosti s humanitární a rozvojovou pomocí v Mexiku.

SPŠ elektrotechnická, Praha 10, V Úžlabině 320 se účastní projektu „Postavme školu v Africe.“

Multikulturní výchova prolíná rovněž na soukromých SŠ v jednotlivých vyučovaných předmětech (aplikace průřezového tématu do společenskovědních předmětů jako jsou humanitní studia, Občanský a společensko vědní základ, Český jazyk a literatura, Dějepis, Zeměpis...), případně pořádají projektové dny zaměřené na toto téma. Dochází k zařazení témat v ŠVP, neboť poskytuje obecné informace o multikulturalismu, seznamuje s různorodými menšinami, probírají se tam tématické okruhy: Globalizace a globální problémy lidstva, Světová náboženství, Migrace a problematika s ní spojená, její příčiny a důsledky, Romové, historie, tradice, současné problémy, Židé, historie, náboženství, zvyky, antiseminismus, Minoritní a majoritní skupiny, problémy uprchlíků a emigrantů a azylantů, pohlaví a gender, praktické náměty pro vytvoření modelových situací, neporozumění a xenofobie a příklady technik, které tuto bariéru odstraňují. Pomáhá k tomu i výuka některých předmětů v AJ, nebo NJ, složení mezinárodní např. anglické nebo rakouské maturity. Snahou výše uvedených témat je naučit žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny mají stejná práva. K jejímu naplňování jsou využívány aktivity v rámci projektu ČT „Člověk v tísní“ – Jeden svět na školách a „Běhám pro školu v Africe“, projekty ASPnet UNESCO, projekty Comenius a Edison, Světová škola, Adopce na dálku (sbírka pro uprchlíky z Barmy). Některé školy se účastní projektů podporovaných MŠMT, či EU (Živá knihovna, Živá paměť, výchova proti antisemitismu, Jedna škola – jeden svět atd.), při kterých se žáci setkávají s příslušníky jiných kultur, diskutují s odborníky a podílejí se na charitativních akcích.

K multikulturní výchově přispívá každodenní setkávání žáků s cizinci, kteří ve školách studují, což pomáhá sbližovat jednotlivé národy, žáci překonávají jazykové i kulturní bariéry, zajišťují se zahraniční stáže do partnerských škol a naopak. Všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné, začleňování cizinců je bez problémů. Řada žáků pobývala dlouhodobě se svými rodiči v zahraničí, jedna škola spolupracuje s Rakouským kulturním fórem, Francouzským institutem, vytvořili projekt výstavy o Anne Franko.

Mezi hlavní témata multikulturní výchovy na církevních školách patří např. minoritní a majoritní skupiny, uprchlíci a emigranti, pohlaví a gender, česko-německé vztahy, boj proti holocaustu, vstřícný přístup a respektování odlišností cizinců, příslušníci menšin, prevence rasismu a xenofobie, či jiného náboženského vyznání, jsou zabudována do různých předmětů. Využívá se i projekt Adopce na dálku - podporování studia indické dívky, podpora ukrajinské zdravotně postižené seniorky.

Prevence sociálně patologických jevů

Primární prevence je jedním z nejúčinnějších a také z nejlevnějších prostředků intervence v oblasti negativního působení sociálně-patologických jevů na děti a dospívající. Školy si její důležitost uvědomují, a proto je na preventivní působení kladem v rámci výchovně-vzdělávacího procesu velký důraz.

Pedagogové chápou primárně preventivní program jako součást každodenního života školy, který je zaměřen na komplexní a všestranný rozvoj osobnosti, pravidelné a dlouhodobé působení, aktivní přístup a komunikaci mezi učiteli a žáky. Proto jsou jeho okruhy často součástí ŠVP a nalézáme ho u průřezových témat, v základech společenských věd, biologii, chemii a dalších předmětech. Důraz je kladen na spolupráci s rodiči, školními psychology a výchovnými poradci a na podporu vzdělávání školních metodiků prevence. Rozšiřuje se nabídka mimoškolních aktivit, aby žáci mohli aktivně trávit volný čas.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

K naplňování primárně preventivního programu se využívají jak interní možnosti (adaptační pobyty, třídnické hodiny, působení v hodinách, dotazníková šetření z oblasti rizikového chování apod.), tak externí spolupráce s organizacemi a institucemi zabývajícími se otázkami primární prevence. Nejčastěji jsou využívány besedy žáků s odborníky, exkurze do léčeben závislostí a komunit, spolupráce s Policií ČR, Městskou Policií hl. m. Prahy a neziskovými organizacemi. Navazování spolupráce s neziskovým sektorem, který školám poskytuje odborné, kontinuální a dlouhodobé primárně preventivní programy, se v současné době ukazuje jako jeden z účinných prostředků prevence.

Příklady primárně preventivních programů:

Gymnázium, Praha 6, Nad Aleji 1952

- školní projekt Miminko nanečisto, dlouhodobá spolupráce s neziskovou organizací Prevcentrum, o.p.s., zapojení do programu Zdravá šestka

Gymnázium, Praha 9, Špitálská 2

- spolupráce s o.s. Anabell a o.s. Společně k bezpečí

Odborné učiliště a Praktická škola, Praha 8, Chabařovická 4

- organizování „Dne třídy“ - návštěva kulturní nebo sportovní akce zakončená společným obědem, schránky důvěry, návštěvy muzea Policie ČR s odborným výkladem a besedou

Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160

- Projekt prevence závislostí „Můžu Ti pomoci“ je zaměřen na oblast primární prevence rizikového chování žáků a studentů škol, přičemž vychází ze základní myšlenky dát příležitost samotným žákům a studentům zapojit se aktivně do programu a nebýt jen pasivními příjemci. Projekt je realizován ve spolupráci se společností Dialog Jessenius o.p.s. Cílem je zvýšení povědomí o problematice závislostí.

Na všech SŠ soukromých zřizovatelů působí školní metodici prevence, kteří spolupracují např. s oblastními a krajskými koordinátory protidrogové prevence, mají zpracovány minimální preventivní programy dle metodického pokynu MŠMT. Ty mají napomoci vytvořit podnětné prostředí pro výchovu a směřování žáků ke zdravému životnímu stylu a jsou přizpůsobené podmínkám dané školy ve výuce i v mimoškolní činnosti. Cílem je prevence v oblasti zneužívání návykových látek, hráčství, vandalismu, záškoláctví, virtuálních drog, rasismu, šikany, xenofobie, násilného chování a prolíná jako průřezové téma ve výuce Biologie, Chemie, Základy společenských věd. Některé SŠ pořádají podzimní školu v přírodě, kde věnují čas výchově ke zdravému životnímu stylu, průzkumu drogové problematiky, šikany. Při spolupráci s odborníky, s lektory, s občanským sdružením Elio, dochází k podporování vhodných protidrogových postojů, nabídce zdravého využití volného času, zdůrazňují se rizika a dopad chování lidí závislých nejen a drogách, ale i alkoholu, hracích automatech. Jiné SŠ spolupracují se sdružením Odyssea (osobnostní a sociální výchova) - pořádání přednášek Sociálně - patologické jevy, Listina základních práv a svobod, kriminalita a terorismus, AIDS a videoprojekce s protidrogovou tematikou.

Protidrogoví koordinátoři pomáhají při řešení situací spojených s rizikovým chováním, na některých školách probíhá celoplošné testování žáků na drogy se souhlasem žáků a jejich rodičů. Využívají zážitkový program s protidrogovým terapeutem v projektovém týdnu, spolupracují se školními psychology, s Muzeem policie ČR, s PREV-CENTREM, PPP. Žáci se účastní diskusí pořádanými neziskovými organizacemi (DROP-IN, ADRA atd.), případně se školy zapojují do programů podporovaných MŠMT či městskými částmi („Zastav, zažij, zapřemýšlej“, „Školou bez překážek“, „Zdravá šestka“). Školy využívají též služeb externích psychologů. Na několika SŠ uskutečňují program „Vztahy ve třídě - rozvoj sociálních dovedností“ ve spolupráci s občanským sdružením ANIMA, s Českou koalicí proti tabáku nebo projekt „Žijeme a cestujeme bez závislostí“. V projektu „Poznáním proti závislosti“ probíhají besedy s lektorkou společnosti Filia. V projektovém týdnu při vlastní celoškolské prezentaci žáci využívají nově nabyté znalosti na toto téma. K podchycení volného času žáků slouží učebny výpočetní techniky (učíme se interaktivně – zlepšení podmínek pro využívání ICT na gymnáziu), někde mají studovnu, knihovnu i cvičný bar, školy nabízí i mimoškolní aktivity – zapojení do Klubu mladých diváků, stmelovací kurz pro žáky primy nebo adaptační kurzy prvních

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

ročníků, zážitkové víkendy pro žáky. V rámci projektu „VČAS“ uskutečňují exkurze v centru DROP-IN nebo probíhá projekt „Řekni drogám NE!“. Prevence Elbe, EKO projekt (workshop) Lenzen (SRN), kulturní projekt: Amazonští indiáni a my (besedy), Vánoční výstava slavnostních tabulí. Ve spolupráci s Policií ČR probíhá blok přednášek na různá témata – kriminalita, sekty, drogy, právo atd, osvětové přednášky, diskusní pořady a promítání dokumentů na různá témata (drogy, šikana, civilizační choroby), spolupráce školy a rodičů žáků.

Církevní SŠ pořádají podzimní školy v přírodě, projekty Zdravé město - „Chci žít zdravě“, „Adaptační kurzy“, „Vzdělávání v prevenci“, „S chutí do prevence“, snaží se o posilování pozitivních životních postojů a hodnot.

Environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji

Environmentální výchova se v procesu vzdělávání stává prostředkem k šetrnému postoji k životnímu prostředí, udržitelnému rozvoji a k pochopení významu ekologického přístupu každého jednotlivce.

Nejčastěji je zahrnována do průřezových témat ŠVP, nicméně jsou této výchově věnovány i hodiny biologie, chemie, zeměpisu a dalších předmětů. Školy se snaží důsledně naplňovat zásady šetrného přístupu k životnímu prostředí instalováním kontejnerů na tříděný odpad, úpravou svého blízkého okolí, zateplováním budov či šetřením s energiemi.

V rámci environmentální výchovy se žáci s úspěchem zapojují do mezinárodních a celorepublikových projektů („Současný svět“ - financováno z ESF OPPA, Světová škola II., The Globe, PERSPEKTIS 21), soutěží (Recyklohraní, ENERSOL) a navazují úzkou spolupráci s neziskovými organizacemi zaměřenými na tuto problematiku.

Aktivity škol v oblasti environmentální výchovy:

- třídění odpadu, šetření energiemi, práce s přírodními a ekologickými materiály ve výuce
- spolupráce s Ekocentry Toulcův Dvůr a Tereza, střediskem ekologické a environmentální výchovy Rýchovská bouda, ekologickými sdruženími Brontosaurus, Arnika, Asekol, Ekodomov ...
- pořádání exkurzí (Spalovna Malešice, elektrárna Temelín, Muzeum pražského vodárenství, Národní park Šumava, CHKO Jeseníky ...)
- přednášky a besedy s odborníky
- volitelné předměty se zaměřením na ekologickou a environmentální výchovu

Příklady aktivit a úspěchů:

Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1

- zapojení do projektu Comenius - School Partnership; biologický projekt s názvem Evropské ekosystémy - biodiverzita a vývoj (partnerské školy z Německa a Francie)

Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680

- vybudování multimediální učebny pro environmentální výchovu

SOU potravinářské, Praha 4 - Písnice, Libušská 320/111

- přednášky o změnách klimatu a o správě úložišť radioaktivního odpadu

Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179

- regionální vzdělávací centrum pro EVVO
- realizace projektu Perspektis 21 - Obnovitelné zdroje - perspektiva pro 21. století - vybavení Informačního centra EVVO nejnovějšími technologiemi OZE s důrazem na měření a sběr dat za účelem osvěty a vzdělávání formou interaktivní vizualizace Online
- podíl na organizaci 7. ročníku soutěže ENERSOL 2011
- projekt „Zelený most mezi školou a praxí“ s cílem vytvořit 7 vzdělávacích modulů s náplní využívání obnovitelných zdrojů energií a úspory energií ve stavebnictví a jejich zavedení do ŠVP ve vybraných středních školách

Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- v ŠVP předmět Člověk na zemi, který se zabývá problematikou udržitelného rozvoje *Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160*
- držitel prestižního mezinárodního titulu Ekoškola s platností od června 2011 do června 2013 *OA, Praha 8, Hovorčovická 1281*
- držitel titulu „Škola udržitelného rozvoje“ nejvyššího stupně

Environmentální výchova se integruje především do předmětů Biologie, Chemie, Základy společenských věd, Estetická výchova, Fyzika, Ekologická výchova, Občanská výchova, Pečovatelství, Základy veřejného zdravotnictví, Ošetrovatelství, Psychologie, Stolníčení, Potraviny, Výživa, Kosmetika, Ekologie a přírodověda, Křesťanská etika, ale je také vyučována ve všech odborných předmětech a souvisejících všeobecně vzdělávacích předmětech. Je rovněž součástí tematiky „Člověk a životní prostředí“. Na některých školách v 3. ročníku je zařazen předmět Environmentální výchova, který koncepčně stmeluje a rozvíjí jednotlivá témata z ostatních předmětů např. globální klimatické změny, snaha vytvoření správného životního postoje a změny v myšlení žáků. Někde se realizuje formou pětidenního kurzu EV podle ŠVP. Na školách probíhá projekt Vltava, třídění odpadů (papír, plasty, elektroodpad za využití kontejnerů na tříděný odpad, lisů na PET lahve), šetření s energiemi a vodou ve školách i domácnostech, zlepšování estetického prostředí tříd – péče o květiny; poukazuje se na vandalství v přírodě. Pořádají se exkurze: Národní zemědělské muzeum, Malešická spalovna, Ekotechnické muzeum, Podolská vodárna, botanická zahrada, ZOO. Probíhají interaktivní přednášky s Hnutím Brontosaurus za účelem zvýšení zájmu o ochranu životního prostředí, výpravy zkoumající potravní řetězce, vlivy na životní prostředí.

SŠ dále uskutečňují projekt „Světová škola“, Jeden svět - projekt „Strom“ - důležitost stromů na místní, regionální i globální úrovni, další projekty se zaměřují na téma plasty, léčiva, barviva, omamné látky, pesticidy, vliv na žáky, na okolní prostředí, vyhodnocení jejich toxicity. SŠ se též zapojují do projektu MRKEV, účastní se festivalu Jeden svět (projekce Koupil jsem deštný projekt). Často využívají vycházky do přírody za účelem průzkumu lesního a půdního ekosystému nebo akce pořádané sdružením Tereza (programy - Změny klimatu, Propojený svět, V půdě to žije). Školy pomáhají organizovat projektový „Den Země“ v Šárce.

Výchova k udržitelnému rozvoji je dobře aplikovatelná ve výuce odborných předmětů (Surovinová základna, Využití zdrojů energie, Úspory energií, Nové technologie, apod.). Žáci se seznamují s vizí o rovnováze lidského a ekonomického blahobytu s kulturními tradicemi a respektem pro přírodní zdroje Země, s odpovědností vůči budoucím generacím. V předmětu Ekonomie se zdůrazňuje, že samotný ekonomický užitek a tvorba zisku je nedostačující, pokud se nebere zřetel na udržení postačující životní úrovně budoucích generací. SŠ se zapojují do ekologického projektu „Vltava“, „Goes Green“, „Fair trade“ – obchod, projekt „Světové vymýcení chudoby ve světě“, projekt „Odpady na přelomu desetiletí“. Někde pořádají akci - třídění odpadu, propagují ekologické potraviny a biologické výrobky, obnovitelné zdroje elektřiny. Umělecky zaměřená SŠ uspořádala fotografickou soutěž, na jiné škole dramatické představení El Mundo Verde, jak nadnárodní společnosti zacházejí s dělníky v rozvojových zemích. Často se uskutečňují výjezdy do chráněných území, seznamují se s ohroženými druhy, výstupem jsou prezentace pro ostatní žáky - forma ekotripů (Český kras, Pálava).

II.4 Konzervatoře

Vzdělávání v konzervatoři rozvíjí znalosti, dovednosti a další schopnosti žáků získané v základním a v základním uměleckém vzdělávání, poskytuje všeobecné vzdělání a připravuje žáky pro výkon náročných uměleckých nebo umělecko-pedagogických činností v oborech hudba, tanec, zpěv a hudebně dramatické umění. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu v konzervatoři se dosahuje těchto stupňů vzdělání:

- střední vzdělání s maturitní zkouškou

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- vyšší odborné vzdělání v konzervatoři

Na území hl. m. Prahy působí 8 konzervatoří. Hl. m. Praha zřizuje 4 příspěvkové organizace, které vykonávají činnost konzervatoře. Z toho jedna vykonává i činnost vyšší odborné školy. Jsou to:

- Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7
- Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1
- Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41
- Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova.4

Ve školním roce 2010/11 studovalo na pražských konzervatořích 1 511 žáků (zřizované krajem Hl. m. Praha – 1 041, na soukromých 401 a na konzervatoři zřizované MŠMT – 69 žáků).

Tab. č. 27 Konzervatoře – denní forma vzdělávání

Zřizovatel	Školy			Žáci	Nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za šk. r. 2009/10
	Celkem	z toho v délce				
		6 let	8 let			
Kraj	4	3	1	1 041	175	119
Soukromý	3	1	2	401	99	24
MŠMT	1	1	-	69	7	8
Celkem	8	5	3	1 511	281	151

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele, statistický výkaz S 9-01 o konzervatoři k 30. 9. 2010

V pražských konzervatořích studuje velké množství žáků, kteří mají trvalý pobyt v jiném kraji. Podíl dojíždějících činí více než polovinu z celkového počtu žáků (51,22 %). Nejvíce je ze Středočeského kraje – 11, 78 %. Oproti šk. r. 2009/10 se počet dojíždějících zvýšil o 18,2 % (z 655 žáků na 744), počet nově přijatých vzrostl ze 122 na 144 žáků).

Tab. č. 28 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromník - denní forma vzdělávání

Kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	celkem
počet žáků celkem	65	27	62	40	79	66	34	44	53	36	178	65	25	774
z toho nově přijatí	8	7	13	10	10	15	8	7	16	15	30	3	2	144

Zdroj: SMT MHMP

Věkové složení a žáci podle státní příslušnosti

Největší zastoupení v konzervatořích mají žáci 16letí až 22letí. Žáci 12letí, 11letí a mladší jsou spíše výjimkou, tvoří pouze necelá 2,9 % z celkového počtu.

Tab. č. 29 Věkové složení

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21 letí	22 – 24letí	25letí starší
počet	17	27	37	30	68	122	152	154	173	157	116	275	183
podíl v %	1,13	1,79	2,45	1,99	4,5	8,07	10,06	10,19	11,45	10,39	7,68	18,19	12,11

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Kvalita pražských konzervatoří je známa i v zahraničí, proto se na školách vzdělávají také žáci a studenti z celého světa. Z celkového počtu žáků na konzervatořích tvoří 6,02 %. Se začleňováním cizinců a příslušníků národnostních menšin nejsou na konzervatořích problémy. Naopak tento typ škol přirozeně počítá s vhodnějšími podmínkami pro multikulturní prostředí. Školy organizují workshopy a semináře za účasti různých osobností z celého světa, které mají vliv na sociokulturní rozvoj žáků a studentů. Tradičně nejvíce studujících pochází ze Slovenska (29), Ukrajiny (10), Ruska (10), Japonska (8) a Běloruska (6). Výjimkou nejsou ani žáci a studenti z Číny, Thaj-wanu, Bulharska, Rakouska a jiných států Evropy, Asie a Afriky.

Tab. č. 30 Žáci podle státní příslušnosti

	Celkem	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evrop. státy	Ostatní státy světa
Žáci	1511	1420	29	14	31	17
Podíl v %	100	93,98	1,92	0,93	2,05	1,12

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Ve školním roce 2010/11 byly provedeny kontroly na 2 školách se zaměřením na:

- monitoring průběhu státní maturity
- kontrolu dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb
- šetření stížností - shledána oprávněná, ale nedůvodná

Inspekční činnost proběhla ve školním roce 2010/11 na 1 soukromé konzervatoři, byla zaměřena zejména na dodržování právních předpisů v oblasti školního stravování a ubytování žáků.

Ověřování výsledků vzdělávání

Školy ověřují výsledky vzdělávání během celého školního roku především využitím hospitačních činností a žákovskou účastí na koncertech a představeních.

V obecně vzdělávacích předmětech se ověřování realizuje standardními interními metodami a zapojením do maturitní generálky na podzim 2010.

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Školy udržují kontakty s obdobně zaměřenými školami v zahraničí a účastní se workshopů a seminářů se zahraničními osobnostmi (případně se podílejí na jejich přípravě a realizaci). Žáci vystupují na mezinárodních festivalech a přehlídkách.

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

- povinně se vyučuje 1 cizí jazyk (anglický nebo německý)
- v oboru klasický zpěv je povinný jako 2. cizí jazyk italský jazyk

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7

- povinně se vyučuje 2 cizí jazyky (1. anglický a 2. francouzský jazyk)
- zahraniční kontakty se školami podobného zaměření, účast na mezinárodních festivalech a vystoupeních

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41

- od 1. ročníku se povinně vyučuje anglický jazyk, ve 3. a 4. ročníku si žáci přibírají jako další jazyk latinu
- žáci se účastní workshopů a seminářů se zahraničními osobnostmi v oboru tance

Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

- povinně se vyučuje 1 cizí jazyk (anglický nebo německý)
- udržují se kontakty s obdobně zaměřenými školami v zahraničí.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 31 Vyučující cizích jazyků

zřizovatel		soukr.	kraj
počet učitelů cizích jazyků celkem		4	17
z toho	s odbornou kvalifikací (dle zákona o ped. prac.)	2	13
	bez odborné kvalifikace (dle zákona o ped. prac.)	0	1
	rodilí mluvčí	2	3

Zdroj: SMT MHMP

Mezinárodní spolupráce, zapojení škol do rozvojových programů

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

- pokračování realizace grantu z Finančního mechanismu EHP/Norsko na výstavbu divadelního sálu pod názvem Podmínky pro rozvoj talentů
- rozšíření výukových prostor a modernizace školy obnovou divadelního sálu (slavnostní otevření 10. 12. 2010)
- účast žáků v mezinárodním orchestru POSTICUM
- koncerty školy při vernisáži putovní výstavy v Bruselu, New Yorku a Paříži

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7

- spolupráce s obdobně zaměřenými zahraničními školami
- účast na vystoupeních organizovaných zahraničními školami
- podpora realizace mezinárodního projektu Chopin en pointe (pořádaný čínskou uměleckou agenturou v Šanghaji, Kantonu a Pekingu)
- účast na Mezinárodním baletním festivalu v Cali (Kolumbie), kde žáci uvedli samostatné představení a vystoupili ve 4 komponovaných představeních s ostatními profesionálními soubory z celého světa

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41

- účast v mezinárodních programech: International Visegrad Fund (mezinárodní choreografická soutěž o cenu Jarmily Jeřábkové), Performing Arts Track of the Management of Performing Arts Dept /MAPPA/ (Turecko)
- členství v mezinárodních organizacích: ELIA/European League of Institutes of the Arts, Artesnet Europe - European Commission Lifelong Learning Programme

Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

spolupráce s Berklee College of Music v Bostonu v USA při realizaci přijímacích zkoušek pro zájemce o studium z Evropy.

Soukromé konzervatoře se zapojují do programu EIS umožňujícím maturantům získat mezinárodní osvědčení o kvalitě absolvované školy.

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

- 1. místo v interpretační soutěži Karel Ditters v Dittersdorfu
- 1. a 2. místo v Mezinárodní soutěži Pražský pěvec 2010
- 1. místo v Mezinárodní soutěži v Markneukirchen (Německo)
- 1. místo v Mezinárodní pěvecké soutěži A. Dvořáka
- 1. a 2. místo ve Skladatelské soutěži GENERACE 2010
- 2. místo v Mezinárodní rozhlasové soutěži CONCERTINO PRAGA 2011
- dvě 2. místa v Mezinárodní interpretační soutěži PRO BOHEMIA
- 1. a 2. místo v Mezinárodní akordeonové soutěži v Pule (Chorvatsko)
- 2. místo v Mezinárodní soutěži ve hře na příčnou flétnu FLAUTIADA v Šamoríně (Slovensko)
- 1. a 2. místo v Mezinárodní klarinetové soutěži v Brenu (Itálie)
- dvě 1. místa a titul absolutního vítěze v Mezinárodní houslové soutěži J. Muziky v Nové Pace

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7

- 1. a 2. místa v mezinárodních soutěžích v Olomouci a ve Štětíně (Polsko)

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41

- dvě 1. místa, 2. místo a cena diváků v choreografické soutěži Solo Duo.

Mezinárodní konzervatoř Praha – International conservatory Prague, s.r.o. se sídlem na Praze 1

- 1. místo na mezinárodní klavírní soutěži a speciální ocenění za provedení Beethovenovy sonáty, 1. cena v oboru sólový zpěv na XXXIV. Soutěžní přehlídce

Další důležité aktivity škol

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

- Mladý klavír - 4. ročník soutěžní přehlídky mladých klavíristů
- Flétnový den - 13. ročník fóra pro mladé flétnisty z celé ČR
- Mezinárodní letní klavírní kurzy - účast více jak 20 mladých klavíristů ze 4 zemí

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7

- představení pro širokou veřejnost v Praze (Stavovské divadlo, Národní divadlo, Městská knihovna na Praze 1)
- regionální divadla (Nymburk, Louny, Třebíč, Hradec Králové, Znojmo)

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41

- Festival Nové Evropy 2011

Taneční centrum Praha – konzervatoř, o.p.s., Pod Žvahovem 463, Praha 5, tradičně pořádá Letní taneční workshop 2010, Letní taneční školu 2010, soutěže, zájezdy a akce školních souborů Balet Praha Junior a Baby Baletu Praha. Žáci z ostatních konzervatoří vystupují na koncertech.

Spolupráce se zaměstnavateli, profesními organizacemi a dalšími partnery

Konzervatoře spolupracovaly např. s těmito partnery: Národní divadlo, Česká filharmonie, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, ND Brno, opera Divadla J. K. Tyla v Plzni, Karlovarský symfonický orchestr, MHF Pražské jaro 2011, Taneční sdružením ČR, AMU, HAMU, FAMU, UMPRUM, FFUK, Nadace Bohuslava Martinů, Nadace Život umělce, Nadační fond Isadory Duncanové, Občanské sdružení Společnost pro taneční a múzickou výchovu, Občanské sdružení Cena J. Jeřábkové, festival Zlatá Praha, Obecní dům, Divadlo pod Palmovkou (pořádání koncertů a divadelních představení), Domov Sue Ryder (využívání prostorů pro koncerty, představení, porady a setkání pedagogů), KC Vltavská (koncerty a další akce), Umělecké agentury (studenti jako komparsisti ve filmech).

Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

- členství v Mezinárodní asociaci jazzových škol IASJ

Prevence sociálně patologických jevů

Vyskytuje se v různých tematických celcích v rámci občanské nauky, psychologie a pedagogiky, žáci zpracovávají projektové práce na témata PP spojené s jejich prezentací před třídou a následnou diskusí. Snahou je směřování žáků ke zdravému životnímu stylu včetně morálních kritérií ve smyslu plnění společných cílů.

II.5 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Studium je určeno absolventům všech typů středních škol, kteří své studium ukončili maturitní zkouškou. Délka vyššího odborného vzdělávání je podle školského zákona v denní formě 3 roky včetně odborné praxe, u zdravotnických oborů vzdělání až 3,5 roku.

Většina vyšších odborných škol na území hl. m. Prahy vznikla a existuje podobně jako v celé České republice při středních školách. Ve školním roce 2010/11 působilo v hl. m. Praze celkem 39 vyšších odborných škol (16 zřizovaných hl. m. Prahou, 13 z nich vykonává činnost střední školy a 1 činnost konzervatoře, pouze 2 jsou samostatné vyšší odborné školy), ve kterých studovalo 4 800 studentů v denní formě vzdělávání (6 673 studentů včetně ostatních forem vzdělávání). Do 1. ročníku bylo nově přijato 2 106 (2 758 včetně OFV) studentů. Studium ve školním roce 2010/11 ukončilo 1 062 (1 530 včetně OFV) studentů.

Tab. č. 32 Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti

Zřizovatel	Školy celkem	Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání		
		Studijní skupiny	Studenti	nově přijatí do 1. r.	Absolventi za šk. r. 2009/10	Studenti	nově přijatí do 1. r.	Absolventi za šk. r. 2009/10
Kraj	16	130	2 638	1 232	571	822	277	126
Soukromý	16	97	1 490	576	403	651	232	254
Církev	6	31	672	298	88	234	85	7
Ostatní	1	-	-	-	-	166	58	81
CELKEM	39	258	4 800	2 106	1 062	1 873	652	468

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele; statistické výkazy

Oborová struktura vyšších odborných škol

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů vyšších odborných škol v denním vzdělávání byla skupina 53 – Zdravotnictví s 941 studentem (školy HMP 581 student), následovala skupina 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče s 903 studenty (školy HMP 591 student) a skupina 82 – Umění a užité umění s 624 studenty (školy HMP 362). Nejméně zastoupeny byly: skupina 61 – Filozofie, teologie se 14 studenty a 29 – Potravinářství a potravinářská chemie s 27 studenty. Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou byla nejméně zastoupena skupina 39 - Speciální a interdisciplinární obory se 30 studenty a skupina 29 – Potravinářství a potravinářská chemie s 52 studenty. Skupiny oborů 61 - Filozofie, teologie a 65 – gastronomie, hotelnictví a turismus nebyly ve školách zřizovaných hl. m. Prahou vůbec otevřeny.

Tab. č. 33 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti		absolventi za šk. rok 2008/09 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
23	Strojírenství a strojírenská výroba	1	1	80	80	39	39	27	27
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	4	2	140	95	46	46	42	14
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	52	52	37	37	0	0
37	Doprava a spoje	2	1	142	88	54	40	20	0
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	30	30	30	30	0	0
53	Zdravotnictví	5	2	941	581	433	305	220	155
61	Filozofie, teologie	1	-	14	-	1	-	1	-
63	Ekonomika a administrativní	7	2	434	270	234	136	90	50

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti		absolventi za šk. rok 2008/09 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
64	Podnikání v oborech, odvětvích	6	1	367	0	122	0	165	26
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	3	-	327	-	134	-	58	-
68	Právo, právní činnost	3	1	302	157	112	45	114	70
72	Publicistika, knihovnictví, informatika	2	1	444	248	201	100	67	39
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	903	675	390	271	156	129
82	Umění a užité umění	9	6	624	362	273	183	102	61
	celkem	x	x	4800	2638	2106	1232	1062	571

Zdroj: SMT MHMP

V ostatních formách vzdělávání byla nejpočetněji zastoupena skupina 75- Pedagogika, učitelství a sociální péče se 429 studenty, u VOŠ zřizovaných hl. m. Prahou skupina 75- Pedagogika, učitelství a sociální péče s 302 studenty. Nejméně zastoupeny byly skupiny: 29 – Potravinářství a potravinářská chemie s 19 studenty a skupina 39 - Speciální a interdisciplinární obory s 22 studenty. Skupiny oborů 26 - Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 37 - Doprava a spoje, 61 - Filozofie, teologie a 64 – Podnikání v oborech, odvětví nebyly ve školách zřizovaných HMP vůbec otevřeny.

Tab. č. 34 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti		absolventi za šk. rok 2008/09 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	2	-	74	-	39	-	14	-
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	19	19	19	19	0	0
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	22	22	0	0	0	0
53	Zdravotnictví	4	2	402	246	131	74	101	69
61	Filozofie, teologie	2	-	107	-	32	-	3	-
63	Ekonomika a administrativa	5	1	180	101	97	63	33	6
64	Podnikání v oborech, odvětví	5	-	171	-	51	-	17	-
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	2	1	272	101	81	30	187	23
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	1	1	31	31	0	0	0	0
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	429	302	144	91	32	28
	celkem	x	x	1707	822	594	277	387	126

Zdroj: SMT MHMP

Změny oborové struktury VOŠ

V průběhu školního roku 2010/11 došlo podobně jako u středních škol ke změnám v oborové struktuře z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky, nahrazení dobíhajícího oboru, ukončení platnosti učebních dokumentů nebo dlouhodobé absence poptávky po studiu určitého oboru.

Tab. č. 35 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
82-41-N/10	Textilní řemesla v oděvní tvorbě	VOŠ textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9	Rozšíření vzdělávací nabídky
63-42-N/02	Personální práce	PB-Vyšší odborná škola a Střední škola managementu s.r.o., Nad Rokoskou 111/7, Praha 8	Nově akreditovaný vzdělávací program

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
72-42-N/02	Publicistika	Vyšší odborná škola publicistiky, Opatovická 18, Praha 1	Nově akreditovaný vzdělávací program
72-42-N/02	Publicistika (kombinovaná forma)	Vyšší odborná škola publicistiky, Opatovická 18, Praha 1	Rozšíření vzdělávací nabídky

Zdroj: SMT MHMP

Tab. č. 36 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
53-41-N/001	Diplomovaná všeobecná sestra	VOŠZ a SZŠ, Praha 1, Alšovo nábřeží 6	Ukončení platnosti vzdělávacího programu
72-42-N/002	Publicistika	Vyšší odborná škola publicistiky, Opatovická 18, Praha 1	Ukončení dobíhajícího oboru

Zdroj: SMT MHMP

Akreditované vzdělávací programy

Vzdělávací program v příslušném oboru vzdělání pro jednotlivou vyšší odbornou školu podléhá akreditaci vždy na 3 roky. Veškeré realizované vzdělávací programy pro VOŠ zřizované hl. m. Prahou byly v předcházejících školních letech schváleny Akreditační komisí MŠMT a výuka v návaznosti na jejich platnost je postupně od 1. ročníků realizována.

VOŠ ekonomická a OA, Praha 8, Kollárova 5 od 1. 9. 2010 začala vyučovat podle nového akreditovaného programu VOŠ 63-41-M/21 Firemní ekonomika v globálním ekonomickém prostředí. Program navazuje na program předchozí, přičemž u některých předmětů byl změněn obsah učiva a zavedena povinná matematika. Od 2. ročníku zůstává duální systém výuky - výuka ekonomických předmětů probíhá v anglickém jazyce.

VOŠ a SPŠ dopravní, Praha 1, Masná 18 si podala ve školním roce 2010/11 žádost na MŠMT o akreditaci vzdělávacího programu 23-45-N/02 Diagnostika silničních vozidel.

VOŠ a SPŠ elektrotechnická Františka Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16 reakreditovala vzdělávací program 26-41-N/... Elektrotechnika.

Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4 - nově byl akreditován vzdělávací program pro obor vzdělání 82-44-N/Hudba - zaměření Jazz.

Věkové složení studentů

Věková skupina odpovídající vyššímu odbornému vzdělávání je 19 – 21 let, vyšší odborné školy v hl. m. Praze navštěvují i mladší a starší studenti. Nejvyšší je zastoupení 21letých (1 298). Podrobný přehled podává následující tabulka.

Tab. č. 37 Věkové složení studentů VOŠ

věk	mladší 18 let	19letí	20letí	21letí	22letí	23letí	24letí	25 až 29letí	30 až 34letí	35 až 39letí	40letí a starší
všechny formy vzdělávání: 6 673											
počet	7	591	1 220	1 298	1 006	574	340	611	401	290	335
denní forma vzdělávání: 4 800											
počet	7	580	1 173	1 221	881	468	219	188	42	13	8
ostatní formy vzdělávání: 1 873											
počet	-	11	47	77	125	106	121	423	359	277	327

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Na vyšších odborných školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2010/11 vzdělávalo 183 studentů – cizích státních příslušníků, tj. 2,74 % z celkového počtu studentů.

Tab. č. 38 Studenti podle státní příslušnosti

	Celkem	Ceská republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evrop. státy	Ostatní státy světa
Žáci	6 673	6 490	68	11	75	29
Podíl v %	100,00	97,26	1,02	0,17	1,12	0,43

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

V oblasti mezinárodní spolupráce mají vyšší odborné školy již vybudovanou tradici. Většina z nich se zapojuje do realizace vzdělávacího programu Evropské unie Leonardo, Comenius a dále do programu Erasmus. Příklady spolupráce:

VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22 spolupracuje s Akademií v Hennefu v Německu. Škola byla prezentována studentům a pedagogům, studenti absolvovali výstavu prací na festivalu Eurowoche v Hennefu.

VOŠ informačních služeb, Praha 4, Pacovská 350 spolupracuje s irskou školou Institut of Technology Sligo - realizace bakalářského studijního programu pro absolventy VOŠ. Škola je také zapojena do programu ERASMUS.

VOŠ sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a je partnerem v projektu Celoživotní vzdělávání pedagogů středních škol v zdravotně sociální oblasti – financovaného z OPPA.

Soukromé i církevní školy se rovněž zapojují do vzdělávacích programů Evropské unie, spolupracují s partnerskými organizacemi: Oversea Council International se sídlem v Indianopolis, s European Leadership Forum nebo Fellowship of European Evangelical Theologians. Mají kontakty se školami ve Velké Británii, v Norwich, Norfolk a SRN v Koblenz (výměně pobyty), konverzace s týmem Austrálie a Kanady (společnost ACET).

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Školy spolupracují s řadou partnerů, které si vybírají podle svého zaměření. Zejména se jedná o Asociaci vyšších odborných škol, Hospodářskou komoru, firmu PRE distribuce a.s., PRE měření a.s., ČD Praha, Elektrizace železnic, ČKD DIZ a.s., DEKRA Klíčany, BOSCH Praha, divadla, televizi Z1, časopisy a dalšími.

Například

VOŠ textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9 nadále spolupracuje s Fakultou chemické technologie Vysoké školy chemicko-technologické v Praze. Předmětem je vzájemná spolupráce při uskutečňování bakalářského studijního programu Konzervování-restaurátorství objektů kulturního dědictví (uměleckořemeslných děl v oboru Konzervování-restaurování uměleckořemeslných děl z textilních materiálů).

VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22 - ředitel školy spolupracuje s Asociací vyšších odborných škol a s Asociací vyšších a středních škol s výtvarnými a uměleckořemeslnými obory.

VOŠ a Střední umělecká škola Václava Hollar, Praha 3, Hollarovo nám. 2 - dlouhodobě spolupracuje s Univerzitou Karlovou, konkrétně s 1. Lékařskou fakultou.

VOŠ uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo náměstí 1 - ředitel školy spolupracuje s Asociací vyšších a středních škol s výtvarnými a uměleckořemeslnými obory.

VOŠ sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a - aktivně spolupracuje s Asociací vzdělavatelů v sociální práci a s odbornými pracovišti v sociální oblasti, kde je realizována praxe studentů.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4 - členství v Mezinárodní asociaci jazzových škol IASJ, spolupráce s klubem Jazz DocK, Unijazz.

VOŠ zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 4, 5. května 51 - úzce spolupracuje se Sekcí nutričních terapeutů, Sekcí odborných učitelek České asociace sester (ČAS), ÚVN, ZZS HMP.

Součástí vzdělávacích programů vyšších odborných škol jsou odborné praxe studentů na vybraných pracovištích např. nestátní neziskové organizace, úřady městských částí, úřady práce, finanční instituce, zahraniční obchodní a průmyslové firmy.

Soukromé vyšší odborné školy rovněž spolupracují s řadou partnerů.

Příklady aktivit:

TRIVIS – Střední škola veřejnoprávní a Vyšší odborná škola prevence kriminality a krizového řízení Praha, s.r.o., Libčická 399/8, Praha 8 – Čimice, pořádá besedy se složkami Policie ČR, odborné kurzy pro pedagogy u Institutu ochrany obyvatelstva MV, Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, spolupracuje s HZS hl. m. Prahy, ČČK, s odborem krizového řízení MHMP, pořádá školení k získání způsobilosti „vůdce malého plavidla“ u Námořní akademie, přípravný kurz pro získání zbrojního průkazu.

Vyšší odborná škola ČSTV, s.r.o., Zátopkova 100, Praha 6, spolupracuje s organizacemi: ČSTV a Českou asociací wellness.

Církevní vyšší odborné školy navázaly v oblasti odborné výuky dlouhodobou spoluprací se Studiem Velehrad Olomouc při realizaci studijní specializace TV publicistiky a společností OMEN, společnost pro kulturu a umění o.p.s. při realizaci studijní specializace kulturní publicistiky. Probíhají odborné praxe v Palatě, Domově Sue Ryder, Hospici Štrasburk a Všeobecné fakultní nemocnici v Praze, Thomayerově nemocnici, nemocnici Sv. Karla Boromejského, stacionáři Zvonek, v domě Bethesda – dům pro seniory a handicapované.

Dalšími partnery jsou: Sdružení evangelických teologů, Asociace ředitelů církevních škol, sester, zdravotnických škol, APLA, VERTIKÁLA, Etické fórum ČR.

Další důležité aktivity škol

Mezi další důležité aktivity patří také dobrovolnická aktivita studentů škol a nejrůznější charitativní projekty, členství v nejrůznějších asociacích a svazech, pořádání výstav, účast a prezentace na veletrzích, konferencích, workshopech apod.

Příklady aktivit:

VOŠ textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9 - konání módních přehlídek v Divadle PONEC, výstavy studentských prací Český Krumlov - FIGURA 10; Pražská muzejní noc.

VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22 - pořádá pro studenty VOŠ přednášky (přednáška o historii amerického umění s následnou diskusí v anglickém jazyce na velvyslanectví USA), exkurze do vydavatelství Bauer Media, workshop na téma signmaking, exkurze a workshop potisku reklamního textilu - Finish Dačice. Škola spolupracuje s institucemi (Pedagogické muzeum J. A. Komenského, Muzeum Jindřichův Hradec, státní archiv České Budějovice a Litoměřice) na záchraně sbírkového fondu muzeí formou restaurátorských a konzervátorských prací studentů školy.

VOŠ oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha 7, Jablonského 3 -

v rámci projektu „Řemeslo žije!“ studenti VOŠ prezentovali na náměstí Republiky oděvní modely v rámci módní přehlídky.

VOŠ sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a - dobrovolnická aktivita studentů školy, spolupráce s neziskovou organizací ADRA, nejrůznější charitativní projekty, např.: Bílá pastelka, Dny seniorů; prezentace na Veletrhu sociálních služeb.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Školy pravidelně pořádají exkurze do odborných provozů, navštěvují divadla a muzea.

Studenti soukromých VOŠ se účastní vrcholných sportovních akcí jako je mezinárodní maratón a Běhovický běh, na odborných seminářích v rámci významných sportovních akcí, na veletrzích (MADI) a workshopech (Poznejte regiony ČR), pořádají Teambulding - program POHODA s aktivitami jako např. nízká lana, paintball, rambodráha, společenské hry na upevnění kolektivu a pohody v týmu. Pedagogové se účastnili IX. Mezinárodní vědecké konference v Minsku (Bělorusko). VOŠ vystavují na evropském veletrhu celoživotního vzdělávání GAUDEAMUS 2011 atd.

Církevní VOŠ vydávají internetový magazín GENERACE 20, studentský časopis ECHO, pořádaly Festival Všemi směry 2011 (festival nezávislé publicistiky), fotosoutěže, účastní se Veletrhu fiktivních firem, Týdnu vědy a techniky AV ČR 2010 (zajišťování videozáznamů)

Úspěšnost v soutěžích, olympiádách, na festivalech

VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22 - 2 studenti získali cenu Trienále ex-libris Chrudim.

II.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

HL. m. Praha ve školním roce 2010/11 zřizovalo celkem 38 právních subjektů vykonávajících činnost školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve sledovaném období nebyla zřízena, zrušena ani sloučena žádná škola samostatně zřízená pro tyto děti a žáky. V případě, kdy je to možné a pominou důvody začlenění žáků do speciálního vzdělávání, se školy se speciálními vzdělávacími potřebami snaží začlenit tyto žáky zpět do škol hlavního vzdělávacího proudu. Tab. č. 39 podává přehled o jednotlivých druzích škol, jejichž činnosti uvedených 38 právních subjektů vykonává.

Tab. č. 39 Počet škol zřizovaných HMP

Právní subjekty	z toho součástí:			
	MŠ	ZŠ	SŠ	Konzervatoře
38*	15	32	13	-

Zdroj: SMT MHMP

*Počet právních subjektů celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých druzích vzdělávání.

Tabulka č. 40 nabízí přehled škol zřizovaných HMP, které poskytují vzdělávání dětem a žákům podle druhu zdravotního postižení. V předškolním vzdělávání jsou nejčastější vady řeči a kombinované vady. V základním vzdělávání nejvíce žáků navštěvuje školy pro žáky s mentálním postižením, s vývojovými poruchami učení a kombinovanými vadami. Ve středním vzdělávání je nejvíce poskytováno vzdělávání žákům s mentálním postižením, kombinovanými vadami, vývojovými poruchami učení, zrakovým postižením a tělesným postižením.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 40 Rozdělení škol podle typu zdravotního postižení

Zdravotní postižení celkem	Celkem		MŠ		ZŠ		SŠ	
	školy	děti/žáci	školy	děti	školy	žáci	školy	žáci
	x	3077	x	352	x	2250	x	475
z toho: mentální	28	1225	2	9	19	1072	7	144
zrakové	7	82	1	2	3	15	3	65
sluchové	9	170	3	16	3	111	3	43
vady řeči	18	302	8	161	7	136	3	5
tělesné	11	132	4	29	4	59	3	44
kombinované vady	24	448	6	53	13	298	5	97
autismus	16	102	4	39	9	52	3	11
vývojové poruchy učení	18	395	3	11	12	318	3	66
vývojové poruchy chování	12	221	5	32	7	189	0	0

Zdroj: SMT MHMP

- *Komentář k tabulce:*
- V tabulce nejsou zahrnuty počty žáků se sociálním znevýhodněním, žáci zdravotně oslabení, žáci bez postižení a žáci přípravných tříd. Celkový počet těchto dětí na uvedených školách je 93 žáků.
- Pokud má žák více než jeden druh zdravotního postižení, je tento žák uveden v tabulce pouze jedenkrát, aby nedocházelo k několikanásobnému započítání žáka do celkového počtu žáků se zdravotním postižením.²
- V tabulce nejsou zahrnuty počty žáků ve školách při zdravotnických zařízeních, školami byl zaevidován pouze počet hospitalizovaných dětí a žáků, o které jednotlivé školy v průběhu školního roku pečovaly.³ Ve školním roce 2010/11 prošlo vzděláváním všemi školami zřizovanými HMP při zdravotnických zařízeních celkem 4159 dětí, z toho mateřskými školami 1103 dětí a základními školami 3056 žáků.

Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením na území hl. m. Prahy se vzdělávají také děti a žáci s trvalým pobytem mimo hl. m. Prahu.

Tab. č. 41 Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – školy zřizované HMP

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem dojíždějících
počet žáků celkem	21	8	5	14	19	18	7	1	6	27	450	3	1	613
z toho nově přijatí	5	2	2	5	6	5	1	1	2	7	81	5	1	123

Zdroj: SMT MHMP

Do škol samostatně zřízených hl. m. Prahou pro děti a žáky se zdravotním postižením o 11 více než ve šk. r. 2009/10. Největší podíl dojíždějících tvořili žáci a děti ze Středočeského kraje – 73,4 %, tj. o 1,7 % méně než ve školním roce 2009/10. Nově přijatých z celkového počtu dojíždějících bylo 20,1 %, což je o 3,3 % méně než ve školním roce 2009/10.

Školní vzdělávací programy

² Např. Základní škola pro žáky se specifickými poruchami chování, Praha 5, Na Zlíchově 19/254; ZŠ praktická a ZŠ speciální, Praha 5, Pod Radnicí 5; ZŠ Zahrádka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8/2445 aj.

³ Délka pobytu jednotlivých žáků ve školách při zdravotnických zařízeních se výrazně lišila. Některé školy při zdravotnických zařízeních uvedly celkový počet žáků, kteří se u nich vzdělávali, některé školy při zdravotnických zařízeních uvedly pouze počet těch žáků, kteří se u nich vzdělávali dlouhodobě. Do celkového počtu žáků jsou započítáni všichni žáci uvedení ve výročních zprávách škol při zdravotnických zařízeních.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

V mateřských školách a základních školách se ve sledovaném období pracovalo podle školních vzdělávacích programů. Při tvorbě a úpravách ŠVP se přihlíželo ke specifickým potřebám žáků jednotlivých speciálních škol i k materiálně technickému vybavení škol.

Ve školním roce 2010/11 probíhaly úpravy a aktualizace školních vzdělávacích programů podle zpětné vazby pedagogů školy. Žáci ZŠ se vzdělávali podle ŠVP vypracovaných školami v 1. - 4. ročníku a 6.- 9. ročníku, v 5. a 10. ročníku podle programů dobíhajících oborů vzdělání. Na ZŠ speciálních probíhalo vyučování podle vlastních ŠVP pouze v 1. a 7. ročníku, v ostatních ročnících pokračovalo vzdělávání podle vzdělávacího programu č.j. 24035/97-22 oboru vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola. Vzhledem k charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáků byla část žáků vzdělávána podle individuálních vzdělávacích plánů, někteří pracovali s pomocí asistenta pedagoga. Individuální vzdělávací program vycházel z obsahu ŠVP.

Pilotní ověřování ŠVP bylo na ZŠ speciální, Praha 10, Starostrašnická 45 úspěšné, proto si tuto školu vybrala Česká školní inspekce jako pilotní pro zjišťování a hodnocení naplnění ŠVP a jejich souladu s právními předpisy ve všech ZŠ speciálních.

Pro SŠ Aloyse Klara, Praha 4, Vídeňská 28 byly nově schváleny rámcové vzdělávací programy pro obory Podnikání a Keramická výroba pro dosavadní obor Keramické práce, na jejichž podkladě vznikly školní vzdělávací programy a od 1.9.2010 se podle nich vyučuje.

Nově byl schválen rámcový vzdělávací program pro obor Zpracovatel přírodních pletiv – dosavadní obor vzdělání Kartáčnícké a košíkářské práce, na jehož základě byl zpracován školní vzdělávací program.

Na ZŠ pro žáky se specifickými poruchami chování, Praha 5, Na Zlíchově 19 byla na prvním stupni do vyučování implementována Metoda instrumentálního obohacení Reuvena Feuersteina.

Na MŠ speciální, Praha 8, Drahaňská 7 je věnována zvýšená pozornost dětem s odloženou povinnou školní docházkou a je zavedena individuální i skupinová logopedická péče.

Ověřování výsledků vzdělávání

Během školního roku školy průběžně hodnotily výsledky vzdělávání žáků. Výsledky vzdělávání byly ověřovány standardními metodami – klasifikace známkováním, slovní hodnocení, případně kombinace obou variant. Výsledky vzdělávání žáků byly hodnoceny také v rámci pedagogických rad, při hospitační činnosti, při kontrolách sešitů, plnění tématických plánů nebo rozborů žakovských prací.

Mateřské školy (Mateřská škola speciální Sluníčko, Praha 5, Deylova 3) využívají k posouzení školní zralosti, úrovně aktuálních schopností a dovedností standardizované testy a hodnotící škály.

Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 83 využívala k ověřování výsledků vzdělávání svých žáků srovnávací testy Kalibro. Základní škola a Střední škola, Praha 4, Kupeckého 576 využívala sadu vlastních evaluačních nástrojů pro výstupní hodnocení na 1. a 2. stupni ZŠ.

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169 každoročně pořádá Ulitoolympiádu, v jejímž rámci si žáci se sluchovým postižením z různých škol porovnávají vědomosti v oblasti ČJ, AJ a českého znakového jazyka.

Na základních školách zřizovaných při zdravotnických zařízeních (ZŠ a MŠ při FN Bulovka, Praha 8, Budínova 2/67, ZŠ a MŠ při VFN, Praha 2, Ke Karlovu 2) probíhá ověřování výsledků žáků v rámci spolupráce s kmenovou školou dlouhodobě hospitalizovaných žáků. Kmenová škola zasílá škole při

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

zdravotnickém zařízení témata jednotlivých předmětů ŠVP a poskytuje i příslušné výukové materiály pro žáky. Výsledky vzdělávání jsou ověřovány ústní i písemnou formou s použitím klasifikace nebo slovního hodnocení, případně kombinací obou.

Kurzy na doplnění základního vzdělání nebo základů vzdělání

Kurzy pro doplnění základů vzdělání ve školním roce 2010/11 realizovaly v Základní škole Zahrádka, U Zásobní zahrady 8, Praha 3 a v Základní škole speciální, Praha 9, Bártlova 83.

Pedagogická asistence

Ve vzdělávacím systému hl. m. Prahy se stále zvyšuje tendence vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných mateřských, základních a středních školách. Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zřizovaných hl. m. Prahou pracovalo ve školním roce 2010/11 celkem 123 asistentů pedagoga. Z toho ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením zřizovaných hl. m. Prahou pracovalo ve školním roce 2010/11 celkem 109 asistentů pedagoga, tj o 9 více než v předchozím školním roce.

Tab. č. 42 Počty AP ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se SPV zřizovaných HMP

Škola	počet
Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115	2 AP
Gymnázium, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27	5 AP
Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, Praha 2, V Pevnosti 4	18 AP
Mateřská škola speciální Sluníčko, Praha 5, Deylova 3	6 AP
Mateřská škola speciální, Praha 4, Na Lysinách 6/41	1 AP
Mateřská škola speciální, Praha 8, Štíbrova 1691	5 AP
Mateřská škola speciální, Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 83	11 AP
Střední škola Aloyse Klara, Praha 4, Vídeňská 28	6 AP
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169	9 AP
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476	2 AP
Základní škola a Mateřská škola, Praha 8, Za Invalidovnou 3	2 AP
Základní škola a Střední škola waldorfská, Praha 4, Křejského 1501	5 AP
Základní škola logopedická a Základní škola praktická, Praha 8, Liběcká 399	2 AP
Základní škola praktická a Praktická škola Karla Herforta, Fakultní škola PF UK, Praha 1, Josefská 4/43	2 AP
Základní škola praktická a Základní škola speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743	7 AP
Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 5, Pod Radnicí 5	2 AP
Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 4, Ružinovská 2017	8 AP
Základní škola praktická, Praha 5, nám. Osvoboditelů 1368	2 AP
Základní škola pro zrakově postižené, Praha 2, nám Míru 19	4 AP
Základní škola pro žáky s SPU, Praha 6, U Boroviček 1/648	2 AP
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami chování, Praha 5, Na Zlíchově 19	11 AP
Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45	2 AP
Základní škola speciální, Praha 6, Rooseveltova 8	1 AP
Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570	2 AP
Základní škola Vokovice, se sídlem Praha 6, Vokovická 3	1 AP
Základní škola Zahrádka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8	2 AP
Základní škola, Praha 10, Práčská 37	1 AP
Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1	2 AP

Zdroj: SMT MHMP

Počet asistentů pedagoga ve školách i rozsah jejich činnosti závisel na typu a stupni zdravotního postižení žáků jednotlivých škol. Asistenti pedagoga pracovali především u žáků se souběžným postižením více vadami, u žáků s autismem nebo těžší formou mentálního postižení, někteří pouze v určitých vyučovacích předmětech, jiní ve všech hodinách při vyučování nebo školních aktivitách mimo výuku. Největší počet asistentů pedagoga pracoval v Jedličkově ústavu a MŠ a ZŠ a SŠ, Praha 2, V Pevnosti 4.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

V běžných školách probíhá integrace individuální formou zařazením jednotlivých žáků se zdravotním postižením do tříd. K procesu integrace je nutné žákům zajistit podpůrné služby pomocí pedagogické asistence. V roce 2010 k integrovaným žákům bylo zřízeno 378 funkcí asistenta pedagoga, což činí v přepočtu 253 plných pracovních úvazků. Počet asistentů pedagoga ve školách i rozsah jejich činnosti závisí na typu a stupni postižení. Asistenti pedagoga pracovali především u žáků se souběžným postižením více vadami, u žáků s autismem nebo středně těžkým stupněm mentálního postižení.

Významnou úlohu plní asistenti pedagoga pro žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Důležitá je jejich spolupráce se sociálními pracovníky a kurátory.

Kromě asistentů pedagoga vykonávali asistenční služby ve školách také studenti VŠ a VOŠ v rámci speciálněpedagogické praxe, případně dobrovolníci.

Většina škol, v nichž je zřízena funkce asistenta pedagoga, má dobré zkušenosti s výukou, a vzdělávání za spolupráce asistenta pedagoga má pozitivní vliv na socializační rozvoj osobnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Mimořádně nadané žáky vzdělávají speciální školy pouze v ojedinělých případech. Většinou se jedná o nadání v oblasti výtvarného či hudebního umění, případně výrazných matematických dovedností u žáků s vysokofunkčním autismem. V případě škol při zdravotnických zařízeních je důležitá spolupráce se zákonnými zástupci a kmenovými školami, aby i u krátkodobě zařazených žáků dokázala škola při zdravotnickém zařízení rychle reagovat na speciální vzdělávací potřeby žáka.

Zapojení škol do rozvojových programů, aktivity a prezentace škol na veřejnosti

Školy se účastní celopražských, celorepublikových i mezinárodních soutěží, přehlídek a výstav, a to sportovních, výtvarných, divadelních, rukodělných a hudebních, dále pořádají vlastní akce pro děti i pro celé rodiny, zapojují se do různých programů, např. v oblasti environmentální výchovy, pořádají školy v přírodě, lyžařské kurzy, aj.

Aktivní školy získaly finanční prostředky na zajištění školních i mimoškolních činností z mimorozpočtových zdrojů - např. ze sociálních fondů EU, z programu Leonardo a Comenius nebo z rozvojových programů vyhlašovaných MHMP, MZ ČR, MŠMT ČR, MK ČR.

Vybrané aktivity a prezentace škol:

- **ZŠ praktická a ZŠ speciální, Praha 4, Ružinovská, a ZŠ, Praha 4, Boleslavova** se účastnily projektu ESF „Internetové kluby ČH@VE“ - pomoc žákům s rozvojem počítačové gramotnosti, v I. pololetí školního roku 2010/11 projekt pokračoval pod názvem Internetové kluby;
- V rámci projektu „Bioodpad není odpad“ se **ZŠ praktická a ZŠ speciální, Praha 4, Ružinovská** umístila na 1. místě v konkurenci středočeských škol s návrhem ekoprojektu, projekt byl hodnocen v rámci environmentálního vzdělávání, které pořádalo Sdružení Tereza, jako nejlepší mezi projekty zaslánými školami na území Prahy a Středočeského kraje.
- **MŠ speciální, Praha 8, Drahaňská 7** pořádala akce pro děti a jejich rodiče, připravila program k 20. výročí založení školy.
- **ZŠ praktická, Praha 5, nám. Osvoboditelů 1368** organizovala 2. ročník celopražské soutěže Cross-cup.
- **SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169** získala finanční prostředky z OPPIA na realizaci projektu Brána k jazykům. V jeho rámci v období 2008-2011 např. vybudovala a vybavila knihovnu, kde organizovala zážitkové workshopy a kurzy českého znakového jazyka pro pedagogy, realizovala lektorský kurz Čeština ve výuce neslyšících a kroužek Multimediální tvůrčí dílna, zpracovala a vydala publikace pro neslyšící, nedoslýchavé a jejich pedagogy (více na <http://vymolova.cz/projekty>).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- **MŠ speciální, ZŠ praktická a ZŠ speciální, Praha 9, Bártlova 83** pořádala slavnostní výstava prací žáků a pedagogů s koncertem na Chvalském zámku v Horních Počernicích k příležitosti 115 let založení školy
- **ZŠ, Praha 10, Práčská 37/159** organizovala tradiční Přehlídku sborového zpěvu žáků speciálních škol a Vánoční zpívání

Soutěže:

- **ZŠ, Praha 4, Boleslavova 1** se zúčastnila literární soutěže Romano Suno a výtvarné soutěže „Menšiny mezi námi“;
- **ZŠ praktická a ZŠ speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743** patří mezi aktivní školy účastníci se široké škály soutěží. Její žáci obsazovali přední místa v plaveckých, atletických a běžeckých soutěžích. Vynikajících výsledků dosáhli například v Plavecko-běžeckém poháru, v kategorii zdravotně postižených žáků (8 prvních míst, 6 druhých a 3 třetí místa).
- Žáci 8. a 9. tříd ze **ZŠ pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6, U Boroviček 1** obsadili v soutěži Mc Donalds Brach Cup 2. místo, v celopražské soutěži Hlídek mladých zdravotníků I. a II. stupně se žáci 9. ročníku umístili na 3. místě.
- Žáci ze **ZŠ Tolerance, Praha 9, Mochovská 570** se úspěšně účastní mnoha akcí a soutěží, přínosnými jsou akce pro nejstarší žáky spojené s poznáváním studijních oborů, vývojem na trhu práce a přípravou na volbu povolání.
- **ZŠ logopedická a MŠ logopedická, Praha 10, Moskevská 29** získala ocenění za 2. místo v projektu „Čistá a zelená Praha“, účastní se programu „Ekoškola“.
- **MŠ speciální, ZŠ praktická a ZŠ speciální, Praha 9, Bártlova 83** stolní tenis – přebor Prahy – 1. a 3. místo; plavání – přebor Prahy – 2. a 3. místo; florbal – přebor Prahy – 3. místo aj.
- **ZŠ, Praha 10, Práčská 37/159** mistrovství ČR pro mládež s LMP v plavání – umístění žáka ve dvou disciplínách na 2. místě; družstvo žáků školy postoupilo z celopražské soutěže v atletickém čtyřboji na mistrovství republiky.
- **ZŠ a SŠ, Praha 4, Kupeckého 576** starší žáci vybojovali 2. místo na Mistrovství ČR v malé kopané, jeden hráč byl jmenován nejúspěšnějším hráčem turnaje.
- **ZŠ, Praha 10, Vachkova 941** vítězná účast v soutěži „Moje Uhříněves“, kde škola získala 1. místo a zvláštní cenu poroty (výtvarné práce vybrány do publikace „Praha očima dětí“)
- **ZŠ pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19** účast žáků na mezinárodním turnaji v šachu v Litvli (škola obsadila 3. místo v družstvech); MČR v šachu v Brně (2. místo v jednotlivcích)
- **Gymnázium, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27 - 30.** Celostátní sportovní hry sluchově postižené mládeže v Olomouci (žáci obsadili 1. místo v atletice na 800 m, 1. místo ve skoku vysokém a plavání volným způsobem aj.)

Mezinárodní spolupráce:

- **MŠ speciální, ZŠ praktická a ZŠ speciální, Praha 9, Bártlova 83** Projekt EU: „Mládež v akci“ – 2. společné týdenní setkání žáků ZŠ speciální v září 2010 v Piacenze v Itálii – workshopy, mezinárodní sportovní den, příprava a nastudování společného hudebně tanečního představení za účasti profesionálů v městském divadle v Piacenze
- **MŠ speciální, ZŠ praktická a ZŠ speciální, Praha 9, Bártlova 83** únor 2011: DC Paprsek, ZŠ Bártlova a katedra psychologie FF UK, Università Popolare di Musica di Teramo v Římě, o.s. dobrovolníků na pomoc osobám s handicapem AS.SO.FA z Piacenzy: seminář „Globalita jazyků – vstřícnost novému rozvoji v duchu integrace“
- **ZŠ a MŠ při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1** zahraniční subjekt „Delegace členů Spolku defektologů ze Záhřebu Edukačně rehabilitační fakulta Záhřebské univerzity“ Chorvatsko; škola zajišťovala seminář a návštěvu pro defektology z Chorvatska ve spolupráci s občanským sdružením Orfeus
- **ZŠ pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19** uzavření dohody o vzájemné spolupráci se ZŠ podobného zaměření ze srbského Bělehradu
- **Gymnázium pro zrakově postižené a SOŠ pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115** členem MDVI Euronet, mezinárodní skupina; spolupráce se Spojenou školou internátnou v Levoči, Slovenská republika

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- *Gymnázium pro zrakově postižené a SOŠ pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115* červen 2011: škola uspořádala pod záštitou senátora Parlamentu ČR PhDr. Milana Pešáka Mezinárodní sportovní hry pro zrakově postiženou mládež (účast žáků z Německa, Maďarska, Polska, Slovenska)
- *Gymnázium, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27* týdenní pobyt českých žáků v Berlíně na Škole pro sluchově postižené v Berlíně (Německo); týdenní účast německých žáků na lyžařském výcvikovém kurzu v Krkonoších

Školy při zdravotnických zařízeních byly zapojeny do projektu „Srovnat startovní čáru“ financovaného Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem České republiky a rozpočtem Hlavního města Prahy. Úkolem projektu bylo zvýšit kvalitu výuky ve školách při nemocnici s ohledem na zdravotní stav dětí a žáků, podpořit jejich bezproblémový návrat do škol kmenových i do života po odchodu z nemocnice.

ZŠ a MŠ při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1 byla žadatelem projektu, spolu s ní byly zapojeny ještě další pražské školy:

- Základní škola a Mateřská škola při Všeobecné fakultní nemocnici, Praha 2, Ke Karlovu 2
- Základní škola a Mateřská škola při Fakultní Thomayerově nemocnici, Praha 4, Vídeňská 800
- Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476.

Projekt byl ukončen 31. 12. 2010. Závěrečná konference, kterou pořádala ZŠ a MŠ při Fakultní nemocnici Motol, potvrdila, že vzdělávání s využitím e-learningu je velmi vhodný nástroj při zajištění vzdělávání dlouhodobě hospitalizovaných žáků, a zároveň potvrdila, že zastoupit učitele komunikačními technologiemi nelze.

II.7 Jazykové vzdělávání

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hl. m. Prahy, Praha 1, Školská 15 je jedinou jazykovou školou zřizovanou hl. m. Prahou. Nabízí řadu jazykových kurzů, z nichž větší část má charakter zájmového studia.

Vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky může být ukončeno státní jazykovou zkouškou základní, státní jazykovou zkouškou všeobecnou a státní jazykovou zkouškou speciální.

Tab. č. 43 Kurzy organizované školou – počty kurzů a žáků

	Základní kurzy		Střední kurzy		Vyšší kurzy		Dálkové vzdělávání		Jiné kurzy	
	kurzy	posluchači	kurzy	posluchači	kurzy	posluchači	kurzy	posluchači	kurzy	posluchači
celkem	144	1078	31	369	88	692	12	54	34	152

Zdroj: SMT MHMP

Ve školním roce 2010/11 probíhala výuka cizích jazyků všech úrovní: anglický, arabský, čínský, finský, francouzský, hebrejský, holandský, italský, japonský, německý, portugalský, ruský, španělský, švédský, turecký, český, hindský, latinský, indonéský, řecký novodobý a vietnamský. Škola se stala examinačním centrem pro cambridgeské zkoušky s právem zkoušet vlastní studenty. Jedná se o zkoušky PET, PET for Schools, FCE, CAE a TKT. Poprvé se budou tyto zkoušky konat v prosinci 2011. Zkoušky Cambridge ESOL, tzv. Cambridgeské zkoušky, jsou organizovány University of Cambridge Local Examination Syndicate. Dále škola organizuje řádné pomaturitní studium na základě Rozhodnutí MŠMT o jednoletém pomaturitním jazykovém kurzu. Tyto kurzy jsou koncipovány jako kombinace dvou jazyků s dotací 16 hodin týdně hlavního jazyka a 4 hodiny vedlejšího jazyka.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 44 Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů

	anglický		francouzský		německý		ruský		španělský		italský		ostatní	
	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci
základní	33	265	16	137	7	49	4	23	15	130	9	912	37	206
střední	18	139	10	86	8	66	-	-	1	16	2	21	5	24
přípravné k SJZ	13	109	6	36	7	58	2	13	1	14	2	20	-	-
konverzační	6	42	3	24	2	19	1	5	1	8	1	4	-	-
speciální	22	194	-	-	5	35	-	-	1	10	-	-	-	-

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Jazyková škola:

- autorsky vytváří, technicky realizuje a distribuuje ostatním jazykovým školám s právem státní jazykové zkoušky jednotné testy pro písemnou státní jazykovou zkoušku základní i všeobecnou
- pro své žáky i kandidáty z řad veřejnosti organizuje dvakrát v roce písemné i ústní státní jazykové zkoušky čtyř typů (základní, všeobecná, speciální pro obor překladatelský a speciální pro obor tlumočnický) a během celého školního roku zkoušku B1 pro úředníky
- poskytuje pomoc státním i soukromým jazykovým školám při přípravě a examinaci jejich žáků a při školení examinátorů
- pořádá též mezinárodně platné zkoušky z německého, švédského, nizozemského a od prosince 2011 anglického jazyka a připravuje na mezinárodní zkoušky z dalších jazyků
- je členem poradního sboru skupiny regionálního školství MŠMT pro oblast jazykového vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky

Tab. č. 45 Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)

Žáci celkem	v tom v kurzech			v tom studující jazyk			
	základní	střední	ostatní	anglický	francouzský	německý	ostatní
1 824	421	528	875	1 684	36	54	72

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Oblastní inspektorát práce pro hl. m. Prahu provedl kontrolu dodržování povinností vyplývajících ze zákoníku práce a dalších předpisů. Odbor kontrolních činností MHMP provedl následnou finanční kontrolu po finanční kontrole za rok 2008. Pražská správa sociálního zabezpečení provedla kontrolu pojistného a plnění úkolů v nemocenském a důchodovém pojištění.

Mezinárodní spolupráce

- spolupráce s British Council, Cambridge ESOL, Cambridge Local Examination Syndicate a Alvin apod.
- učitelé češtiny se účastní zasedání a workshopů ALTE na různých místech Evropy a Asie

Spolupráce s partnery

Soudní komora tlumočnicků ČR, Výzkumný ústav pedagogický, Úřad práce hl. m. Prahy, asociace učitelů cizích jazyků, Goethe Institut, Instituto Cervantes, Francouzský institut, Ministerstvo vnitra, MŠMT aj.

Další vzdělávání

- jazykové kurzy v řadě podniků a organizací, včetně důležitých státních úřadů (Finanční ředitelství hl. m. Prahy, Státní úřad pro zkoušení zbraní a střeliva, Centrum služeb pro silniční dopravu, Metroprojekt, C-Klima, Česká obchodní inspekce, LOM Praha, a další)
- ověřování jazykových znalostí - v souladu s vládním nařízením o jazykové kvalifikaci vedoucích státních úředníků ověřování jazykových znalostí úředníků a vydávání osvědčení o jazykové způsobilosti

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Další aktivity

- vedení školy spolupracovalo s Ministerstvem vnitra a MŠMT v oblasti kontroly, průběhu a výsledku zkoušek A1.

II.8 Základní umělecké a zájmové vzdělávání

II.8.1 Základní umělecké vzdělávání

Hlavním cílem vzdělávání v základních uměleckých školách je podpora talentů. Základní umělecké školy (dále jen „ZUŠ“) poskytují základy uměleckého vzdělání ve čtyřech oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. ZUŠ mají významný podíl na formování osobnosti žáků, rozvíjejí jejich individuální schopnosti a talent, vytvářejí a formují jejich umělecké vnímání a citění. Organizace studia je upravena školským zákonem a vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání. Vzdělávání v ZUŠ, jeho průběh a výsledky, personální a materiální podmínky pro výuku, hodnotí Česká školní inspekce. Ve školním roce 2010/11 neproběhla kontrola ČŠI v žádné ZUŠ.

ZUŠ zpravidla organizují všechny typy vzdělávání: přípravné, základní I. a II. stupně, rozšířené a studium pro dospělé. Pro přijetí žáka je nutné úspěšné vykonání talentové zkoušky. Úkolem ZUŠ je podchytit a dále rozvíjet talent žáků od předškolního věku až po dospělé, odborně je vzdělávat a také připravovat k dalšímu studiu na středních školách uměleckého zaměření, konzervatořích, vyšších odborných nebo vysokých školách uměleckého, popř. pedagogického směru. Ve školním roce 2010/11 bylo z žáků, kteří se připravovali na ZUŠ, přijato na umělecké školy k dalšímu studiu 221 žáků, z toho 83 na vysoké školy.

Personální zabezpečení výuky v ZUŠ bylo na velmi dobré úrovni – většina škol vykazuje téměř 100% kvalifikovanost (průměrná kvalifikovanost činí 97,9 %), řada pedagogických pracovníků je výkonnými umělci. Ředitelé podporují další vzdělávání učitelů a zahrnují tuto oblast do dlouhodobého plánování.

Základní umělecké školy

Na území hl. m. Prahy je vytvořena fungující a dopravně dobře dostupná síť ZUŠ. Potřebná hustota sítě ZUŠ je v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy doplněna řadou jejich odloučených pracovišť. Školy různých zřizovatelů vytvářejí vyváženou vzdělávací nabídku. Působí zde celkem 35 ZUŠ, z toho 26 zřizovaných hl. m. Prahou, 2 zřizované MČ, 5 škol soukromých zřizovatelů a 2 školy církevní.

Tab. č. 46 Zastoupení oborů v ZUŠ

ZUŠ podle vyučovaných oborů					
počet oborů	4	3	2	1	celkem
počet ZUŠ	17	9	7	2	35

Zdroj: SMT MHMP

Největší zájem mezi žáky je o hudební obor, který ve školním roce 2009/10 navštěvovalo 67,5 % z celkového počtu žáků ZUŠ, následuje obor výtvarný (18,2 %) a taneční (10,4 %). Nejméně žáků (3,9 %) navštěvovalo obor literárně dramatický.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 47 Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2010/11

	o b o r				celkem
	hudební	výtvarný	taneční	liter. dramat.	
počet žáků	16 484	4680	2591	1001	24 756
počet žáků v %	66,6	18,9	10,5	4,0	100

Zdroj: Výkaz o ZUŠ S – 24-01 k 30. 9. 2010

Vývoj počtu žáků v ZUŠ byl v letech 2004 až 2010 vcelku stabilní. Nabídka tohoto typu vzdělávání je pro cílovou skupinu v převážné míře 6 – 15letých přitažlivá. Přestože ve školním věku jsou nyní slabší populační ročníky, počet žáků ZUŠ neustále mírně stoupá, tzn., že stoupá procento dětí zapojených do základního uměleckého vzdělávání.

Tab. č. 48 Počty žáků ZUŠ v letech 2004/05 – 2010/11

školní rok	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/2011
počet žáků	22 539	22 452	23 136	23 623	24 060	24 517*	24 756
počet žáků v %	101,7	101,3	104,5	106,6	108,6	110,7	109,8

Zdroj: SMT MHMP

Tab. č. 49 Počty žáků ZUŠ v Praze ve školním roce 2010/11 dle zřizovatelů

zřizovatel	počet ZUŠ	počet žáků	% z celkového počtu
Hlavní město Praha	26	21 643	87,4
Městské části	2	769	3,1
Soukromník	5	1 881	7,6
Církev	2	463	1,9
celkem	35	24 756	100

Zdroj: SMT MHMP

V ZUŠ se vzdělávají především žáci základních a středních škol, v menším počtu děti předškolního věku a dospělí. Zastoupení žáků ve studiu pro dospělé činilo 3,2 % z celkového počtu žáků ZUŠ. Pokračuje trend nárůstu žáků s cizí státní příslušností (ze 154 v šk. r. 2001/2002 na 819 ve šk. r. 2010/11).

Převís poptávky po studiu zejména hudebního oboru se řeší v rámci škol zřizovaných hl. m. Prahou přesunem volných kapacit mezi školami. Zvyšování počtu žáků zaznamenávají školy v rozvíjejících se částech města, např. Černý Most, Stodůlky, Prosek atd.

Za vzdělávání žáků v ZUŠ se stanoví úplata. Výše příspěvku je stanovena v souladu s vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, ředitelem školy, který může, zejména ze sociálních důvodů, osvobodit žáka od placení příspěvku zčásti nebo zcela. Tím je zabezpečena přístupnost tohoto typu vzdělávání i pro děti ze sociálně slabších rodin.

Školní vzdělávací programy

Ve školním roce 2010/11 byl dopracován a schválen Rámcový vzdělávací plán základního uměleckého vzdělávání (RVP ZUV) a jednotlivé školy začaly připravovat své Školní vzdělávací plány (dále jen „ŠVP“). Vyučování podle vlastních ŠVP jednotlivých ZUŠ bude zahájeno od 1. 9. 2012. Školení k tvorbě ŠVP absolvovala většina pedagogů.

Mezinárodní spolupráce, zapojení do rozvojových programů

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Žáci pražských ZUŠ se zúčastnili přehlídek, festivalů a koncertů v mnoha evropských i mimoevropských zemích nebo přivítali mladé umělce z ciziny v Praze (např. Dánsko, Francie, Hongkong, Chorvatsko, Itálie, Japonsko, Kypr, Německo, Litva, Polsko, Rakousko, Slovensko, Srbsko, Sjedinené arabské emiráty, USA). Při těchto akcích prezentovali nejen práci svou a svých učitelů, ale i naše město a naši zemi. Na částečné pokrytí nákladů těchto cest přispělo formou grantů v Celoměstských programech podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy pro rok 2011 (program 3.5. Zahraniční prezentace základních uměleckých škol) hl. m. Praha a také jednotlivé MČ, případně další donátoři (MK, Nadace Život umělce apod.)

Za finanční podpory programu EU Comenius – Partnerství škol uspořádala ZUŠ Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673 v klášteře sv. Anežky České „Koncert bez hranic“ za účasti žáků ZUŠ L. Árvaya ze Žiliny (Slovensko) a hudební školy Mários Tokas z Limasolu (Kypr).

Úspěšnost v soutěžích, prezentace na veřejnosti

Organizaci krajských kol celostátních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje v hl. m. Praze odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP (dále jen „SMT MHMP“) prostřednictvím pověřených škol. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše však reálné náklady organizátorů soutěží dlouhodobě nepokrývá.

Výsledky ústředních kol jednotlivých soutěží ve školním roce 2010/11 opět potvrdily trvale vysokou úroveň pražských ZUŠ. Žáci 9 ZUŠ zřizovaných HMP získali v ústředních kolech soutěží celkem 25 prvních a 12 druhých cen, což je zlepšení proti minulému školnímu roku. Nejvýraznějších výsledků (umístění na prvním místě v ústředních kolech soutěží) dosáhly tyto školy: Hudební škola hl. m. Prahy, ZUŠ, Praha 3, Komenského nám. 9, ZUŠ, Praha 4 – Nusle, Lounských 4/129, ZUŠ Ilji Hurníka, Praha 2, Slezská 21, ZUŠ Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673, ZUŠ, Praha 8, Klapkova 25, ZUŠ, Praha 6, Nad Alejí 28/1879, ZUŠ Jana Hanuše, Praha 6, U Dělnického cvičiště 1/1100 B, ZUŠ, Praha 5, Štefánikova 19. Žáci ZUŠ, kteří získali nejvyšší ocenění v ústředních kolech celostátních soutěží, byli slavnostně přijati náměstkem primátora Ing. Antonínem Weinertem, CSc. v Brožíkově síni Staroměstské radnice.

Žáci ZUŠ všech zřizovatelů se ve školním roce 2010/11 zúčastnili kromě soutěží a přehlídek řady prestižních hudebních, výtvarných a divadelních akcí (např. festival Libeňské jaro mladých, Wolkerův Prostějov, Jiráskův Hronov, Kociánova houslová soutěž, Violoncellová soutěž Jana Vychytila, Mezinárodní dětská výtvarná soutěž „Lidice 2011“, Karlínské jeviště, Dětská scéna 2011, Loutkářská Chrudim, Alšova země, Písnová soutěž Bohuslava Martinů, Mozartovská soutěž pro mladé klavíristy Amadeus, Prague Junior Note, Mezinárodní houslová soutěž mistra J. Muziky, Přemyslovna sv. Anežky Česká a její doba, Pražská poetická setkání, celostátní přehlídka scénického tance „Tanec, tanec,...“ atd.). ZUŠ, Praha 8, Taussigova 1150 pořádala už 6. ročník festivalu pop-rockových kapel základních uměleckých škol ZUŠFEST a 3. ročník přehlídky Dětská folklorní zahrada. Dlouholetou tradici má festival „Jižní Město zpívá, hraje a tancuje“ s mezinárodní účastí, který pořádá ZUŠ Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673.

Asociace základních uměleckých škol (Pražská organizace AZUŠ) pořádala ve spolupráci se SMT MHMP ve školním roce 2010/11 pro podporu talentovaných žáků ZUŠ Koncert Big Bandů pražských ZUŠ v novém sále Pražské konzervatoře pod záštitou náměstka primátora Ing. Antonína Weinerta, CSc.

Žáci ZUŠ zřizovaných hl. m. Prahou získali řadu ocenění na mezinárodních soutěžích a festivalech (např. Mezinárodní festival Dance Expo v Tokiu, Flautiada v Bratislavě, 3. mezinárodní klavírní soutěž F. Liszta ve Výmaru, klavírní soutěže v Paříži, Bordeaux, Nice, přehlídka komorních souborů v Meldorfu v SRN, Mezinárodní mírový festival v Dubaji a další).

Spolupráce škol s partnery

Spolupráce ZUŠ s městskými částmi, ve kterých sídlí, je tradičně velmi dobrá. Školy pořádají mnoho veřejných akcí, koncertů, přehlídek a výstav velmi často ve spolupráci s městskými částmi, případně i přímo v prostorách radnic, další akce pro školy všech stupňů včetně mateřských, ale i domovy důchodců apod. Školy také spolupracují s místními kulturními středisky, pobočkami Městské knihovny, Domy dětí a mládeže, církvemi. Při většině škol působí občanská sdružení, která se podílejí např. na pořádání zahraničních akcí, soustředění během prázdnin a další činnosti škol. Některé školy spolupracují s charitativními organizacemi a účinkují na jejich akcích (Nadace Klíček, Adra, Domov Sue Ryder atd). Několik škol spolupracuje s uměleckými tělesy (např. Česká filharmonie, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Pražská komorní filharmonie), organizacemi (Český rozhlas, Česká televize, HAMU, JAMU, Památník Lidice, Sdružení výtvarníků Karlova mostu, Jedličkův ústav, VŠ uměleckoprůmyslová a další) a partnerskými ZUŠ v celé republice i v zahraničí.

II.8.2 Zájmové vzdělávání

Systém vzdělávacích aktivit ve volném čase na území hl. m. Prahy

Hl. m. Praha dlouhodobě vytváří podmínky pro funkční systém volnočasové nabídky obsahující pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost pro děti a mládež, zároveň nabídku jednorázových a otevřených aktivit pro neorganizované děti a mládež. Tento komunální systém zájmového vzdělávání a rekreačních činností se všeobecným nebo odborným zaměřením představuje základní strukturu aktivit ve volném čase dětí a mládeže na území města, kterou zajišťují především příspěvkové organizace hl. m. Prahy (domy dětí a mládeže) a nestátní neziskové organizace (NNO). Volnočasové aktivity jsou významným potenciálem výchovného i sebevýchovného působení, pomáhají dětem a mladým lidem integrovat se do života města i aktivně se podílet na jeho rozvoji. Politika města zaměřená na jejich volný čas přispívá k oslabení důsledku negativních jevů, které s sebou život ve velkoměstě přináší. V květnu 2010 byly na základě usnesení Rady hl. m. Prahy č. 644 z 4. 5. 2010 zahájeny práce odborných skupin na tvorbě Koncepce hl. m. Prahy pro oblast volného času dětí a mládeže na období 2011 – 2015. Koncepce vychází z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy a z Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007 – 2013. Jejím smyslem je především udržení a rozvoj systému poskytované nabídky aktivit pro děti a mládež ve volném čase na území hl. m. Prahy. Důraz je kladen na aktivity pro neorganizovanou mládež nad 13 let.

Charakteristika zájmového vzdělávání v hl. m. Praze

Zájmové vzdělávání je upraveno školským zákonem a vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Uskutečňuje se ve střediscích volného času, zejména v domech dětí a mládeže (DDM) v několika rovinách. Pravidelná činnost představuje celoročně zajišťovanou systematickou práci s dětmi a mládeží bez ohledu na míru talentových dispozic, prohlubuje jejich zájem o vybrané obory. Na základě výsledků je nabídka profilována i na práci s talentovanými dětmi a mládeží. Zájmové útvary zahrnují široké spektrum činností od pohybových aktivit, tance, sportu po zpěv, přírodovědu, chovatelství, výtvarné, rukodělné a technické činnosti, turistiku. Příležitostná činnost je účinná metoda prevence negativních jevů. Uskutečňuje se formou jednorázových nebo cyklických akcí, kterými jsou zejména exkurze, přednášky, besedy, víkendové výjezdy, společné akce rodičů a dětí, prázdninové tábory a soustředění, semináře, turnaje, příležitostné soutěže, divadelní a hudební představení, tematické propagační akce apod. Spontánní činnost obsahuje otevřené formy práce s dětmi a především mládeží nad 13 let. Současná struktura vychází ze tří směrů - volnočasové otevřené kluby, venkovní víceúčelové areály při DDM a jednorázové otevřené akce. Kromě pravidelných aktivit pro talentované děti a mládež zajišťují DDM ve spolupráci se školami a dalšími institucemi odborné soutěže a veřejné závody. Práce s handicapovanou mládeží se uskutečňuje v rámci příležitostných akcí (Taneční pro postižené, uživatelské kurzy na PC, rukodělné

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

aktivity a akce ve spolupráci se Svazem tělesně postižených v Praze a pod). Nabídku aktivit DDM využívají i cizí státní příslušníci žijící v hl. m. Praze.

DDM zpracovávají vzdělávací programy, které slouží jako podklady pro roční plány činnosti těchto školských zařízení.

Kvalita personálního zabezpečení zájmového vzdělávání v DDM se trvale zvyšuje, převážná část pedagogických pracovníků má požadovanou kvalifikaci nebo si jí průběžně doplňuje.

DDM získávají v současné době image moderních zařízení postavených především na kvalitním zajištění realizovaných aktivit, vnější komunikaci a prezentaci na veřejnosti.

Trvalým přínosem DDM je systematická práce s dětmi a mládeží ve volném čase pod odborným vedením a přístupná výše účastnických poplatků. Na základě trvalého zlepšování materiálně-technických podmínek pro činnost se daří rozšiřovat nabídku o atraktivní trendové činnosti. Každoročně se v posledních 5 letech zvyšuje počet účastníků jak v pravidelné, tak v prázdninové činnosti.

Dlouhodobě přetrvává nedostatek kvalifikovaných pedagogů specializovaných především pro práci s neorganizovanou mládeží.

Významné projekty hl. m. Prahy a pražských DDM

Za finanční podpory hl. m. Prahy pokračuje společný projekt propagace aktivit pražských DDM i NNO formou vydávání a distribuce časopisů „Mít kam jít“, „Mít kam jet“. Cílem je poskytnout veřejnosti 3x ročně v tištěné i elektronické podobě přehled o nabídce jak pravidelné činnosti, jednorázových akcí a aktivit pro neorganizované děti a mládež, tak letní i zimní prázdninové činnosti v průběhu roku. Tento projekt v souladu s elektronickým informačním portálem pražských DDM www.volnycaspraha.cz vytváří komplexní informační systém pro děti, mládež a rodiče v hl. m. Praze. Důležitým podpůrným prvkem systému propagace jsou i společné akce DDM pro veřejnost. Uskutečnilo se několik tradičních akcí:

„Zastávka volný čas“ - propagace nabídky aktivit pro nový školní rok současně na několika místech v HMP, „Parníkem do ZOO“, „Flora v pohybu“, „Veselé bruslení“, „Dětský modelářský den“ - prezentace aktivit DDM a HMP široké veřejnosti, „Parním vlakem do Lhotky“ - prezentace aktivit DDM pro děti i rodinné příslušníky.

Novinkou byla akce „Žongl párty“ na Vypichu zacílená především na mládež. V rámci odpoledního a večerního programu byly prezentovány ukázky žonglování, yoyování včetně ohnivého show. Účastníci si kromě dílen žonglování a yoyování mohli vyzkoušet i další volnočasové aktivity např. skákačí boty, vyrobit vlastní žonglovátka apod.

Věkovou skupinou 13 – 18 let je nejčastěji využívána nabídka sportovních a tanečních aktivit. V rámci dalších aktivit cílených na tuto skupinu mládeže byl zahájen společný projekt mezi DDM a občanským sdružením Teenage Music Runway. Jedná se o vytvoření systému nabídky pro uvedenou cílovou skupinu formou hudebních aktivit – celoroční liga školních kapel, hudební víkendové i prázdninové dílny, hudební festivaly školních kapel, nahrávky hudebního materiálu školních kapel pro vysílání internetového rádia DDM ve studiích při DDM. Cílem je rozšíření a zpopularizování dalšího ze směrů nabídky, který může být pro tuto věkovou skupinu atraktivní.

V průběhu letních prázdnin 2011 byl realizován další společný projekt Léto pražských dětí s atraktivním programem pro více jak 27 tisíc pražských dětí i účastníků z řad mládeže. Projekt je složený z širokého spektra nabídky – výjezdové pobytové a putovní tábory, příměstské tábory, volnočasové kluby pro neorganizované děti a především mládež, otevřené venkovní víceúčelové

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

areály při DDM a jednorázové akce. Trendem se stávají týdenní výjezdové pobytové tábory, příměstské tábory a tábory pro předškoláky.

Ve školním roce 2010/11 byla uvedena do provozu další 2 Centra pro předškolní děti (CPD). Celkem bylo v provozu 22 CPD při všech DDM zřizovaných hl. m. Prahou. Další CPD provozuje z vlastních zdrojů MČ Čakovice (zajišťuje DDM P-9) a MDDM Stodůlky. Jedná se o dopolední celotýdenní programy v rámci zájmového vzdělávání pro předškolní děti, a to jak pro příležitostné, tak i pro pravidelné návštěvníky s důrazem na rozvoj pohybových, hudebních, výtvarných a herních aktivit a osobnostně sociální rozvoj. Denní obsazenost činila 99% z celkové možné kapacity.

Počet právních subjektů, počet účastníků, změny proti šk. r. 2010/11

DDM představují stěžejní prvek ve vytváření volnočasové nabídky v hl. m. Praze. Na území hl. m. Prahy je vytvořena dobře fungující a dopravně dostupná síť 15 DDM, z nichž 13 zřizuje hl. m. Praha a dva jsou zřizovány městskými částmi Praha 13-Stodůlky a Praha 20-Horní Počernice. Díky jejich rozmístění včetně odloučených pracovišť v různých částech města je zajištěna nabídka na 38 pracovištích zájemcům v celé metropoli s dostupností i na okrajové oblasti.

Pravidelné činnosti DDM se ve školním roce 2010/11 zúčastnilo 22 840 účastníků do 26 let. Oproti loňskému školnímu roku se počet navýšil o 569 účastníků. Nárůst účastníků byl zaznamenán i v aktivitách pro předškoláky a v nabídce o školních prázdninách. Největší zájem je dlouhodobě především o sportovní, taneční a výtvarné aktivity.

Tab. č. 50 Souhrnný přehled počtu činností a účastníků pražských DDM ve školním roce 2010/11

Typ činností	Počet aktivit	Počet účastníků
Pravidelná činnost	2 132	22 840
Příležitostné akce	5 483	159 918
Spontánní aktivity	8 264	148 676
Soutěže a přehlídky	891	61 119
Prázdninové tábory a aktivity, pobytové akce mimo prázdniny	2 244	35 792
Celkem	19 014	428 345

Zdroj: SMT MHMP

Tab. č. 51 Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2002 – 2010

Typ činnosti	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Pravidelná činnost	15 944	16 301	16 982	17 028	17 727	19 424	20 401	22 271
Příležitostná činnost	105 742	132 220	118 328	126 850	179 786	173 532	190 158	152 194
Spontánní činnost	58 726	65 073	73 337	106 043	133 765	145 308	153 935	131 930
Soutěže	45 428	49 680	42 585	61 665	40 254	35 519	32 670	68 101
Prázdninové a víkendové akce	9 834	9 779	10 720	9 989	10 993	12 256	10 885	34 331
Celkem	235 674	273 053	261 952	321 575	382 525	386 039	408 049	408 827

Zdroj: SMT MHMP

Systém volnočasových aktivit na území hl. m. Prahy významně doplňují nestátní neziskové organizace (NNO). Jedná se především o občanská sdružení dětí a mládeže a občanská sdružení pracující s dětmi a mládeží založená na základě zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů, ve znění pozdějších

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

předpisů. Přímou činnost s dětmi a mládeží vykonávají jak jednotlivé základní články tradičních organizací s celostátní působností (Junák s členskou základnou v Praze nad 3 500 dětí a mládeže, Pionýr, Sdružení hasičů, Česká tábornická unie, Kondor, ČSOP, KČT, Liga lesní moudrosti s členskou základnou 100 – 2000 dětí a mládeže v Praze), tak i menší lokální organizace s členskou základnou 20 – 100 dětí a mládeže (Chmelnický dětský klub, Turisticko tábornický oddíl Srub, Počítačový klub Kapsa, Občanské sdružení Leonardo, Dětský pěvecký sbor Jiskřička, Výtvarný spolek Hruška a další).

NNO jsou zakládány především za konkrétním účelem a cílem. Tyto organizace stejně jako DDM uskutečňují výchovně vzdělávací a rekreační činnost s všeobecným nebo odborným zaměřením především pro děti a mládež formou pravidelné činnosti v oddílech a příležitostné činnosti zejména při víkendových akcích mimo Prahu a prázdninových táborech. Jejich vedoucí vykonávají činnost ve většině případů ve svém volném čase a bez finanční odměny. V rámci nabídky otevřených aktivit příležitostné činnosti nabízejí NNO jak akce pro veřejnost (výtvarné dílny, divadelní představení, karnevaly, dny dětí, sportovně zaměřené akce a další), tak formu nízkoprahových klubů (Proxima sociale, Prevcentrum, YMCA, Sdružení na pomoc dětem s handicapem, Jahoda ...).

Mezinárodní spolupráce

Domy dětí a mládeže se v této oblasti zaměřují na pořádání táborů a zájezdů do zahraničí (putování po slovenských řekách, pobyty v Chorvatsku a Itálii, lyžařské zájezdy do Rakouska apod.). Jejich soubory se zúčastňují mezinárodních festivalů, přehlídek a soutěží. Podílejí se i na zajišťování mezinárodních seminářů, přijímají zahraniční delegace pracovníků činných v oblasti volného času dětí a mládeže. Některé DDM jsou členy EAICY (Evropská asociace zařízení pro volný čas dětí a mládeže), jejímž prezidentem je ředitel DDM hl. m. Prahy.

Spolupráce s NNO

Hl. m. Praha spolupracuje s NNO v několika rovinách. Především se jedná o formu grantové podpory v rámci každoročně vypisovaných programů pro oblast volného času dětí a mládeže. Vyhlášení programů vychází z konkrétních potřeb a požadavků jednotlivých organizací s ohledem na jejich různorodé zaměření. K další komunikaci dochází na úrovni základních článků při pravidelných dohlídkách přímé práce v klubovnách, akcí a táborů. Spolupráce je využívána i při mapování aktuální situace v NNO a vývoje v souladu s aktuálními trendy v oblasti volného času. Získané informace jsou následně vyhodnocovány a využity v rámci finanční i metodické podpory města.

Podpora talentů

Kromě aktivního využití volného času pro široké spektrum dětí a mládeže podporuje hl. m. Praha i aktivity talentovaných jedinců na výkonnostní úrovni. Práce s talentovanými dětmi a mládeží je realizována především formou soutěží a veřejných závodů, jejichž organizaci zabezpečují DDM ve spolupráci se školami a dalšími institucemi.

Organizaci krajských kol celostátních předmětových a sportovních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP prostřednictvím DDM. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše však dlouhodobě nepokrývá reálné náklady organizátorů.

Úspěšnost v soutěžích

Výsledky ústředních kol jednotlivých soutěží v tomto školním roce opět potvrdily trvale vysokou úroveň pražských účastníků v celorepublikové i mezinárodní konkurenci. Pražští účastníci Mistrovství ČR, Mistrovství Evropy a mezinárodních festivalů získali 22 prvních a 17 druhých míst především ve sportovních a tanečních soutěžích, ale i v oboru biologie, divadlo, film, fotografie a výtvarná tvorba. Tři individuální medaile jsou z výtvarné soutěže Lidická růže.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Pro úspěšné řešitele krajských kol předmětových a sportovních soutěží pořádaných DDM zrealizoval Dům dětí a mládeže hl. m. Prahy ve spolupráci s odborem školství, mládeže a tělovýchovy MHMP tradiční slavnostní přijetí náměstkem primátora Mgr. Ivanem Kabickým v prostorách Staroměstské radnice.

Naplnování dlouhodobého záměru

Prioritní cíle dlouhodobého záměru jsou průběžně naplňovány. Jedná se především o trvale kvalitní zajištění zájmového vzdělávání prostřednictvím příspěvkových organizací hl. m. Prahy a NNO. V rámci grantové politiky hl. m. Praha každoročně vyhlašuje Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže. Na oblast volného času dětí a mládeže bylo v roce 2011 uvolněno z rozpočtu hl. m. Prahy 27 mil. Kč.

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže a Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy jsou uvedeny v kap. I.2.

II.9 Školská zařízení

Školská zařízení poskytují služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťují ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči. Druhy školských zařízení: školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání, školská účelová zařízení, výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování a školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.

II.9.1 Školská poradenská zařízení

Školská poradenská zařízení zajišťují pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce a pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytují odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Školská poradenská zařízení spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí a orgány péče o mládež a rodinu, zdravotnickými zařízeními, popřípadě s dalšími orgány a institucemi. Jedná se o:

- pedagogicko-psychologické poradny
- speciálně pedagogická centra

Pedagogicko-psychologické poradny

Hl. m. Praha zřizovalo ve školním roce 2010/11 celkem **7 pedagogicko-psychologických poraden**. Činnost těchto organizací vyplývá a je určena § 16 a § 116 školského zákona a vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

□ Služby klientům

Výše uvedená vyhláška určuje charakteristiku zařízení se zaměřením na pedagogicko-psychologické poradenství, poradenství pro volbu povolání, služby pedagogům a projekty PPP.

PPP poskytují následující standardní poradenské služby:

- spolupráce se školami a školskými zařízeními v oblasti péče o děti a rodinu,
- služby v oblasti pedagogicko-psychologického poradenství, diagnostiky, reedukace, intervence formou skupinové i individuální práce,

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- integrace zdravotně postižených i nadaných dětí a žáků do běžných a speciálních škol
- kariérní poradenství pro žáky ZŠ a SŠ,
- metodické vedení metodiků školní prevence a výchovných poradců na ZŠ a SŠ,
- zajišťování prevence sociálně patologických jevů ve spolupráci s metodiky prevence, realizace preventivních opatření a koordinace školních metodiků prevence,
- poskytování metodické podpory školám při výchovných a výukových problémech,
- vypracování odborných posudků a návrhů podpůrných nebo vyrovnávacích opatření pro školy a školská zařízení, včetně posudků pro účely uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky a jednotlivé zkoušky, která svým obsahem a formou odpovídá maturitní zkoušce.

Kromě náplně dané legislativou se PPP věnují preventivním, terapeutickým a psychokorektivním aktivitám. K nadstandardním poradenským službám patří přednášková činnost (semináře), pomoc při sestavování IVP a minimálních preventivních programů, programy pro děti s poruchami chování a programy pro problémové třídy, rozvoj sociálních a kognitivních dovedností a realizace projektů v rámci rozvojových programů.

□ **Pomoc pedagogickým pracovníkům**

Poradenství PPP v rámci spolupráce se školami a školskými zařízeními se vztahuje také na učitele, a to formou různých služeb a aktivit:

- konzultace se speciálními pedagogy poradny na školách ke vzdělávání žáků se SVP
- pravidelné konzultace ve škole s pedagogy ohledně problematických žáků a studentů a další vzdělávání těchto pedagogů
- konzultace s metodiky prevence a výchovnými poradci a jejich další vzdělávání (právní vědomí škol aj.)
- pravidelná spolupráce se školními psychology a jejich další vzdělávání
- na žádost pedagogických pracovníků účast na výchovných komisích na školách a provádění různých šetření na školách
- supervizní činnost na školách
- pomoc školám při přípravě a realizaci grantů.

□ **Péče o nadané děti a žáky**

Všech 7 pedagogicko-psychologických poraden zřizovaných HMP poskytuje v rámci péče o nadané tyto služby:

- individuální vyšetření na žádost zákonných zástupců
- konzultace se zákonnými zástupci nadaných
- vypracovávání odborných posudků ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků, metodická pomoc při sestavování IVP
- spolupráce se školami, které nadané děti vzdělávají (pořádání přednášek pro pedagogy, výchovné poradce, ředitele škol; konzultace; hospitace)
- pomoc při výběru na víceletá gymnázia
- účast na pracovních setkání s koordinátory péče o nadané
- spolupráce s Centrem nadání, VÚP, IPPP

Krajským koordinátorem péče o nadané je paní PhDr. Pavla Picková (psycholožka), tel. 267 997 010, PPP pro Prahu 1, 2 a 4, Praha 10, Francouzská 56, www.ppppraha.cz.

Krajským koordinátorem péče o nadané za skupinu speciálních pedagogů je PaedDr. Šárka Kučerová ze ZŠ, Praha 2, Na Smetance 1.

□ **Zapojení poraden do rozvojových programů**

PPP pro Prahu 1, 2 a 4 se stala partnerem projektu „ Jsme lidé jedné země“, který realizuje Organizace pro pomoc uprchlíkům.

PPP pro Prahu 5 se spoluúčastní projektu specifické protidrogové prevence MHMP „Zdravé město Praha 2011“. PPP pro Prahu 5 obdržela finanční prostředky na projekt Startovací program „Léto

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

trochu jinak“ (realizace srpen 2011), „Porozumět sobě i jiným“ (terapeutická skupina pro děti a jejich rodiče, realizace únor - květen 2011) a „Vzdělávání“ (výcviková skupina Život bez závislosti).

PPP pro Prahu 6 se účastní grantových řízení MHMP, MČ Prahy 6 i MŠMT. V roce 2011 opět získala finanční prostředky na provoz svých dlouhodobých intervenčních skupin, a to Dětskou dlouhodobou intervenční skupinu pro 1. a 2. stupeň a na Rodičovskou dlouhodobou podpůrnou skupinu pro rodiče dětí docházejících na skupinu z grantu MŠMT.

PPP pro Prahu 7 a 8: Na základě vyhlášeného výběrového řízení na projekty pro oblast specifické primární prevence (I. program pro školy a školská zařízení „Zdravé město Praha 2011“) byly v druhém pololetí školního roku 2010/11 realizovány dva vzdělávací projekty (PŘEDŠKOLÁK A MALÝ ŠKOLÁK II a ŠKOLNÍ KLIMA A PROGRAMY PRIMÁRNÍ PREVENCE) věnované školním metodikům prevence, výchovným poradcům a učitelům pražských mateřských, základních, speciálních a středních škol, které pro velký zájem budou pokračovat i v prvním pololetí školního roku 2011/2012. Náklady na oba uvedené celoměstské projekty primární prevence byly hrazeny hl. m. Prahou.

PPP pro Prahu 10 realizuje v období od září 2010 do června 2012 projekt spolufinancovaný ESF (OPPA) „Podpora inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na základních školách v Praze 10, 15 a 22“. Ve školním roce 2010/11 bylo podpořeno intenzivní péčí 406 žáků a 300 učitelů.

Objem činnosti PPP v hl. m. Praze za všechny zřizovatele ukazuje následující tabulka.

Tab. č. 52 Činnost PPP, počty klientů a zaměstnanců

Počet zařízení	Počet zaměstnanců (fyzické osoby)			počet klientů						činnosti, služby, ost.odb. činnosti
	celkem	z toho		celkem	z toho					
		psychol.	spec.ped.		MŠ	ZŠ	SŠ	K+ VOŠ	ostatní	
7	230	95	23	22 265	4 644	13 769	3 581	49	222	84 917

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Speciálně pedagogická centra (SPC)

Ve školním roce 2010/11 fungovalo na území hl. m. Prahy 13 SPC zřizovaných hl. m. Prahou. V průběhu školního roku 2010/11 bylo zrušeno Speciálně pedagogické centrum pro mentálně postižené při Mateřské škole speciální, Praha 4, Na Lysinách 6. Kromě toho fungovaly na území hl. m. Prahy 2 SPC zřizované MŠMT, 2 SPC zřizované MČ a 1 soukromé SPC.

□ Poskytované služby

Činnost SPC se řídí především školským zákonem a na něj navazujícími vyhláškami, tj. vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů a dalšími právními předpisy.

Mezi poskytované služby speciálně pedagogických center patří mj.:

- služby pro žáky se zdravotním postižením a žáky se zdravotním znevýhodněním, jejich rodiče nebo zákonné zástupce a pedagogy
- vyhledávání, evidence a diagnostika dětí a mládeže se SVP, péče o ně od včasného věku,
- diagnostika při zařazování dětí do škol pro žáky se SVP, odkladu školní docházky,
- zápis žáků do škol pro děti se SVP a výběr nejvhodnějšího školského zařízení,
- psychologická diagnostika, poradenská činnost pro děti a rodiče, terapeutické intervence,
- hodnocení žáků dočasně umístěných do jiné ZŠ v rámci diagnostického pobytu, sledování diagnostikovaných žáků, metodická pomoc učitelům,

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- individuální výuka žáků s těžšími formami zdravotního postižení, resp. znevýhodnění v SPC nebo v domácím prostředí,
- konzultační a poradenská pomoc zdravotně postiženým žákům při volbě povolání,
- půjčování odborné literatury a zprostředkování zapůjčení kompenzačních pomůcek pro zdravotně postižené děti,
- poradenská činnost pedagogům ZŠ
- psychologická a speciálně pedagogická diagnostika
- diagnostika a reedukace SPU a SPCH
- skupinová, individuální a rodinná terapie
- podklady k IVP pro rodiče a pedagogy na základě diagnostiky
- psychologická péče
- rehabilitační péče
- poradenská činnost

Objem činnosti SPC za všechny zřizovatele podává následující tabulka.

Tab. č. 53 Činnost SPC, počty klientů a zaměstnanců

počet zařízení	počet zaměstnanců (fyz. osoby)			činnost s klienty					služby a ostatní odborné činnosti
	celkem	z toho		Celkem	individuální		skupinová		
		psychol.	spec.ped.		ambulantně	v terénu	ambulantně	v terénu	
19	116	30	67	54 833	40 241	13 246	1 051	295	27 270

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Školská výchovná a ubytovací zařízení zajišťují dětem, žákům a studentům podle účelu, k němuž byla zřízena, vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování, celodenní výchovu, ubytování a stravování, popřípadě zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušování vzdělávání. Školská výchovná a ubytovací zařízení mohou provozovat svou činnost i ve dnech pracovního volna nebo v období školních prázdnin.

Domovy mládeže

Domov mládeže poskytuje žákům SŠ a studentům VOŠ ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních a vyšších odborných škol, zajišťuje jim stravování a vede je k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových aktivit.

Domovy mládeže o letních prázdninách v rámci doplňkové činnosti pronajímaly stejně jako v předchozích letech své prostory pro ubytování turistů.

Hl. m. Praha zřizuje 12 domovů mládeže jako součásti středních škol, 4 zřizuje jako samostatné právní subjekty. Jejich celková kapacita činila 2 279 lůžek, využívaná kapacita je 2 102 osob. Počet ubytovaných činil 2 100 žáků a studentů, což představuje 92,18% naplněnost k celkové kapacitě DM. Střední škola elektrotechniky a strojírenství, se sídlem Praha 10, Jesenická 1 ukončila provozování domova mládeže v Praze 5 – Jinonice, Mezi rolemi 4/636. Střední škola automobilní a informatiky, se sídlem Praha 10, Weilova 4 na základě požadavku MŠMT vrátila objekt, ve kterém provozovala DM, a 38 ubytovaných žáků bylo umístěno do jiných domovů mládeže.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Internáty

Internát poskytuje dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením a dětem přípravného stupně základní školy ubytování a výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a školských zařízení a zajišťuje těmto dětem a žákům školní stravování. Ve školním roce 2010/11 zřizovala hl. m. Praha 8 internátů, ubytování poskytovalo 7 z nich.

Internát při Jedličkově ústavu a Mateřské škole a Základní škole a Střední škole, Praha 2, V Pevnosti 4 je financován z MPSV, tudíž neodevzdává statistický výkaz ÚIV. Z toho důvodu neodpovídá počet internátů ve Statistické ročenke školství 2010/11. Internát při Mateřské škole speciální, Praha 4, Na Lysinách 41/6) od roku 2001 neposkytuje ubytování na internátě.

Šest internátů, které jsou zahrnuty do statické ročenky, mělo cílovou kapacitu 280 lůžek (zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení). Obsazenost těchto internátů byla 185 ubytovaných dětí, žáků a studentů a 20 jiných osob. (zdroj SMT MHMP).

Tab. č. 54 Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)

Typy školských výchovných a ubytovacích zařízení	Počet	Lůžková kapacita	Počet ubytovaných celkem	Z toho: počet ubytovaných dětí, žáků, studentů	Počet nevybavených žádostí o umístění	Naplněnost v %
Domovy mládeže	22	2 638	2 453	2 442	160	92,98
Internát	11	585	387	362	-	66,15

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Naplněnost domovů mládeže je na rozdíl od internátů poměrně vysoká, dosahuje 92,98 %.

II.9.3 Zařízení školního stravování

Školský zákon stanoví právnickým osobám vykonávajícím činnost školy nebo školského zařízení povinnost zajistit školní stravování všem dětem mateřských škol, žákům základních škol a nezletilým žákům středních škol po dobu jejich pobytu ve škole nebo školském zařízení.

Školní stravování na území hl. m. Prahy bylo ve školním roce 2010/11 zabezpečováno školními jídelnami zřizovanými nejen hl. m. Prahou, ale i jednotlivými MČ hl. m. Prahy, dále soukromými zřizovateli a církvemi. Školní jídelny jsou zřizovány při školách, pouze jedna je zřízena jako samostatný právní subjekt.

Zařízení školního stravování mohou kromě školního stravování zajišťovat závodní stravování zaměstnanců škol a školských zařízení a za úplatu stravovací služby i pro další osoby.

Školní stravování je financováno ze tří zdrojů. Potraviny včetně DPH hradí strážníci, mzdové náklady jsou hrazeny ze státních prostředků a náklady věcné režie z prostředků zřizovatele.

K 31. 10. 2010 zabezpečovalo školní stravování v hl. m. Praze 597 zařízení školního stravování. Z toho bylo 81 školních jídelen – výdejen a 3 vývařovny – kuchyně bez jídelny. Největší počet představovaly jídelny - 504, tj. zařízení, která mají jak vývařovnu, tak jídelnu. Ke stravování bylo zapsáno 195 846 strážníků, v tom bylo 163 968 dětí, žáků a studentů a 31 878 ostatních pravidelně stravovaných – z toho bylo 21 028 zaměstnanců škol a školských zařízení. Školní stravování zajišťovalo na území hl. m. Prahy 3 394 fyzických osob, v přepočtu na plně zaměstnané to bylo

2 991,3 zaměstnance. Data byla čerpána z ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele.

II.9.4 Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.

Školní knihovna

Školní knihovna poskytuje odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro děti, žáky, studenty, popřípadě pedagogické pracovníky škol a školských zařízení. V hl. m. Praze bylo ve školním roce 2010/11 celkem 354 školních knihoven, které evidovaly 377 452 výpůjček a zajistily 3327 vzdělávacích akcí.

Přípravný stupeň základní školy speciální

Poskytuje přípravu na vzdělávání dětem s těžkým mentálním postižením, autismem nebo kombinovaným postižením více vadami. Do přípravného stupně lze zařadit dítě od 5 let věku nebo dítě, kterému byl z důvodu zdravotního postižení povolen odklad povinné školní docházky, a to se souhlasem zákonného zástupce a na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře. Délka přípravy na vzdělávání je 1 – 3 roky. V základních školách zřízených obcí, svazkem obcí, krajem nebo státem je příprava na vzdělávání poskytována bezplatně.

Přípravný stupeň základní školy speciální poskytuje přípravu na vzdělávání dětem s těžkým mentálním postižením, autismem nebo kombinovaným postižením více vadami. Na území hlavního města Prahy je zřízen v 7 školách. Ve šk. r. 2010/11 byl provozován ve 4 školách a vzdělávalo se v něm 14 dětí (ZŠ Zahrádka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8 - 4 děti, ZŠ speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8/169 - 3 děti, MŠ speciální, ZŠ praktická a ZŠ speciální, Praha 9, Bártlova 83 - 2 děti, ZŠ speciální a ZŠ praktická, Praha 10, Starostrašnická 45 - 5 dětí). Do ZŠ, Praha 4, Boleslavova 1 nastoupil do přípravného stupně pouze jeden žák, proto nebyla zřízena samostatná třída. Uvedený žák byl integrován ve třídě prvního stupně oboru základní škola speciální.

II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby. Kromě zájmových zařízení uvedených v kap. II.8 poskytují zájmové vzdělávání žákům školní družiny a školní kluby.

Školní družiny

Školní družiny poskytují zájmové vzdělávání žákům prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy, žáci nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, pokud nejsou přijati k činnosti školního klubu.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Školní kluby

Školní kluby poskytují zájmové vzdělávání žákům druhého stupně základní školy, žákům nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, který není přijat k pravidelné denní docházce do školní družiny.

Tab. č. 55 Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků

Zřizovatel	Školní družiny			Školní kluby	
	počet družin	počet oddělení	počet zapsaných účastníků	počet klubů	počet zapsaných účastníků
Obec	196	994	27 784	51	4 204
Kraj	28	74	853	5	336
Soukromý	9	26	680	4	303
Církev	8	23	448	5	946
MŠMT	2	4	32	1	16
celkem	243	1 121	29 797	66	5 805

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2010/11 pracovalo na území hl. m. Prahy celkem 243 školních družin s 1 121 oddělením, které nabízely zájmové vzdělávání 29 797 zapsaným účastníkům. V 66 školních klubech bylo zapsáno 5 805 účastníků.

Ve školních družinách a školních klubech pracoval 1 071 vychovatel a 64 ostatních pedagogických pracovníků.

O umístění dětí v družině, popř. ve školním klubu, je velký zájem. Školní družiny mají vesměs velmi dobrou úroveň. Důvodem je snaha škol a jejich zřizovatelů zajistit volnočasové aktivity dětí v době mimo vyučování v rámci primární prevence sociálně patologických jevů. Na většině škol se proto podobně jako v minulých letech realizovala řada aktivit pro žáky.

II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

Hl. m. Praha zřizuje na svém území dva dětské domovy, které zajišťují dětem, zpravidla ve věku od tří do osmnácti let, náhradní výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo o předběžném opatření. Dětské domovy poskytují po dohodě plné přímé zaopatření také zletilým osobám až do 26 let věku, pokud studují. Pečují o děti a mládež s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Plní úkoly výchovné, vzdělávací a sociální.

V souladu s Koncepcí péče o ohrožené děti na území hl. m. Prahy jsou dětským domovům – příspěvkovým organizacím zřizovaným HMP - přidělovány byty pro rodinné skupiny a startovací byty pro zletilé klienty. Za období tří let byly DD přiděleny 4 byty pro rodinné skupiny a 6 startovacích bytů.

Dosavadní zkušenosti se životem dětí a mladistvých v bytech mimo zařízení DD hodnotí ředitelé obou dětských domovů velmi pozitivně. Již první zkušenosti potvrdily zlepšení vztahů mezi dětmi v rodinných skupinách, snížil se počet výchovných problémů, přirozeněji se začleňují do společnosti. U zletilých klientů, kteří mají možnost samostatně bydlet a hospodařit, dochází k systematické integraci z dětského domova do samostatného života, k vlastní orientaci klienta v osobním i občanském životě.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 56 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

Zařízení ústavní a ochranné výchovy	Počet	Lůžková kapacita	Počet klientů	Naplněnost v %
Dětský domov	3	129	110	85,27
Diagnostický ústav	4	186	185	99,46
Dětský domov se školou	2	54	39	72,22
Výchovný ústav	2	88	76	86,36
Celkem	11	457	410	89,72

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2010/2011 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2010/11 fungovaly v hl. m. Praze 3 dětské domovy, 4 diagnostické ústavy, 2 dětské domovy se školou a 2 výchovné ústavy s celkovým počtem 410 klientů. Hl. m. Praha zřizovalo 2 dětské domovy, 1 dětský domov měl soukromého zřizovatele, ostatní zařízení jsou zřizována MŠMT. Lůžková kapacita všech zařízení ústavní a ochranné výchovy činila celkem 457 lůžek. Naplněnost kapacit byla 89,72 %.

II.10 Pracovníci ve školství, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Pedagogickými pracovníky jsou v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, učitelé, vychovatelé, speciální pedagogové, psychologové, pedagogové volného času, asistenti pedagoga, trenéři a vedoucí pedagogičtí pracovníci. Na nich je závislá kvalita výchovně vzdělávacího procesu.

Na rozdíl od výkonových ukazatelů, kterými jsou např. počty žáků sledované za školní rok, sledují se počty zaměstnanců a jejich mzdy, popř. platy za kalendářní rok, tj. pro účely této výroční zprávy za rok 2010, neboť za rok 2011 ještě nejsou statistické výkazy zpracovány do statistických ročenek.

II.10.1 Počty pracovníků

V roce 2010 pracovalo na území hl. m. Prahy ve školách všech zřizovatelů 19 937,9 zaměstnanců v přepočteném počtu. Celkový počet zaměstnanců narostl o cca 120 zaměstnanců, tento nárůst je dán nárůstem zaměstnanců MŠ a odpovídá tak demografické křivce nárůstu počtu dětí v MŠ.

Tab. č. 57 Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2005 - 2010

	průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
MŠ	2 960,3	3 178,6	3 216,8	3 313,5	3 466,0	3 691,9
ZŠ	6 841,5	7 523,5	7 476,2	7 331,6	7 258,2	7 289,5
SŠ a konzervatoře	7 597,8	8 043,9	7 635,5	7 688,5	7 602,4	7 520,1
VOŠ	572,8	536,4	520,2	499,2	491,1	458,1
ZUŠ	863,3	876,7	898,1	910,5	927,5	920,9
JŠ s PSJZ	128,7	124,8	94,8	84,5	70,9	57,4
celkem	20 409,1	20 283,9	19 841,6	19 827,8	19 816,1	19 937,9

Zdroj: Statistické ročenky školství 2004 – 2010 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

Přehled o složení zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů podává následující tabulka. Nejvyšší podíl pedagogických pracovníků je na základních uměleckých školách (87,61 % z celkového počtu zaměstnanců) a na středních školách a konzervatořích (78,76 %). Nejméně jsou zastoupeni na jazykových školách (73,17 %).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 58 Počet zaměstnanců podle druhů škol - všichni zřizovatelé

	Zaměstnanci (průměrný evidenční přepočtený počet)				
	Celkem	z toho:			
		pedagogičtí pracovníci	z toho: učitelé	ostatní zaměstnanci	podíl pedagogů k celku v %
MŠ	3 691,9	2 796,3	2 726,4	895,5	75,74
ZŠ	7 289,5	5 614,1	5 317,1	1 675,4	77,02
SŠ a konzervatoře	7 520,1	5 923,1	5 422,3	1 596,9	78,76
VOŠ	458,1	335,6	335,5	122,6	73,26
ZUŠ	920,9	806,8	806,8	114,1	87,61
JŠ s PSJZ	57,4	42,0	42,0	15,4	73,17
Celkem	19 937,9	15 517,9	14 650,2	4 420,0	77,94

Zdroj : Statistická ročenka školství – 2010 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků

Věková struktura pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Údaje o věkovém složení pedagogů nejsou podle jednotlivých škol a školských zařízení k dispozici. Lze však konstatovat, že nedostatek mladých pedagogů je trvalý. Výdělková úroveň zejména začínajících je příliš nízká ve srovnání s ostatními odvětvími. Absolventi pedagogických fakult mají velmi dobré komunikační schopnosti; řadu vědomostí a dovedností tak s úspěchem uplatňují v jiných povoláních. Někteří z nich vůbec do školství nenastoupí, někteří školství velmi brzy opouštějí, největší fluktuace se stále týká učitelů cizích jazyků a informatiky. Nově zavedené platové tarify by mohly přilákat do škol mladé vysokoškolsky vzdělané pedagogy, neboť základní platový tarif není nižší než 20 000 Kč měsíčně. Problém je však s profesní dráhou, protože navýšení platového tarifu po 30 letech praxe je velmi nízké, a tak lze očekávat, že mladí pedagogové nabudou praxi ve školství a po několika letech odejdou za lukrativnějšími nabídkami.

II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků

Kvalifikace pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Ředitelé pražských škol a školských zařízení věnují trvalou péči zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků. Větší prostor pro jejich vzdělávání přinesl zákon o pedagogických pracovnících a vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Hl. m. Praha jednoznačně podporuje zvyšování kvalifikace pražských pedagogů. Jednou z forem je spolupráce s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy, zejména s Centrem školského managementu, které připravilo a akreditovalo studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů v souladu s výše citovanou vyhláškou.

Ředitelé škol věnují zvyšování kvalifikace svých pedagogů trvalou péči, přesto se kvalifikaci pedagogických sborů bohužel stále nedaří na všech druzích a typech škol beze zbytku naplnit. Problém spočívá jednak v tom, že jsou na učitele kladeny jedny z nejprísnejších kvalifikačních předpokladů, a dále v relativně nízkém finančním ohodnocení v porovnání se mzdami dosahovanými na území hl. m. Prahy. Pedagogické vzdělání dává jejich absolventům stále dobrou šanci uplatnit se za více peněz mimo školství, i když tento trend již není tak výrazný. Situace na jednotlivých školách se mění v souvislosti se změnami v pedagogických sborech. Projevuje se nedostatek mladých učitelů především v technických oborech. Věkový průměr učitelů na ZUŠ dosahuje hodnoty 46, stejná situace

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

je i na středních školách 45,1. Na VOŠ je věkový průměr ještě vyšší - 49,5. Nejvyšší průměr vykazují konzervatoře – 50 a DM – 50,5.

Tab. č. 59 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol zřizovaných HMP a MČ v %

Rok	ZŠ	ZUŠ	SŠ	Konzervatoře	VOŠ	Školy pro žáky se SVP		
						MŠ	ZŠ	SŠ
2005	79	98	93	96	99	86	81	77
2006	84	98	88	96	92	82	78	83
2007	.	97	89,3	95,7	92,8	83,3	83,5	90
2008	.	97	87,8	98,6	87,2	86,0	84,4	81,9
2009	84,2	97,8	88,2	99	96,7	87,3	83,8	84,4
2010		95,2	87,8	89,6	94	82,23	81,04	81,86

Zdroj: SMT MHMP

Nejvyšší kvalifikovanost za rok 2010 vykazují ZUŠ, VOŠ a konzervatoře. Od r. 2005 v souvislosti s novým školským zákonem se kvalifikovanost pedagogů nesleduje podle typů škol (gymnázia, SOŠ, SOU), ale podle druhů škol (tj. pouze SŠ jako celek). Kvalifikovanost pedagogů středních škol je zcela jistě negativně ovlivněna školami s výukou oborů H a E (obory s výučním listem), kde pedagogům stále ještě chybí kvalifikace v oblasti pedagogiky. Oproti roku 2009 došlo k mírnému poklesu kvalifikovanosti pedagogických pracovníků všech druhů škol zřizovaných HMP.

Kvalifikace pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol

Tab. č. 60 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol soukromých a církevních v %

Rok	MŠ		ZŠ		SŠ		VOŠ	
2005	67		86		80		91	
2006	72		88		84		94	
	soukromé	církevní	soukromé	církevní	soukromé	církevní	soukromé	církevní
2007	89	77	93	86	85	97	90	96,6
2008	72,5	85,5	94,6	82,3	83,7	79,7	95,7	95,5
2009	60	75	94	95	89	94	97	97
2010	72	70	93	68	84	85	94	97

Zdroj: SMT MHMP

Kvalifikovanost výrazně poklesla oproti roku 2009 na církevních MŠ. Na soukromých ZŠ se téměř nezměnila, na církevních ZŠ se výrazně zhoršila. Zhoršení kvalifikace zaznamenáváme také na středních školách. Nejvyšší kvalifikovanost vykazují VOŠ. Konzervatoře mají kvalifikovanost 100%.

II.10.4 Odměňování

Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou a MČ hl. m. Prahy jsou odměňováni podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění (hlava III. Plat). Jejich platový tarif je pevně stanoven a jednotlivé složky platu, kterých mohou dosáhnout, jsou také vymezené. Mzdy pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol byly postaveny stejně jako mzdy dalších zaměstnanců v podnikatelské sféře na smluvním základu. Většina církevních škol místo smluvních mezd přebírala principy odměňování zaměstnanců, kterým přísluší za vykonanou práci plat.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 61 Průměrné mzdy (platy) pedagogických pracovníků celkem, z toho učitelů a nepedagogických zaměstnanců škol a školských zařízení v Praze a v ČR – procentní porovnání platů v Praze k ČR

	Pedagogičtí pracovníci			Učitelé			Nepedagogičtí zaměstnanci		
	PRAHA	ČR	Praha/ČR	PRAHA	ČR	Praha/ČR	PRAHA	ČR	Praha/ČR
MŠ	20 266	20 207	100,29	20 369	20 299	100,34	13 298	12 790	103,97
ZŠ	25 343	25 348	99,98	25 796	25 802	99,98	14 947	14 376	103,97
SŠ + konzerv.	28 373	26 376	107,57	28 804	27 129	106,17	19 773	17 491	113,05
z toho: GY	28 749	27 053	106,27	28 764	27 138	105,99	18 416	16 452	111,94
VOŠ	28 867	28 737	100,45	28 868	28 740	100,45	22 666	19 580	115,76
ZUŠ	25 861	25 203	102,61	25 861	25 203	102,61	18 535	17 434	106,32
Jaz. školy	30 542	26 804	113,95	30 542	26 701	114,39	17 451	17 626	99,01

Zdroj: Statistická ročenka školství 2010 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

Z přehledu je patrné, že platy nepedagogických pracovníků byly v Praze výrazně vyšší než v ČR s výjimkou jazykových škol. Rozdíl v platech mezi učiteli (s výjimkou jazykových škol) v Praze a v ČR tak výrazný ve prospěch Prahy není, učitelé ZŠ se dokonce pohybují lehce pod průměrem ČR. Obdobný vývoj je v kategorii pedagogičtí pracovníci celkem.

Tab. č. 62 Porovnání Ø platů ped. prac. v HMP s Ø platy ped. prac. v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s Ø mzdou v ČR a Ø mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč

Rok	průměrná měsíční mzda/plat				podíl průměrného měsíčního platu pedagogů v hl. m. Praze		
	pedagogů v hl. m. Praze	pedagogů v ČR	zaměstnance v ČR	zaměstnance v nepodnik. sféře v ČR	k platu pedagogů v ČR	ke mzdě v ČR	k platu v nepodnik. sféře v ČR
2004	20 105	19 558	18 582	18 713	102,8 %	108,2 %	107,4 %
2005	21 480	20 815	19 631	20 055	103,2 %	109,4 %	107,1 %
2006	22 462	21 975	20 844	20 975	102,2 %	107,8 %	107,1 %
2007	23 926	23 170	22 382	22 387	103,3 %	106,9 %	106,9 %
2008	24 498	23 899	24 282	23 337	102,5 %	100,9 %	105,0 %
2009	25 869	25 175	23 598	24 433	102,8 %	109,6 %	105,9 %
2010	25 052	24 350	23 951	24 289	102,9 %	104,6 %	103,1 %

Zdroj: Statistické ročenky školství 2004 – 2010 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Průměrný plat pedagogických pracovníků hl. m. Prahy převyšoval v r. 2010 průměrnou mzdu v ČR o 4,6 % a plat v ČR o 3,1 %, průměrný plat pedagogických pracovníků v ČR o 2,9 %. Průměrné mzdy (platy) pedagogů v hl.m. Praze oproti roku 2009 poklesly cca o 800 Kč, přestože i nadále zůstávají nad průměrnou mzdou zaměstnanců v ČR a to o 1 101 Kč. Z výše uvedených dat vyplývá, že v nepodnikatelské sféře i nadále průměrné mzdy klesají, ale průměrná mzda v ČR mírně roste.

Při porovnání průměrného platu pedagogických pracovníků s průměrnou mzdou v hl. m. Praze je však situace s ohledem na vyšší výdělků poněkud odlišná.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 63 Porovnání Ø měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč

Rok	Průměrný měsíční plat/mzda			Podíl průměrného měsíčního platu	
	učitele ZŠ*	učitele SŠ*	zaměstnance	učitele ZŠ* /zaměstnance	učitele SŠ* /zaměstnance
2004	20 454	22 342	23 174	88,3 %	96,4 %
2005	21 562	23 793	24 782	87,0 %	96,0 %
2006	22 847	25 179	26 160	87,3 %	96,3 %
2007	24 135	27 263	27 803	86,8 %	98,06 %
2008	24 871	27 805	30 496	81,6 %	91,2 %
2009	26 434	29 415	29 726	88,9 %	99,0 %
2010	25 357	28 668	29 744	85,3 %	96,4 %

Zdroj: Statistické ročenky školství 2004–2010 – zaměstnanci a mzdové prostředky

* Údaje za ZŠ a SŠ jsou uváděny bez škol samostatně zřízených pro žáky se zdrav. postižením, do SŠ jsou zahrnuty také konzervatoře.

V roce 2008 i přes mírný nárůst průměrných měsíčních platů došlo k velkému propadu průměrných platů učitelů ZŠ a SŠ k průměrné mzdě v hl. m. Praze, která se za poslední roky nejvíce zvýšila. V roce 2009 se platy učitelů ZŠ a SŠ v Praze výrazně přiblížily průměrné mzdě v Praze, zejména na SŠ. Tuto skutečnost lze opět přičíst hospodářské krizi, která citelněji zasáhla soukromý sektor. V roce 2010 však opět došlo k propadu průměrných platů učitelů oproti průměrným mzdám zaměstnanců na území hl. m. Prahy.

Tab. č. 64 Porovnání Ø měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč

Rok	Průměrný měsíční plat učitelů základních škol			Průměrný měsíční plat učitelů středních škol		
	Praha	ČR	podíl v %	Praha	ČR	podíl v %
2004	20 454	20 274	100,9	22 342	21 712	102,9
2005	21 562	21 645	99,6	23 793	22 873	104,0
2006	22 847	22 943	99,6	25 179	24 384	103,3
2007	24 135	24 151	99,9	27 263	25 970	105,0
2008	24 871	25 038	99,3	27 805	26 717	104,1
2009	26 434	26 611	99,3	29 415	28 021	105,0
2010	25 357	25 598	99,0	28 668	27 289	105,0

Zdroj: Statistické ročenky školství 2004–2010 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Platy učitelů základních škol v hl. m. Praze v roce 2004 převyšovaly platy učitelů v základních školách za celou ČR o 0,9 %. V průběhu let však došlo nejen k vyrovnání, ale dokonce k zaostávání. Tento stav může souviset s určitou přezaměstnaností, to znamená, že ZŠ nedokáží reflektovat na každoroční pokles počtu žáků. Platy učitelů středních škol v hl. m. Praze v porovnání s platy učitelů za celou ČR naopak od roku 2004 narůstají a v roce 2010 byly o 5 % vyšší.

Z přehledů je patrné, že průměrné platy učitelů SŠ za celou ČR převyšují průměrný výdělek za ČR avšak průměrné platy učitelů ZŠ se stále více propadají oproti průměrné mzdě v ČR. Platy učitelů ZŠ a SŠ jsou i nadále podprůměrné ve vztahu k průměrnému výdělku dosahovanému v hl. m. Praze.

Indexy růstu průměrných měsíčních platů zaměstnanců i učitelů škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy a na území celé ČR placených ze státního rozpočtu se od sebe příliš nelišily. V roce 2008 však došlo k mírnému snížení růstu platů. V roce 2009 došlo opět k meziročnímu nárůstu o 5 – 6,7 %. V roce 2010 došlo k meziročnímu nárůstu platů zaměstnanců regionálního školství jak v Praze o 14,2 %, tak v ČR o 11,4 %, ale zároveň došlo k meziročnímu poklesu platů učitelů a to jak v Praze o 4,2 %, tak v ČR o 3,6 %.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 65 Vývoj Ø měsíčního platu zaměstnanců v regionálním školství a z toho učitelů škol a školských zařízení v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč

	zaměstnanci region. školství		z toho učitelé	
Rok	Praha	ČR	Praha	ČR
2004	17 144	16 717	20 337	19 987
2005	18 209	17 741	21 628	21 296
2006	19 099	18 818	22 671	22 582
2007	20 197	19 834	23 889	23 791
2008	20 605	20 483	24 336	24 553
2009	21 940	21 865	25 564	25 891
2010	25 052	24 350	24 499	24 954
meziroční nárůst				
2005-2004	1 065	1 024	1 291	1 309
2006-2005	890	1 077	1 043	1 286
2007-2006	1 098	1 016	1 218	1 209
2008-2007	408	649	447	762
2009-2008	1 335	1 382	1 228	1 338
2010-2009	3 112	2 485	-1 065	-937
index				
2005/2004	106,2 %	106,1 %	106,3 %	106,5 %
2006/2005	104,9 %	106,1 %	104,8 %	106,0 %
2007/2006	105,7 %	105,4 %	105,4 %	105,4 %
2008/2007	102,0 %	103,3 %	101,9 %	103,2 %
2009/2008	106,5 %	106,7 %	105,0 %	105,4 %
2010/2009	114,2 %	111,4 %	95,8 %	96,4 %

Zdroj: Statistické ročenky 2004 - 2010 – zaměstnanci a mzdové prostředky

II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je chápáno jako celoživotní proces týkající se všech pedagogických pracovníků školy. Probíhá formou studia, samostudia, účasti na seminářích, kurzech, přednáškách, workshopech atd. Vedení jednotlivých škol klade důraz na profesní růst svých zaměstnanců, tj. na oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor středních a vyšších odborných škol se aktivně účastnil různých vzdělávacích kurzů a seminářů, převážně odborného zaměření. Pedagogové si také studiem na vysokých školách rozšiřují aprobase, pokračují v doktorandském studiu, případně získávají pedagogickou kvalifikaci.

Vzdělávací akce pro další vzdělávání pedagogických pracovníků realizují různé vzdělávací instituce: CERMAT, MHMP, NIDV, NÚOV, VÚP, ČMOS pracovníků školství, AV ČR, JČU, PedF UK a další fakulty UK, Institut profesní přípravy, Goethe Institut aj.

Ve školním roce 2010/11 probíhalo vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ v podstatě stejným způsobem jako v předchozích letech. Vzdělávací akce byly zpravidla polodenní a úzce specializované na problematiku předškolní výchovy. Akce byly vybírány dle zaměření a nabídky školicích institucí, jako jsou např., Pedagogicko-psychologické poradny, Národní institut pro další vzdělávání, Pedagogická fakulta UK, SPgŠ, různé agentury, Asociace předškolního vzdělávání, Společnost pro předškolní výchovu, Městské části a další. Častými oblastmi dalšího vzdělávání pedagogů byly semináře k Rámcovému programu předškolního vzdělávání, programy Zdravá mateřská škola a Začít spolu, akce zaměřené na hudební a výtvarné činnosti, plánování a realizaci pohybových činností, uplatňování nových metod a forem práce, na individuální práci s dětmi s odkladem školní docházky a s dětmi se specifickými potřebami, prohlubování znalostí v oblasti speciální pedagogiky a prevence sociálně patologických jevů. Dále bylo realizováno vzdělávání pedagogů v oblasti cizích jazyků, informačních technologií a vzdělávání vedoucích pracovníků (ředitele, zástupce) ve školním

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

managementu. Někteří pracovníci si doplňovali vzdělání dálkovým studiem na Pedagogické fakultě UK obor předškolní pedagogika, speciální pedagogika a na Vyšší odborné škole pedagogické a sociální, Střední odborné škole pedagogické a Gymnáziu, Praha 6, Evropská 33. Dále pak účasti na seminářích Waldorfské pedagogiky a dalších. Je třeba zmínit i samostudium při využití odborné literatury, odborných časopisů a dalších publikací. Některé městské části zorganizovaly vzdělávání pedagogů MŠ, které plně hradily.

Stejně jako v předchozích letech probíhalo další vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ v uplynulém školním roce podle plánů jednotlivých základních škol v rámci účelově přidělených finančních prostředků. Některé městské části realizovaly vzdělávací projekty pro pedagogy financované Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem a rozpočtem hlavního města Prahy. Většinu akcí, kterých se v rámci dalšího vzdělávání pedagogičtí pracovníci zúčastňovali, organizovaly fakulty převážně pražských vysokých škol, Národní institut dalšího vzdělávání, VÚP a další instituce akreditované MŠMT. Na základních školách byly jednotlivé akce zaměřeny na zkvalitnění odborných a metodických znalostí. Uskutečnila se celá řada dlouhodobých kurzů i jednodenních seminářů (RVP-ŠVP týmová práce, Klíčové kompetence a jejich rozvíjení, Týmová sborovna, Čtením a psaním ke kritickému myšlení, Řešení obtížných situací, Tvořivá škola, Péče o integrované žáky, Péče o romské žáky aj.). Některé školy se účastní mezinárodního vzdělávacího programu Socrates. Zkušenosti učitelé spolupracují s různými profesními organizacemi a nakladatelstvími. Mnozí pedagogové působí rovněž jako fakultní učitelé a podílejí se i na vědeckovýzkumné práci.

Pozornost v rámci vzdělávání pedagogických pracovníků byla věnována evaluaci a autoevaluaci. Významné byly počítačové kurzy, které napomáhají zvýšení počítačové gramotnosti. Ve většině případů se jednalo o kurzy základní úrovně, ale i o náročnější kurzy určené k získání certifikátu ECDL. Stále více škol získává nové informace prostřednictvím Internetu. V souladu se stávajícími právními předpisy a požadavky, které definuje kariérní systém ve školství, se pedagogičtí pracovníci účastnili manažerského přípravného studia, studia pro vedoucí pedagogické pracovníky, studia k prohlubování odborné kvalifikace, studia na jazykových školách a v projektu JARO II, studia k doplnění pedagogické způsobilosti apod. Důležitá byla i účast pracovníků škol na školeních a seminářích k právním předpisům.

Další vzdělávání je nedílnou součástí zkvalitňování vzdělávacího procesu a odborného rozvoje pedagogických pracovníků. HMP nejenom podporuje vzdělávací aktivity, ale také organizuje a zajišťuje semináře a školení z oblasti školské legislativy, nově koncipovaných maturitních zkoušek a projektů podporovaných HMP.

DVPP bylo realizováno především formou kurzů, seminářů, školení a konferencí. Další podstatnou součástí vzdělávání je studium pedagogických věd, rozšiřování aprobací, případně jiná vysokoškolská studia.

- a) **Semináře** - pedagogičtí pracovníci se ve školním roce 2010/11 účastnili především seminářů zaměřených na oborové didaktiky, inovační formy výuky z oblasti ekonomických věd (fiktivní firmy, účetnictví, daně), jazykové vzdělávání, pedagogicko-psychologickou problematiku (komunikace, nové formy a metody výuky, ekologie ve škole, motivace, prevence syndromu vyhoření apod.), sociálně-patologické jevy, bezpečnost práce atd.
Hlavní součástí DVPP pro tento školní rok byly semináře týkající se nové státní maturity (komplexní školení k nové maturitní zkoušce - legislativa, práce s informačním systémem CERTIS, školení hodnotitelů a zadavatelů maturitních prací, školení komisařů), kterého se účastnila většina škol zřizovaných hl. m. Prahou.
- b) **Kurzy** - v rámci kurzů pedagogičtí pracovníci rozšiřovali své vědomosti a dovednosti především v oblasti jednotlivých vyučovacích předmětů, využití ICT ve výuce a práce s handicapovanými žáky (SPU, autismus, tělesná postižení, práce s rodinou problémového žáka apod.).
- c) **Školský management** - ředitelé a vedoucí pracovníci se účastnili školení ke státním maturitám, výkladů školského zákona a dalšího vzdělávání z oblasti školské legislativy a prohlubovali své dovednosti v oblasti andragogiky, personálního řízení a koučování.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- d) **Doplňkové pedagogické studium** - vzdělávání bylo zaměřeno především na výchovné poradenství, prevenci sociálně-patologických jevů, speciální pedagogiku a další součásti pedagogických disciplín.
- e) **Rozšiřování aprobace** - jednou z důležitých součástí odborného rozvoje je pro pedagogické pracovníky mimo jiné rozšiřování aprobace. Ve školním roce 2010/11 si učitelé rozšiřovali aprobaci v oblasti jazykového vzdělání (AJ, NJ), společenských věd (pedagogika, psychologie, etika) a výchovného poradenství.
- f) **Jiné** - pedagogičtí pracovníci se také účastní různých konferencí (aktuální dění a reforma gymnázií, etická výchova, příprava učitelů matematiky, ICT apod.), přednášek (týden mozku, týden vědy...), výjezdních zasedání (ředitelů, vyučujících předmětů) a sympozií.

Pedagogičtí pracovníci si rozšiřovali a doplňovali své aprobace především studiem speciální pedagogiky v bakalářském i magisterském programu, dále studiem vychovatelství a pedagoga volného času, pedagogiky, anglického a německého jazyka, waldorfské pedagogiky.

DVPP bylo realizováno především formou kurzů, seminářů, školení a konferencí, např:

MŠ:

- Hyperaktivní, hypoaktivní a agresivní dítě (CEVAP SZÚ)
- Globalita jazyků (DC Paprsek, FFUK)
- Základy augmentativní a alternativní komunikace (SPC pro vady řeči P2)
- Jak cvičit s dětmi s poruchou autistického spektra (APLA)
- Manipulativní chování (FTN Praha)
- Sociální učení, globální čtení (IPPP)
- Jóga pro děti (Portál)
- Psychopedická společnost – konference
- Láska ve výchově, řád v chování (MHMP)
- Sebepoškozování a Emo styl (VISK, tj. Vzdělávací institut středočeského kraje)
- Ekoateliér – praktický kurz (Portál)
- Syndrom vyhoření (PhDr. Alžběta Michalová, Mgr. Jiří Štěpo)
- Prevence profesních stresů a návykových nemocí (Prim. MUDr. Karel Nešpor, CSc.)
- Korekce sociálně patologických jevů v MŠ
- Kurzy českého znakového jazyka – pro slyšící pedagogy
- Individualizace ve výuce
- Výchova řeči

ZŠ:

- Odměny a tresty ve škole (Společně k bezpečí o.s.)
- Základy augmentativní a alternativní komunikace (SPC pro vady řeči P2)
- Výchovné a kariérové poradenství pro žáky se SPUCH (IPPP)
- Jak cvičit s dětmi s poruchou autistického spektra (APLA)
- Rozvoj grafomotoriky u dětí předškolního a mladšího školního věku (DYS centrum Praha)
- Využití relaxačních technik při práci s dětmi s DMO (DYS centrum Praha)
- Kurz pro začínající spec. pedagogy a psychology v SPC (IPPP)
- Komunikační dovednosti s rodinou (Centrum sociálních služeb)
- Kurz bazální stimulace (IBS)
- Inkluzivní vzdělávání v ČR (Rytmus)
- Aby láska v rodině rozkvétala (J. Prekopová)
- Supervize (M. Čedík)
- Proměny školy – inkluzivní vzdělávání
- Pracovně právní problematika ve školství
- Prevence sociopatologických jevů a řešení krizových situací
- Právní vědomí učitele
- Netolismus, gambling, šikana (VISK)
- Kurzy českého znakového jazyka – pro slyšící pedagogy

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Britský znakový jazyk
- Kurzy počítačové gramotnosti
- 1. ročník projektu Jazykové a metodické vzdělávání pedagog. pracovníků na území HMP
- Lásky ve výchově, řád v chování (MHMP)
- Etická výchova v praxi
- Psychologie a hygiena práce
- Seminář waldorfské pedagogiky
- Seminář o Tourettově syndromu (FF UK Praha)
- Školení metodiků sociálně patologických jevů
- Prevence kriminality
- Kompenzační pomůcky a jejich aplikace v práci se žákem s těžkou kombinovanou vadou
- Prevence šikany

SŠ:

- Speciální pedagogika, Modif. Tv pro zdr. postižené, Aktivní vyučování, EVVO
- Výtvarné techniky (Středisko ekologické výchovy – Toulcův dvůr Praha)
- Microsoft pro školství (Microsoft Praha)
- Interaktivní tabule (STIS Praha AV Media Praha)
- Odborné semináře a školení- státní maturita
- Kurz první pomoci
- Kurz mezinárodního znakového systému
- Kurz překladatelů textů z psané češtiny do ČZJ
- Výuka češtiny jako cizího jazyka pro české neslyšící
- Tlumočení v oblasti zdravotnictví
- Způsoby práce v týmovém tlumočení
- Seminář waldorfské pedagogiky.

Ředitelé ZUŠ zřizovaných hl. m. Prahou podporují další vzdělávání učitelů a zahrnují tuto oblast do dlouhodobého plánování. Pedagogové věnují značnou pozornost rozšiřování a prohlubování své kvalifikace a stejně tak sledují nové trendy ve svém oboru. Rozmanitých seminářů a kurzů, pořádaných různými vzdělávacími organizacemi (PedFUK, FF UK, HAMU, Národní institut pro další vzdělávání, Konzervatoř Praha, Konzervatoř Brno, JAMU, Fakta o. s., Česká Orfeova společnost, Descartes, atd.), se zúčastnilo více než 350 pedagogů.

Ve školním roce 2010/11 si celkem 28 pedagogů doplňovalo pedagogickou kvalifikaci. Školský management studovalo 13 pedagogů.

II.11 Další vzdělávání realizované středními a vyššími odbornými školami

S ohledem na potřeby neustále se měnícího pracovního trhu, s nástupem nových technologií a rychle se rozvíjejících vědeckých poznatků se školy stávají důležitým centrem pro poskytování odborných kurzů a rekvalifikačních realizovaných v rámci celoživotního vzdělávání. Díky materiálnímu, prostorovému, technickému a odbornému zázemí poskytují v této důležité součásti vzdělávání vysoce kvalifikované služby.

Úzká spolupráce s podnikatelskou sférou, odbornou veřejností a státními a samosprávnými institucemi koncipují okruhy vzdělávání dospělých dle potřeb pracovního trhu.

Poskytované rekvalifikační kurzy na školách zřizovaných HMP:

VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22

- rekvalifikační kurz zásad grafického zpracování a polygrafické realizace

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

SOŠ stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1

- svářečská škola, kominík

Poskytované odborné kurzy na školách zřizovaných HMP:

umělecké kurzy

figurální kresba, přípravná kresba a malba, batika a ruční tisk, konstrukce stříhu, košíkářské techniky, paličková krajka, kurz zpracování dřeva

- VOŠ textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9
- VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22
- VOŠ a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2
- VOŠ oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha 7, Jablonského 3
- Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1

počítačové kurzy

ECDL, počítačová grafika, servery, MS Office, CAM/CNC, certifikace MOS

- SPŠ, Praha 10, Na Třebešíně 2299
- Smíchovská střední průmyslová škola, Praha 5, Preslova 25
- VOŠ a SPŠ dopravní, Praha 1, Masná 18
- SPŠ sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3
- Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150

počítačová grafika a polygrafie

- VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22
- VOŠ a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2
- VOŠ uměleckoprůmyslová a SUPŠ, Praha 3, Žižkovo náměstí 1

příprava a zkoušky odborné způsobilosti pro práci v elektrotechnice dle vyhlášky č. 50/1978 Sb.

- VOŠ a SPŠ dopravní, Praha 1, Masná 18
- VOŠ a SPŠ elektrotechnická Františka Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16
- VOŠ a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48
- Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179

kurzy z oblasti stavebnictví

stavební technologii RIGIPS, Xella Trockenbau - systeme GmbH, školení montérů suchých staveb, kurzy svařování, sádkokartonář

- Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294
- SOU, Praha - Radotín, Pod Klapicí 11/15
- SOU, Praha 4, Ohradní 57

ostatní

Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179

- odborný kurz EVVO

Gymnázium, Praha 2, Botičská 1

- odborný kurz chemie

Střední škola automobilní a informatiky, Praha 10, Weilova 4

- odborný kurz diagnostiky a opravy emisních systémů vozidel

Střední škola dostihového sportu a jezdectví, Praha - Velká Chuchle

- pomaturitní kurz Trenérství dostihových a sportovních koní

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

VOŠ a SPŠ dopravní, Praha 1, Masná 18

- kurz odborných předmětů pro letecký personál civilního letectví v technické oblasti

VOŠ ekonomických studií a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10

- kurz vaření piva

SPŠ sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3

- promítačský kurz

OA, Praha 8, Hovorčovická 1281

- průvodce cestovního ruchu

Rezervy v oblasti celoživotního vzdělání jsou patrné především v rámci poskytování rekvalifikačních kurzů pro veřejnost. Školy sice postupně navazují spolupráci s Úřadem práce hl. m. Prahy, nicméně stále dostatečně nevyužívají své materiální, technické a personální možnosti v této oblasti. Dále minimálně využívají ustanovení zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), v platném znění, a prováděcích vyhlášek. Záměrem je tento nepříznivý stav změnit v rámci projektu „Řemeslo žije!“

III. Financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy

V roce 2011 byly zdrojem financování kapitoly 04 – Školství, mládež a samospráva finanční prostředky z rozpočtu hl. m. Prahy a ze státního rozpočtu, poskytované prostřednictvím MŠMT.

Financování škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha zůstalo pro rok 2011 v rozdělení na:

- Přímé výdaje z prostředků MŠMT – prostředky na platy rozdělené na pedagogické pracovníky a nepedagogické, OON v rozdělení na pedagogické pracovníky a nepedagogické, zákonné odvody, výdaje na učebnice a učební pomůcky, vzdělávání pedagogických pracovníků apod. pro školy a školská zařízení v působnosti HMP i MČ.
- Provozní výdaje z prostředků HMP - pokrytí provozních nákladů škol a školských zařízení v působnosti HMP

Celkové výdaje na školy a školská zařízení, zřizovaná krajem a obcemi hl. m. Prahy dosáhly pro rok 2011 celkové výše 9 686 264 tis. Kč. V tomto objemu výdaje na školy a školská zařízení, zřizované krajem, hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 361 539 tis. Kč, výdaje na školy a školská zařízení, zřizovaná MČ hl. m. Prahy dosáhly výše 3 989 835 tis. Kč. Finanční prostředky, poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školství na území hl. m. Prahy se pohybovaly ve výši 1 050 417 tis. Kč ve smyslu následujícího přehledu:

Tab. č. 66 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč

Celkové výdaje	2009	2010	2011
Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a obcemi nebo svazky obcí	8 840 528,5	8 745 638,8	9 113 854,3
z toho			
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 376 335	3 464 118	3 361 539
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná obcemi nebo svazky obcí hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 752 458	3 936 762	3 989 835
finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školy	1 038 071	1 059 425	1 050 417

Zdroj: ROZ MHMP

III.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem Hl. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Přímé výdaje z prostředků MŠMT pro školy a školská zařízení, zřizovaná krajem Hl. m. Praha, poskytnuté prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 361 539 tis. Kč. Z tohoto objemu mzdové výdaje činily 3 320 404 tis. Kč.

Tab. č. 67 Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč

Přímé výdaje z prostředků MŠMT			z toho: mzdové výdaje		
2009	2010	2011	2009	2010	2011
3 376 335	3 464 118	3 361 539	3 307 033	3 417 026	3 320 404

Zdroj: ROZ MHMP

Provozní výdaje, hrazené z prostředků hl. m. Prahy dosáhly pro školy a školská zařízení v působnosti hl. m. Prahy výše 1 332 478,2 tis. Kč. Tyto prostředky zahrnovaly kromě prostředků na zabezpečení provozu organizací i prostředky na nájemné pro ty školy a školská zařízení, jejichž sídlo je v objektech městských částí hl. m. Prahy.

Ve smyslu ustanovení § 28, odst.6 pís.b) zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, byl PO v působnosti odboru ROZ MHMP nařízen v průběhu roku 2011 odvod z investičních fondů organizací ve výši 85 075 tis. Kč s tím, že o tento objem byla posílena oblast provozních prostředků.

Pro rok 2011 hl. m. Praha poskytlo ze svého rozpočtu na odměny pro pedagogické i nepedagogické pracovníky finanční prostředky v celkové výši 300 000 tis. Kč, a to pro školy a školská zařízení zřizované hl. m. Prahou ve výši 200 000 tis. Kč a pro školy a školská zařízení zřizované MČ hl. m. Prahy ve výši 100 000 tis. Kč. Z celkové částky dosahují platy výše 222 213,6 tis. Kč, zákonné odvody 77 786,4 tis. Kč s tím, že objem finančních prostředků, odpovídající odměnám pro 1. pololetí 2011, byl na účty škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou poukázán k termínu 15. 7. 2011. Objem finančních prostředků odpovídající odměnám pro 2. pololetí 2011 byl na účty organizací odeslán v polovině října 2011.

Rozpisem rozpočtu provozních prostředků pro rok 2011 byla mimo normativního způsobu řešena i oblast individuální integrace žáků.

Rada hl. m. Prahy odsouhlasila usnesením č. 94 ze dne 1. 2. 2011 navržený rozpočet pro rok 2011 a doporučila jej ke schválení Zastupitelstvu hl. m. Prahy. Zastupitelstvo hl. m. Prahy schválilo rozpočet na rok 2011 usnesením č. 4/1 ze dne 17. 2. 2011. V rozpočtu na rok 2011 byla schválená částka na integraci v celkové výši 45 000 tis. Kč. Na období od 1. 1. 2011 do 31. 8. 2011 bylo rozepsáno 30 004,8 tis. Kč. Usnesením Rady HMP č. 1549 ze dne 18. 10. 2011 a usnesením Rady HMP č. 1743 ze dne 8. 11. 2011 byl schválen celkový převod z kap. 0461 do kap. 0416 ve výši 15 000 tis. Kč na asistenty pedagoga. Tímto se tedy navýšil rozpočet na integraci na 60 000 tis. Kč na rok. Usnesením Rady HMP č. 1780 ze dne 8. 11. 2011 a usnesením Rady HMP č. 1823 ze dne 15. 11. 2011 RHMP odsouhlasila poskytnutí finančních prostředků školám a školským zařízením, které zřizují městské části hl. m. Prahy.

Pro 1. pololetí roku 2011 bylo školám a školským zařízením, zřizovaným hl. m. Prahou, z této částky poskytnuto 7 825,3 tis. Kč. Z toho oblast platů činila 5 795,8 tis. Kč a zákonné odvody 2 029,5 tis. Kč. Ve 3. čtvrtletí byly poskytnuty finanční prostředky na období od 1. 9. 2010 do 31. 12. 2010, a to ve výši 6 702,4 tis. Kč. Z toho platy činily 4 964,5 tis. Kč a zákonné odvody 1 737,9 tis. Kč. Dále byly

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

rozděleny při rozpočtovém řízení II. uskutečněném se školami a školskými zařízeními, zřizovanými hl. m. Prahou, finanční prostředky ve výši 670,4 tis. Kč.

Školy, jejichž zřizovatelem jsou městské části, obdržely v 1. pololetí částku 22 179,5 tis. Kč. Z tohoto objemu prostředky na platy činily 16 428,8 tis. Kč, zákonné odvody 5 750,7 tis. Kč.

Na období od 1. 9. 2011 do 31. 12. 2011 jim bylo poskytnuto 22 622,4 tis. Kč. Z toho platy činily 16 756,7 tis. Kč a zákonné odvody 5 865,7 tis. Kč.

Výdaje na rozvojové programy pro školy a školská zařízení kraje Hl. m. Praha dosáhly v roce 2011 výše 285 200,2 tis. Kč. Prostředky byly určeny pro posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, pro oblast integrace žáků, integrace cizinců, podporu romské komunity, podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin, na prevenci rizikového chování a na další projekty.

Evropské sociální fondy

V rámci Operačního programu Praha-Adaptabilita byly v roce 2011 přiděleny školám následující finanční prostředky:

- Základní škola a Praktická škola, Praha 2, Vinohradská 54 ve výši 8,7 tis. Kč ze SR, z fondů EU 98,3 tis. Kč, z prostředků HMP 8,7 tis. Kč na akci **Efektivnější vzdělávání k vyšší kvalitě života** č. akce 32084 - neinvestiční transfer
- SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169 ve výši 92,3 tis. Kč ze SR, z fondů EU 1 046,1 tis. Kč, z prostředků HMP 92,3 tis. Kč na akci **Brána k jazykům** č. akce 31688 - neinvestiční transfer
- Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36 neinvestiční transfer ve výši 225,4 tis. Kč ze SR, 225,4 tis. Kč z prostředků HMP a 2 554,2 tis. Kč z fondů EU na akci č. 32038 **Současný svět**
- Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22 neinvestiční transfer ve výši 106,3 tis. Kč ze SR, 106,3 tis. Kč z prostředků HMP a 1 204,8 tis. Kč z fondů EU na akci č. 32162 **JASAN**
- Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlérova 2 neinvestiční transfer ve výši 150,6 tis. Kč ze SR, 150,6 tis. Kč z prostředků HMP a 1 706,6 tis. Kč z fondů EU na akci č. 32638 **Specifikace učiva a e-learning**
- Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2 neinvestiční transfer ve výši 59,8 tis. Kč ze SR, 59,8 tis. Kč z prostředků HMP a 677,7 tis. Kč z fondů EU na akci č. 31286 **Obzory**
- Střední škola dostihového sportu a jezdeckví, Praha 5 - Velká Chuchle, U Závodiště 325 neinvestiční transfer ve výši 64,7 tis. Kč ze SR, 64,7 tis. Kč z prostředků HMP a 733,2 tis. Kč z fondů EU na akci č. 32667 projekt „**Inovaci k lepšímu uplatnění**“
- Střední škola elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1 neinvestiční transfer ve výši 19,6 tis. Kč ze SR, 19,6 tis. Kč z prostředků HMP, 222,4 tis. Kč z fondů EU na akci č. 32275 projekt „**Zkvalitnění výuky v SŠES Praha 10**“
- Střední škola–Waldorfské lyceum, Praha 4, Křejského 1501 neinvestiční transfer ve výši 197,4 tis. Kč ze SR, 2237,6 tis. Kč z fondů EU a 197,4 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 32274 **Rozvoj nově koncipovaného vzdělávacího programu pro SŠ, zaměřeného na rozvoj klíčových kompetencí**
- Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 91 neinvestiční transfer ve výši 253,9 tis. Kč ze SR, 2 877,6 tis. Kč z fondů EU a 253,9 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 32504 **Tvorba a pilotní ověření systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve zdravotně – sociální oblasti**

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6 neinvestiční transfer ve výši 126,3 tis. Kč ze SR, 1 431,1 tis. Kč z fondů EU a 126,3 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 32438 **SZŠ – komplexní školní vzdělávací program**
- Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6 neinvestiční transfer ve výši 127,5 tis. Kč ze SR, 1 445,0 tis. Kč z fondů EU a 127,5 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 33529 **VOŠZ – studijní portál**
- Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a neinvestiční transfer ve výši 180,0 tis. Kč ze SR, 2 040,0 tis. Kč z fondů EU a 180,0 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 33319 **Inovace výuky na VOŠP**
- Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48/280 neinvestiční transfer ve výši 250,5 tis. Kč ze SR, 2 839,0 tis. Kč z fondů EU a 250,5 tis. Kč z rozpočtu HMP a investiční transfer ve výši 162,0 tis. Kč ze SR, 1 836,0 tis. Kč z fondů EU a 162,0 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 33235 **Tři rozměry inovace vzdělávacího procesu v moderních digitálních technologiích**

Výdaje škol a školských zařízení kraje HL. m. Praha podle jednotlivých druhů a typů škol školských zařízení v členění na výdaje mzdové, provozní a investiční specifikuje následující přehled:

Tab. č. 68 Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč

Výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2009	2010	2011
Gymnázia*			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	706 423	726 232,0	731 161,0
z toho: mzdové výdaje	692 071	715 309,0	708 494,0
provozní výdaje	268 114	292 885,7	313 942,3
investiční výdaje	185 951	129 989,1	106 340,3
Střední odborné školy, střední odborná učiliště, konzervatoře			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	1 330 388	1 330 029,0	1 267 942,00
z toho: mzdové výdaje	1 295 686	1 308 915,0	1 249 863,00
provozní výdaje	460 878,1	496 733,6	536 400,30
investiční výdaje	347 349	251 262,2	397 694,4
Vyšší odborné školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	406 838	437 100,0	418 410,0
z toho: mzdové výdaje	400 490	431 854,0	413 559,0
provozní výdaje	97 252	107 101,9	128 550,3
investiční výdaje	77 173	7 778,2	23 365,3
Školy pro žáky se SVP			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	422 872	438 442,0	438 028,0
z toho: mzdové výdaje	413 477	432 305,0	433 623,0
provozní výdaje	141 091,5	149 046,6	145 306,6
investiční výdaje	89 276	62 728,4	25 704,4
Pedagogicko-psychologické poradny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	47 611	50 102,0	46 230,0
z toho: mzdové výdaje	47 175	49 712,0	45 863,0
provozní výdaje	12 568	12 987,0	14 171,0
investiční výdaje	8 218		0
Domovy mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	29 525	33 565,0	35 451,0
z toho: mzdové výdaje	29 161	33 247,0	35 155,0
provozní výdaje	17 326	23 284,0	24 657,0
investiční výdaje	30 541	7 581,0	400,0

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2009	2010	2011
Dětské domovy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	19 802	21 219,0	23 392,0
z toho: mzdové výdaje	19 670	21 084,0	23 235,0
provozní výdaje	12 113	16 547,0	19 856,9
investiční výdaje	51	1 896,0	5 720,7
Jazykové školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	0	0	0
z toho: mzdové výdaje	0	0	0
provozní výdaje	694	346,0	242,0
investiční výdaje	0	0	0
Školní jídelny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 058	3 374,0	3 035,0
z toho: mzdové výdaje	3 013	3 339,0	2 997,0
provozní výdaje	3 170	3 170,0	3 380,0
investiční výdaje	0	0	0
Základní umělecké školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	309 127	316 338,0	306 208,0
z toho: mzdové výdaje	308 138	315 432,0	305 280,0
provozní výdaje	48 395,2	61 006,2	30 750,6
investiční výdaje	30 161	99 156,2	3 618,2
Domy dětí a mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	100 691	107 667,0	91 682,0
z toho: mzdové výdaje	98 152	105 829,0	90 335,0
provozní výdaje	52 725	76 873,8	94 221,2
investiční výdaje	23 900	13 055,6	9 566,4
investiční výdaje ostatní (ostatní školy a školská zařízení – např. DD,ŠJ)	81 449		.
Celkem			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 376 335	3 464 118,0	3 361 539,0
z toho: mzdové výdaje	3 307 033	3 417 026,0	3 320 404,0
provozní výdaje	1 114 327	1 239 981,8	1 332 478,2
investiční výdaje	792 620	573 446,7	572 409,7

Zdroj: ROZ MHMP

* Zahnuje i výdaje na Hudební školu

III.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou městské části hl. m. Prahy, hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly pro rok 2011 výše 3 989 835 tis. Kč.

Přehled neinvestičních výdajů, hrazených prostřednictvím krajských normativů u škol a školských zařízení v působnosti MČ hl. m. Prahy konkretizuje následující přehled:

Tab. č. 69 Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč

Neinvestiční výdaje podle druhů škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná obcemi)	2009	2010	2011
Mateřské školy	977 094	1 075 669	1 095 547
Základní školy	2 724 705	2 798 686	2 833 309
Školní jídelny	34 393	44 404	42 711
Základní umělecké školy	10 410	11 149	11 652
Domy dětí a mládeže	5 856	6 854	6 616
Celkem	3 752 458	3 936 762	3 989 835

Zdroj: ROZ MHMP

III.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství na území hl. m. Prahy

Soukromé školy na území hl. m. Prahy byly financovány dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů a podle normativů vyhlášených MŠMT ve smyslu § 4, odst. 4 uvedeného zákona. Dotace byla poskytována 149 právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, které nejsou zřizovány státem, krajem, obcí, dobrovolným svazkem obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství, nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, které uzavřely smlouvu s krajským úřadem podle tohoto zákona.

V roce 2011 byla na dotace soukromých škol na výchovu a vzdělávání ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT vyčleněna částka 1 050 417 tis. Kč.

III.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných krajem Hl. m. Praha

Přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě, jednoho žáka a jednoho studenta na dobu jednoho roku se v roce 2011 u škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha pohybovaly v rozmezí od 14 496 Kč u základních uměleckých škol až po 242 908,0 Kč u dětských domovů.

U škol, zřizovaných krajem Hl. m. Praha, se výše přímých výdajů v roce 2011 na jednoho studenta a jeden rok pohybovala v rozmezí od 39 471 Kč u ekonomicky nejméně náročného typu škol - gymnázií, až po 62 225 Kč u speciálních škol, které jsou charakterem výuky nejnáročnější.

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Nejvyšší náklady v roce 2011 byly dosaženy u dětských domovů, a to ve výši 242 908 Kč, nejnižší náklady byly profinancovány v oblasti školních jídelen, a to 3 917 Kč.

Školy, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy, zaznamenaly přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě a jednoho žáka v rozmezí 36 190 Kč až po 40 309 Kč na jeden rok.

Detailní vyjádření přímých výdajů na vzdělávání na dítě, žáka a studenta ukazuje následující přehled:

Tab. č. 70 Přímé výdaje na vzdělávání v Kč

Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta	2009	2010	2011
Gymnázia	38 999	39 418	39 471
Střední odborné školy	49 920	51 551	52 161
Vyšší odborné školy	53 175	54 386	52 657
Samostatně zřízené školy pro žáky se zdravotním postižením	64 847	63 725	62 225
Střední odborná učiliště	46 824	52 023	50 670
Domovy mládeže	34 173	47 882	40 469
Dětské domovy	271 260	225 734	242 908
Školní jídelny	3 694	4 125	3 917
Základní umělecké školy	14 869	15 045	14 496
Mateřské školy	35 526	37 051	36 190
Základní školy	38 978	40 601	40 309

Zdroj: ROZ MHMP

Seznam grafů a tabulek

Seznam grafů

Graf č. 1 Zastoupení profesních tříd v Praze podle KZAM v % (rok 2010)	6
Graf č. 2 Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium.....	7
Graf č. 3 Podíly absolventů SŠ – denní studium	8
Graf č. 4 Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2011) – denní studium	9

Seznam tabulek

Tab. č. 1 Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium	7
Tab. č. 2 Počty absolventů v kraji - denní studium	9
Tab. č. 3 Školy a školská zařízení podle zřizovatelů (výčet není úplný)	18
Tab. č. 4 Počet škol, tříd a žáků podle druhu školy celkem	18
Tab. č. 5 Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání.....	19
Tab. č. 6 Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2010)	20
Tab. č. 7 Věkové složení dětí	22
Tab. č. 8 Děti podle státní příslušnosti	22
Tab. č. 9 Základní vzdělávání – počet škol, tříd, žáků	25
Tab. č. 10 Žáci podle formy integrace.....	26
Tab. č. 11 žáci učící se cizí jazyk – povinný předmět.....	27
Tab. č. 12 Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů.....	27
Tab. č. 13 Věkové složení žáků.....	28
Tab. č. 14 Odchody žáků ze ZŠ.....	29
Tab. č. 15 Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání	33
Tab. č. 16 Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání	34
Tab. č. 17 Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání.....	35
Tab. č. 18 Přihlášeni, nově přijatí a absolventi (bez nástavbového a zkráceného studia)	36
Tab. č. 19 Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP	36
Tab. č. 20 Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP.....	37
Tab. č. 21 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách.....	38
Tab. č. 22 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	39
Tab. č. 23 Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů.....	45
Tab. č. 24 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – denní vzdělávání – SŠ zřizované HMP, soukromé, církvní	46
Tab. č. 25 Žáci podle státní příslušnosti	47
Tab. č. 26 Vyučující cizích jazyků	48
Tab. č. 27 Konzervatoře – denní forma vzdělávání.....	60
Tab. č. 28 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromník - denní forma vzdělávání	60
Tab. č. 29 Věkové složení	60
Tab. č. 30 Žáci podle státní příslušnosti	61

Tab. č. 31 Vyučující cizích jazyků	62
Tab. č. 32 Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti.....	64
Tab. č. 33 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání	64
Tab. č. 34 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání.....	65
Tab. č. 35 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách.....	65
Tab. č. 36 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	66
Tab. č. 37 Věkové složení studentů VOŠ.....	66
Tab. č. 38 Studenti podle státní příslušnosti.....	67
Tab. č. 39 Počet škol zřizovaných HMP	69
Tab. č. 40 Rozdělení škol podle typu zdravotního postižení.....	70
Tab. č. 41 Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – školy zřizované HMP	70
Tab. č. 42 Počty AP ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se SPV zřizovaných HMP	72
Tab. č. 43 Kurzy organizované školou – počty kurzů a žáků.....	75
Tab. č. 44 Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů.....	76
Tab. č. 45 Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)	76
Tab. č. 46 Zastoupení oborů v ZUŠ	77
Tab. č. 47 Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2010/11	78
Tab. č. 48 Počty žáků ZUŠ v letech 2004/05 – 2010/11	78
Tab. č. 49 Počty žáků ZUŠ v Praze ve školním roce 2010/11 dle zřizovatelů.....	78
Tab. č. 50 Souhrnný přehled počtu činností a účastníků pražských DDM ve školním roce 2010/11 ...	82
Tab. č. 51 Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2002 – 2010.....	82
Tab. č. 52 Činnost PPP, počty klientů a zaměstnanců.....	86
Tab. č. 53 Činnost SPC, počty klientů a zaměstnanců	87
Tab. č. 54 Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)	88
Tab. č. 55 Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků	90
Tab. č. 56 Zařízení ústavní a ochranné výchovy	91
Tab. č. 57 Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2005 - 2010	91
Tab. č. 58 Počet zaměstnanců podle druhů škol - všichni zřizovatelé	92
Tab. č. 59 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol zřizovaných HMP a MČ v %.....	93
Tab. č. 60 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol soukromých a církevních v %.....	93
Tab. č. 61 Průměrné mzdy (platy) pedagogických pracovníků celkem, z toho učitelů a nepedagogických zaměstnanců škol a školských zařízení v Praze a v ČR – procentní porovnání platů v Praze k ČR.....	94
Tab. č. 62 Porovnání Ø platů ped. prac. v HMP s Ø platy ped. prac. v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s Ø mzdou v ČR a Ø mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč.....	94
Tab. č. 63 Porovnání Ø měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč	95
Tab. č. 64 Porovnání Ø měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč	95
Tab. č. 65 Vývoj Ø měsíčního platu zaměstnanců v regionálním školství a z toho učitelů škol a školských zařízení v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč	96
Tab. č. 66 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč	102
Tab. č. 67 Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč.....	103
Tab. č. 68 Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč.....	105
Tab. č. 69 Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč.....	107
Tab. č. 70 Přímé výdaje na vzdělávání v Kč	108

Seznam použitých zkratk

AJ	anglický jazyk
AMU	Akademie múzických umění
AV ČR	Akademie věd České republiky
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CIE	Mezinárodní komise pro osvětlování
CPD	Centrum pro předškolní děti
CZESHA	Sdružení školských asociací ČR
ČEZ, a.s.	České Energetické Závody
ČMOS	Českomoravský odborový svaz
ČNB	Česká národní banka
ČS, a.s.	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
CŠM PedF UK	Centrum školského managementu Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy
ČŠI	Česká školní inspekce
ČVUT	České vysoké učení technické
DC	Dětské centrum
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DM	domov mládeže
DÚ	diagnostický ústav
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DVÚ	dětský výchovný ústav
EHP	Evropský hospodářský prostor
ENCAIS	The European Council of National Association of Independent Schools – evropská asociace soukromých škol
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FAMU	Filmová a televizní fakulta AMU
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FEL ČVUT	Fakulta elektrotechnická ČVUT
FF UK	Filosofická fakulta Univerzity Karlovy
FJ	francouzský jazyk
FJFI ČVUT	Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT
FZŠ	fakultní základní škola
G	gymnázium
HAMU	Hudební fakulta AMU
HKP	Hospodářská komora hlavního města Prahy
HMP	hlavní město Praha
HZS	Hasičský záchranný sbor
CHKO	Chráněná krajinná oblast
ICM	informační centrum pro mládež
ICT	informační a komunikační technologie
IPPP ČR	Institut pedagogicko-psychologického poradenství České republiky
IVT	informatika a výpočetní technika
JAMU	Janáčkova AMU
JČU	Jihočeská univerzita
JŠ	jazyková škola

JŠ s PSJZ	jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky
KB, a.s.	Komerční banka
KČT	Klub českých turistů
KD	kulturní dům
KEV	Klub ekologické výchovy
KÚ	krajský úřad
MČ	městská část
MDVI	Multi Disabled Visually Impaired (souběžně postižený více vadami včetně zrakového postižení)
MEOPS	Middle European Organization of Private Schools – evropská asociace soukromých škol
MHF Pražské jaro	Mezinárodní hudební festival Pražské jaro
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
ND Brno	Národní divadlo Brno
NIDM	Národní institut dětí a mládeže
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NJ	německý jazyk
NNO	nevládní neziskové organizace
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
NÚOV	Národní ústav odborného vzdělávání
OFV	ostatní formy vzdělávání
OON	ostatní osobní náklady
OPIM	Organizace na podporu integrace menšin
OPPA	Operační program Praha Adaptabilita
OPPP	ostatní platby za provedené práce
OPVK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OU	odborné učiliště
PedF UK	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
PO	příspěvková organizace
PPP	pedagogicko psychologická poradna
PRM	Odbor „Kancelář primátora“
PrŠ	Praktická škola
RHMP	Rada hlavního města Prahy
ROZ MHMP	odbor rozpočtu Magistrátu hlavního města Prahy
RVJ	rozšířená výuka jazyků
RVP	rámcový vzdělávací program
RVP ZV	rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SC JÚ	Sportovní klub Jedličkova ústavu
SIPVZ	státní informační politika ve vzdělávání
SMT MHMP	odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu hlavního města Prahy
SOČ	středoškolská odborná činnost
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciální pedagogické centrum
SVP	speciální vzdělávací potřeby
SŠ	střední škola
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program

ŠZ	školské zařízení
UK	Univerzita Karlova
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
UMPRUM	Vysoká škola uměleckoprůmyslová nebo také Uměleckoprůmyslové muzeum
UNESCO	Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu - anglicky United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization,
ÚP	Úřad práce
ÚVN	Ústřední vojenská nemocnice
VFN	Všeobecná fakultní nemocnice
VOŠ	vyšší odborná škola
VP	vzdělávací program
VŠ	vysoká škola
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická
VÚ	výchovný ústav
VÚP	Výzkumný ústav pedagogický
ZČU	Západočeská univerzita
ZHMP	Zastupitelstvo hlavního města Prahy
ZSP	odbor zdravotnictví, sociální péče a prevence MHMP
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZUV	základní umělecké vzdělávání
ZV	základní vzdělávání
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

Seznam použité literatury

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy HMP, Praha 2008

Strategický plán hlavního města Prahy, Praha 2008

Operační program Praha - Adaptabilita, Praha 2007

Výroční zprávy škol a školských zařízení za školní rok 2010/11

Statistická ročenka školství 2010/2011 - výkonové ukazatele, ÚIV, Praha 2011

Statistická ročenka školství 2010 – zaměstnanci a mzdové prostředky, ÚIV, Praha 2011

D. Chamoutová, J. Burdová: Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním - 2010, NÚOV, Praha 2011

J.Vojtěch, D. Chamoutová: Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání v ČR a v krajích ČR a postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání se situací v Evropské unii – 2010/11, NÚOV, Praha 2011

Učitelské noviny

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

Statut hl. m. Prahy, ve znění pozdějších předpisů

Zákon. č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Vysvětlivky

- Výraz „z toho“ značí neúplný výčet, tj. součet dílčích údajů se celkovému údaji rovnat nemusí.
- Výraz „v tom“ značí úplný výčet, tj. součet dílčích údajů se musí rovnat údaji celkovému.
- Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.
- Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.
- Ležatá čárka (-) v tabulce na místě údaje značí, že se jev nevyskytoval.
- Evidenční počet zaměstnanců přepočtený (na plně zaměstnané) je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách a délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou pracovní dobu.